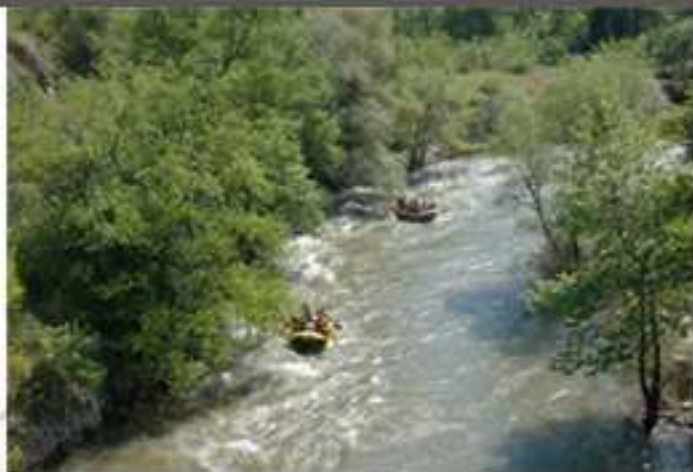

“ФОР РАЙС” ООД

ОБЩИНА КРЕСНА

ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

ОБЩИНА КРЕСНА

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	1
1. Основание за възлагане на заданието;	
2. Изисквания към заданието за изработване на ОУП; Общи условия, Предназначение, цели и основни задачи на заданието.	
– Предназначение	
– Цели за заданието	
– Задачи на заданието	
– Нормативни изисквания	
– Други изисквания	
3. Съдържание на заданието.	
3.1 Обща характеристика на Община Кресна	
3.2 Аналитична част	
3.3 Изводи и насоки	
II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА КРЕСНА	
1. Местоположение;	
– Административно устройство на Общината	
2. Историческо развитие. Забележителности	
– Културно-исторически забележителности	
3. Културно развитие	
– Читалища и библиотеки	
– Празници и обичаи	
– Театри	
– Музеи	
4. Природо - географска характеристика;	
4.1 Релеф, природно наследство, биоразнообразие	
– релеф и ландшафт	
– геология	
4.2 Климат	
4.3 Води	
4.4 Полезни изкопаеми	
4.5 Почви	
4.6 Флора и фауна	
4.7 Защитени територии и зони	
5. Социално - икономическа характеристика:	
5.1 Селско стопанство;	
– растениевъдство	
– животновъдство	
– Прогнозна информация за развитие на земеделието	
5.2 Горско стопанство	
5.3 Промисленост;	
5.4 Строителство;	
5.5 Транспорт и съобщения	
– автомобилен транспорт и пътна мрежа	
– железопътен транспорт	

5.7 Туризъм	
– Туристически обекти	
– Туристически маршрути в Пирин планина	
– Селски туризъм	
– Фотолов и фотосафари	
– Религиозен туризъм	
– Ловен туризъм	
– Развитие на СПА и балнеолечебен туризъм	
– Развитие и подкрепа на културата и туризма в Общината	
6. Социална инфраструктура;	
6.1 Здравеопазване;	
6.2 Образование;	
6.3 Търговия и услуги	
– административно-делови услуги	
7. Зелена система, екология, спорт и отдих	
7.1 Зелена система	
7.2 Екология	
7.3 Управление на отпадъците	
7.4 Спорт	
8. Демография;	
8.1 Брой, гъстота на населението. Възрастова структура. Миграционни процеси. Етнически състав. Промени, влияещи върху броя и динамиката на населението	
– Брой на населението	
– Гъстота на населението.	
– Структура на населението по населени места	
– Полова и възрастова структура на населението	
– Етнически състав	
– Естествен прираст на населението в Общината	
– Механичен прираст на населението. Миграционни процеси	
– Етнически състав	
– Промени влияещи върху броя и динамиката на населението	
8.2 Жилищни условия	
– Количество на жилищния фонд	
– Структура на жилищния фонд по конструкция	
8.4 Потенциали - образование, заетост и безработица	
– Образование	
– Заетост и безработица. Заетост, икономическа активност на населението и пазар на труда	
– безработица	
III. ФУНКЦИОНАЛНО – ПРОСТРАНСТВЕНА СТРУКТУРА	
1. Изграденост на територията	
1.1 Опорен план с баланс на територията;	
1.2 Карта на селищната територия	
1.3 Баланс на територията по основни елементи	
1.4 Анализ и изводи от състоянието на функционално-пространствената структура на територията на Община Кресна	
1.5 Селищна територия	
IV. ИНЖЕНЕРНО – ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	

1. Комуникационно транспортна система;	
1.1 Основни постановки и цели на проекта	
1.2 Състояние на комуникационно транспортна система	
– териториален обхват и разположение	
– обществен транспорт	
– железопътен транспорт	
1.3 Подход при разработване на проекта	
1.4 Проучвания - диагноза	
1.4.1 Целева ориентация на извършените проучвания	
1.4.2 Транспортно -техническо райониране на изследваната територия	
1.4.3 Проучване на транспортните връзки на изследваната територия	
1.4.4 Да се извършат проучвания, осигуряващи установяването на пътно- транспортната обстановка и процеси.	
1.4.5 Проучване и количествен анализ на транспортните функционални процеси	
1.4.6 Проучване и качествен анализ на транспортните функционални процеси	
1.4.7 Проучване на товарите и товарооборотите.	
1.4.8 Проучвания, свързани с железопътния транспорт.	
1.4.9 Проучвания, свързани със съображенията на транспорта – жп гари, автогари, бензиностанции и др.	
1.4.10 Прогноза и проект	
– развитие на моторизацията	
– принципни постановки и предложения за нови трасета при формиране на прогнозната ПУМ /първостепенна улична мрежа / на Община Кресна	
– оразмеряване прогнозната ПУМ. Моделиране на прогнозните транспортни потоци върху прогнозната първостепенна улична мрежа.	
– паркиране и гариране	
1.4.11 Фази на проектирането	
1.4.12 Графични приложения	
– диагноза	
– прогноза	
2. Електроснабдяване и съобщения;	
– електропреносна мрежа	
– газоснабдяване	
– съобщителна инфраструктура	
3. Водоснабдяване и канализация	
3.1 Цели и задачи	
3.2 Водоснабдителна и канализационна система	
– хидромериорация	
4. Изграждане на модерна инфраструктура и усъвършенстване на селищната мрежа	
V. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТНОТО РЕШЕНИЕ НА ОУП	
VI. ПРИЛОЖЕНИЯ	

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Разработката на Задание за изработване на общ устройствен план на Община Кресна е възложена с Договор №..... сключена между “Фор райс” ООД и Община Кресна.

Обхватът на разработката включва:

- опорен план на територията;
- баланс на територията по структурни и функционални характеристики;
- анализ на състоянието с изводи и насоки;
- задание за ОУП.

Мотивите за възлагане на задачата са изискванията на ЗУТ за устойчива териториално-устройствена основа за реализация на инвестиционните програми и намерения на Общината и инвеститорите, които имат интереси свързани с територията ѝ, както и за цялостното подобряване на жизнената среда с опазване и развитие на природните дадености и ресурси на територията.

Целите и приоритетите в развитието на Община Кресна, заложи в приетите и действащи стратегически и планови документи за налагат промени в строителните граници. Разширяването на урбанизираните територии се обосновава с прилагането на по-високи стандарти за различните функционални системи и устройствени среди, а с това и опазването на околната среда, чрез зелените системи, културно-историческия туризъм (със сериозни предпоставки за развитие), жилищната задоволеност, транспортно - комуникационната инфраструктура и т.н. Същите следва да бъдат доказани и утвърдени с проучвания, свързани с изработването на нов Общ устройствен план на общината.

Потребността от Общ устройствен план се налага и от функциите му в регионален, а в определени случаи и в национален аспект особено в сферата на културата, археологията, транспорта, труда и социалната политика, образование и здравеопазване, и т.н. Тези функции имат и своите устройствени измерения.

Възниква необходимост от прилагане на качествено нови принципи и практически подходи в устройственото планиране, които следва да отчитат:

- качествено нови условия в развитието на различните видове среди - нормативно - правна, икономическа, социална, информационна, устройствена
- равнопоставеност във формите на собственост
- различни подходи при определяне цените на поземлените ресурси с използване на пазарните критерии за търсенето и прилагането;
- възможности за инвестиционна инициатива и еднакви условия и баланс на интересите на всички участници в устройствения процес.

Необходимостта от наличието на актуални устройствени планове на населените места и на териториални общности се обосновава и от редица изисквания, които са заложи в условията за финансиране на конкретните проекти и програми по линия на Националните оперативни програми и други финансови инструменти. Едно от основните изисквания за ползване на ресурсите по финансовия инструмент DJESSIKA (Съвместно европейско подпомагане за устойчиво развитие на градските ареали) – инициатива на Европейския съюз, Европейската инвестиционна банка и Банката за развитие на Съвета на Европа и др. п.– е наличието на актуален общ устройствен план. Аналогични изисквания съществуват и по отношение на проекти, свързани с градското развитие, финансирани по Оперативна програма “Регионално развитие”.

1. Основанията за съставяне на Планово задание

Основанията за съставяне на Планово задание за изработване на ОУП на Община Кресна са с нормативен и с оперативно - управленски характер. Нормативните основания за наличието на такъв документ, предшестващ конкретните проучвания по изработването на самия ОУП произтичат от действащата законова и подзаконова нормативна уредба в страната. По-конкретно това са изискванията на чл. 125 и 126 на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и

на чл. 17, ал.1 на Наредба № 8 на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и устройствените планове. Съобразно с тях необходимо условие за изработване на ОУП на населено място е наличието на предварително изготвено и одобрено от възлагащия орган Планово задание. В цитираните членове на посочените два основни нормативни документа са регламентирани и изискванията към структурата и съдържанието на Плановото задание.

Освен нормативните аргументи има и конкретно оперативно - управленско основание, изразено чрез възлагателната процедура от страна на кмета на Община Кресна за изработването на самото Планово задание.

В този аспект следва да се разглежда и оценява и инициативата на Община Кресна, за възлагане на задачата за изработване на "Планово задание и опорен план на Общ устройствен план на Община Кресна" като особено актуална и целесъобразна.

При съставянето на Плановото задание за изработване на Общ устройствен план на Община Кресна ползвани добрите образци на планови задания (съставени през последните няколко години) за градове и общини от същия тип, както и материали от предишни проучвания, разработки и програми за развитие за територията на Общината.

2. Изисквания към Плановото задание. Общи условия: Предназначение, цел и основни задачи на Плановото задание

Забележка: В тази част на настоящия документ са формулирани предназначението, целите и задачите на самото Планово задание, а не на ОУП на Община Кресна, независимо от наличието на редица сходни изисквания, които са валидни за двата документа.

Предназначение

Плановото задание за изработване на ОУП на Община Кресна е оперативен управленски документ на Общината. С него се обосновава необходимостта от разработване на нов ОУП на общинския център и територията на прякото му влияние. По-конкретно, предназначението на Плановото задание е да рамкира и систематизира изискванията към авторския екип, който в последствие ще бъде определен да разработи самия Общ устройствен план. В този смисъл, Плановото задание следва да се разглежда като първа стъпка в управленските практически действия на Общината в цялостната процедура по обосноваване на необходимостта и стартирането на процедурите по възлагане, изработване, обсъждане, съгласуване и приемане на ОУП на общинския център.

Цел на Плановото задание

В най-общ вид целта на Плановото задание за изработване на ОУП на Община Кресна е да бъдат формулирани основните изисквания към новия ОУП. Това включва в себе си и комплекса от задачи и проблеми, свързани с:

1. Устойчиво развитие на Общината през следващите 20-25 години при използване на териториалните ресурси, чрез възможността това да бъде решено с методите на устройственото планиране;
2. Формулирането и представянето на основните, най-общии насоки за бъдещото демографско, социално-икономическо, културно-историческо, инфраструктурно развитие и екологичното състояние на Общината, водещи до създаване на комплексно устроена и хармонична жизнена среда;
3. Определяне и прилагане на критериите за идентифициране на зоната на непосредствено влияние;
4. Да даде изходни данни, обхват, насоки, програми и др. необходими съставки за съставянето на правилна диагноза и последващата я прогноза към ОУП, необходими за създаването на окончателния проект на ОУП на Община Кресна.

Задачи на Плановото задание

Нормативните изисквания и практиката по съставяне на Задания за изработване на ОУП на общини или на части от тях или на отделни населени места дават възможност да се формулират и неговите задачи. Част от задачите на Заданието са с проучвателен, а друга – с методически характер. Същите могат да бъдат обобщени и отнесени в няколко основни групи, насочени към:

- Отчитане на състоянието на действащия ТУП на Общината и на устройствените проблеми на Общината, които не могат да бъдат решени с действащия план;
- Отчитане на проблемите нанесени от т.н. ”планиране на парче”, чрез влезли в сила на ПУП(Подобни Устройствови Планове), които са без взаимна връзка по между си и са създали една своеобразна дисперсна структура по отношение на съществуващата урбанизация на територията.
- Обобщаване на досегашните проучвания на територията на Общината през последните години, както с устройствен, така и със стратегически планов социално-икономически и инфраструктурен характер, имащи отношение към развитието на населените места през следващите десетилетия;
- Проучвания за влиянието на комплекса от фактори, които ще оказват въздействие не само върху социално-икономическото развитие на Общината, а и върху устройственото планиране на територията, като се акцентира върху ограничителите и стимулаторите на пространственото развитие на урбанизираните територии;
- Обосноваване на предварителни общи параметри на бъдещия ОУП на Общината и прилежащата ѝ територия (някои от които – експертно обосновани) за работно ползване от екипа, който ще бъде избран да изработи новия ОУП;
- Препоръчителни методически насоки и подходи за изработване на ОУП, базирани на изискванията на действащата законова и подзаконова уредба по ТСУ, на другите закони, имащи отношение към развитието на територията, относно обема, структурата и съдържанието на видовете проучвания, фазите, етапите и видовете ППР по предварителния и окончателния проект, прогнозният хоризонт на действие на ОУП и др.
- Да покаже акцентите били те регионални, областни или национални, върху които трябва да се наблегне при разработването на ОУП от проектантския екип.

Нормативни изисквания

Основните постановки и формулираните в заданието изисквания към бъдещия Общ устройствен план, отчитат редица правни норми от действащото законодателство и съответстващата му подзаконова уредба, имащи отношение към социално-икономическото развитие и териториалното планиране.

На първо място – Задание следва да се съобразява със законовите и подзаконовите норми в сферата на устройственото планиране, касаещи структурата, обема и организацията на проучвателните и проектантски работи по изработване на самия ОУП. Основните нормативни документи в посоченото направление са основно ЗУТ и някои от наредбите, свързани с неговото прилагане .

На второ място - Плановото задание следва да се съобразява с нормативните изисквания съдържащи се в нормативната уредба уреждаща обществените отношения при развитието на отделните функционални системи – обект и на бъдещия ОУП. Същите се уреждат със законовата и подзаконова уредба в сферата на собствеността, на опазване на околната среда, промените в предназначението на земеделските земи и др.

На трето място - Следва да бъдат отчитани и секторните изисквания и секторните политики за развитие на Община Кресна.

Други изисквания

Заданието за изработване на ОУП на Община Кресна до голяма степен съдържа и постановки, препоръчващи осигуряване на условия за практическото прилагане на

европейските принципи за пространственото развитие (съчетаване на социално-икономическото развитие с устройственото планиране). Същите следва да се прилагат при изработването на ОУП, като условие за изграждане на качествена, балансирана и устойчива жизнена среда.

По същество Заданието се явява методическа и информационна основа за разработване на Общия устройствен план.

В тази връзка основните задачи на заданието са:

- препоръчителен методически подход за разработване на ОУП и нормативна база;
- конкретизиране потребностите от ОУП;
- формулиране цели, насоки и изисквания към ОУП;
- осигуряване и определяне изходните данни, основна информация за състоянието и тенденциите в икономическото, социално-техническо, културно-историческо и пространствено развитие на основните системи на Общината (обитаване, отдих, култура, труд, образование, здравеопазване, промишленост, техническа инфраструктура и т.н.);
- определяне перспективен брой население и оразмерителни параметри за инфраструктурата;
- представяне на обща характеристика на населените места и землищата им;
- характеристика на Екологическото и санитарно-хигиенно състояние на територията - очаквани негативни тенденции;
- Определяне на Прогнозен период и базисна година за ОУП.
- Определяне на фазите на обема и съдържанието на разработката на плана.

3. Съдържание на плановото задание

В изпълнение на по-горе формулираните цели и задачи, Заданието съдържа следните части:

3.1. Обща характеристика на Община Кресна.

- Административно - географско разположение и граници; Обща физико-географска характеристика; Историческа справка в т.ч. предходни планове за устройство на територията; Нормативна рамка;

3.2. Аналитична част.

На основа на проучвания на територията, анализът трябва :

- да очертае състоянието на устройството на територията */общата териториална характеристика и структура/*, да го съпостави с потребностите от гледна точка на стандарти и приоритети;

- да разкрие проблемите, конфликтите и потенциалните за устойчивото развитие на Общината;

3.3. Изводи и насоки

На основа анализа на състоянието за отделните функционално-пространствени системи се формират изводи и насоки за бъдещото териториално - устройство Общината. Тези насоки са адресирани към разработката на ОУП и имат препоръчителен характер.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА КРЕСНА

1. Местоположение

Община Кресна е разположена в югозападната част на страната. Тя има важно транспортно-географско положение, защото през нейната територия преминава най-краткият път от София за Солун и Атина. В административно отношение общината е включена в пределите на Благоевградска област. Общата площ на Община Кресна възлиза на 344,5 km², което ѝ отрежда девето място в областта и 138-о място сред останалите общини в страната. Долината на р. Струма разделя територията на общината на две части – Пиринска и Малашевска. Значителна площ от общината е обхваната от защитени територии и резервати – НП „Пирин“, резерватът „Тисата“, защитената местност „Моравска“ и др. Наличието на добре развита мрежа от защитени територии в пределите на общината от една страна благоприятства развитието на алтернативен туризъм, но от друга страна, практически предопределя изключването на значителни територии от общината, което е за сметка на потенциала ѝ за регионално развитие. Западната граница на общината съвпада с държавната граница на Република България с Република Македония. На север и североизток граничи съответно с общините Симитли и Разлог, на запад с община Банско, а на юг – с община Струмяни. Географското положение на общината е предопределило преминаването през нейната територия на изключително важния транспортен коридор № 4, свързващ Централна Европа с Атина, около който е концентриран основният демографски и стопански потенциал на общината. Преминаването на коридора предопределя и сериозното натоварване на първокласния път, което поражда немалко проблеми, както транспортни, така и екологични.

Карта на Благоевградска област и Община Кресна

Карта на Благоевградска област и Община Кресна

Административно устройство на общината

В общината са разположени 7 населени места – 1 град и 6 села, с общо население 5748 жители /ГРАО, 2014-06-15/. Единственият град в общината е град Кресна с 3656 жители. Селата, които влизат в общината са: гр. Кресна, с. Влахи, с. Горна Брезница, с. Долна Градешница, с. Ощава, с. Сливница, с. Стара Кресна.

Населението е разпределено по населени места както следва:

№	Населено място	Брой жители
1.	Кресна	3656
2.	Влахи	5
3.	Горна Брезница	595
4.	Долна Градешница	685
5.	Ощава	84
6.	Сливница	628
7.	Стара Кресна	95

Селата са малки и обезлюдени.

Като административен център гр. Кресна е обединител на традиции и култура с изградена инфраструктура, която обслужва населението от общината, осигурява нормалното функциониране на населените места и съчетава интересите на населението им.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Съобразяване с потенциалите на отделните населени места.
- Очертаване на възможностите за промяна на функционалната характеристика на някои от селата в общината.
- Цялостно устройствено зонироване, съвместно с определяне на вида устройствена зона, както и извеждане на нежилищните такива.
- Залагане на статут и параметри за изграждането и оформянето на обектите във всяка една зона.
- Изследване на необходимостта от формиране на вторични опорни центрове.
- Определяне на терени за реализирането на налични и перспективни инвестиционни намерения.

2. Историческо развитие. Забележителности

Античен град край Кресна

Простира се на десния бряг на Струма, на позаравнена местност, близо до последните къщи на квартал Моравска. Следите му се откриват в протежение на около 2 км. В посока север-юг по брега на Струма и около 300 м. В посока изток-запад от брега на Струма към източните подножия на Малешевска планина. Това е една позаравнена тераса, прорязана от стеснените долини на реките Моравска и Мостецка. Редуват се обработваеми земи с необработваеми. Античното селище напомня за себе си с останки, откриващи се под формата на стари зидове, строителни материали, съдове, монети и други паметници, някои от които излизат при обработка на почвата, а други - на самата повърхност. Изобилието им потвърждава някогашния разцвет на селището, довел до материално и духовно замогване.

По сведения на местни жители земите тук са били обработвани и по време на робството, като тогава са се числяли като имоти на християнско--турското село Брезница. Първите научни светлинки за съществуването на античното поселение идват от акад. Д. Дечев. Той съобщава в труда си за открито тук светилище на Бендида- Артемида „Култ на Артемида в Средна Струма”. В изследването са описани намерени тук няколко оброчни плочи на богинята. При направата на пътища, военни фортификационни съоръжения, различни строителства и при обработка на почвата над културния пласт, който на места се открива до 1 м дълбочина, са нанесени разрушения. Повечето от камъните на някогашните постройки са използвани вторично в строеж на нови къщи или при изграждане на огради на имоти, или просто са събрани на купчини, за да не пречат при работа. На много места са открити единични и групови гробове, всички ориентирани на изток. В тях обикновено се намират останки от кости и почти никакви веществени материали от погребални церемонии. В един гроб, намиращ се на ската близо до пътя, по левия бряг на р. Моравска, са открити обгорели пръстен (малък, вероятно на момиче) и клинчета, с които е бил закован ковчегът. В гроба е имало въглени и пепел, което свидетелства и за пожар. В западната част на селото, в подножието на хълма Люти връх, пък са открити при направа на път 5 гроба, стоящи един до друг. Те са покрити с обикновени каменни плочи, без странично укрепване. Освен останки от кости, друго не е открито. Всички тези гробове вероятно са от времето на ранното християнство, чиито корени в Среднострумието се търсят още през I в. след Христа, когато в гр. Филипи (намирал се на 130 км югозападно от Кресна) Апостол Павел основал християнската община и към IV в. античният град край Кресна вече е бил християнски център с епископство, за което свидетелстват и останки от три открити тук антични черкви.

При направа на военни окопи през 1950 г. околните височини в северозападната част на селището, войници изкопават голямо златно съкровище, но какво е представлявало и каква е съдбата му, е неизвестно. Открита е и каменна плоча от строеж. Южно от златното находище са открити два зида от постройка, изградена от необработени камъни, споени с хоросан, като разкритата част на зидовете е имала широчина 70 см.

Какво е представлявал градът в годините на разцвета му?

Ако се доверим на въображението си и като се имат предвид откритите досега останки от него, то може да си представим широки улици, покрити с каменни плочници по които са трополили с копитата си охранени коне на римски и други конници. Обществени и частни сгради са красили широк площад и улици, а пазарът е предлагал стоки чак от Египет и други страни на Средиземноморието.

Много богато в селището се представят във фрагменти строителната и съдова керамика, които са в различни размери и форми. Те удивляват с техниката на изработка и изпичане. Откриват се още хромели, монети, сечени от Филип II Македонски, сина му Александър Велики и римски императори. Тежести за станове водят до предложението, че е било развито тъкачеството. Срещат се различни съдове (паници, чаши), питоси с вместимост 200-300 л. Преобладава керамиката с червен и сив цвят, но се срещат и междинни нюанси. Много от фрагментите носят следи от пожар. Строителната керамика е представена най-вече от извити керемиди- ибрици и широки плоски керемиди-тегули. Интерес буди намирането на глинени

лули, които са добре обработени. Предполага се, че са били използвани за пушене на опиващи вещества, тъй като в тези години тютюнът все още е бил в Америка, а може би са използвани и от местни магове при техните тайнствени обреди.

При изкопни работи през 1950г. е открит и детски мраморен саркофаг, чието устие е пригодено за поставяне на капак. На двете тесни страни има симетрично разположени гнезда на скобите, с които е бил захванат капакът. Саркофагът е с дължина 55 см., ширина- 42 см, дълбочина 25см и дебелина на стените при устието 10 см. Отличава се с прецизна изработка. По средата на четирите ъгъла впила 4 глави на овни.

На лицевата част има и 4 четирилистни детелини, а на задната- 2 винетки. По украсата си саркофагът се доближава до саркофази, открити в античното селище под Сандански, както и в музея на Ватикана и Рим. Специалистите отнасят времето на изработката и използването му към II- III в. след Христа.

Интересен паметник е открит в леглото на Струма, впоследствие затлачен от реката. Намерен е от н.с. Йордан Илиев през 1956г. (тогава Илиев е студент на СУ „Кл. Охридски“). Паметникът е надгробен, с гръцки надпис, разчетен от проф. Борис Геров. Той съобщава, че е издигнат в памет на римски ветеран и съпругата му от техните синове, които били опционни (длъжност до центуриона в римската армия). Първият от синовете служил в първи италиански легион, намирал се на лагер в град Нове край Свищов, а вторият е бил в окупационния корпус в Африка.

През 1992г. селището край Кресна открива още една страница от миналото си. При прокарване на път в западната му част булдозер изравя на повърхността много фрагментирана керамика, на места- пепел, строителни материали, останки от хоросан. В бигора се открива и гробище. Проучванията от Историческия музей в Благоевград успяват да открият и останки от постройка, вероятно от римска вила, която е имала и канализационна уредба. Намерени са монети, глинени съдове. Интересното е, че тези съдове (по данни на работилите тук сътрудници на музея) са излъчвали някаква радиация. В полуразрушения питос е открито и съхранявано в него зърно, което е кръгло и почерняло. Интерес будят и намирани тук фибули, оброчни плочки на Бендида. Предание от стари времена уверява, че селището се е наричало в по-ново време и по време на първите години на робството Дюкяните. Споменава се и името Бела, което може да се свърже с пясъчните сипеи Мело. Твърде е възможно да е и античният град Калипол. А защо да не е Александропол- първият град, построен от Александър Велики- чието име носят над 60 града в различни части на света?!? Известно е, че Александропол е изграден след победа на Александър над възстанали тракийци, когато баща му е бил зает с поход на юг в Гърция. В античното селище край Кресна са открити останки от 3 антични черкви. Районът на селището е обявен за паметник с културно-историческо значение- едно добро дело на Националния институт за паметниците на културата- София, и вече е под закрилата на Закона за опазване на паметниците на културата.

Културно-исторически забележителности

Църкви и манастири. В миналото в Кресненската община е имало множество църкви и манастири, повечето от които отдавна вече са руини. Днес на територията на общината са останали 8 действащи църкви и 1 манастир: Храм-паметник-костница “Св. Иван Рилски” (1914 г.) в гр. Кресна, църквите “Свето Успение Богородично” в кв. Моравска на гр. Кресна (строена 1968 г. на мястото на стара църква от 1918 г.), “Св. Архангел Михаил” (1856 г.) в с. Стара Кресна, “Св. Теодор Тирон” (1852/1930 г.) в с. Ощава, “Св. Пророк Илия” (1844/1925 г.) в с. Влахи, най-новата - “Св. Георги” (1995 г.) в с. Долна Градешница, “Св. Атанасий” (1923 г.) в с. Горна Брезница и манастирът “Св. Пророк Илия” (1992 г.) – с. Горна Брезница.

Храм-паметник-костница “Св. Иван Рилски”. Той е паметник на културата с регионално значение. Строен е през периода 1939-41 г. с дарения в памет на загиналите във войните. Представлява еднокорабна, еднобазисна сводеста базилика с костница в приземния етаж. Основната ценност в храма е уникалния иконостас с ажурна резба (1939 г.). В храма има

църковен сувенирен магазин - единствен по рода си в целия Пирински регион с предварително осветени икони, част от които са рисувани от местни художници.

Църквата “Св. Пророк Илия” в с. Влахи. Тя е паметник на културата с местно значение. Строена е през 1844 г. На два пъти е опожарявана и отново възстановявана. В сегашния си вид е от 1925 г. Църквата е богато украсена с икони. Иконостасът е без дърворезба. Разположен е в близост до най-старата църква в община Кресна – “Св. Богородица” (1750 г.).

Църквата “Св. Теодор Тирон” в с. Ощави. Това е паметник на културата с местно значение. Строена е през 1930 г. на мястото на стара църква от 1852 г. и едноименен параклис от 1915 г. Основната ѝ ценност е голямата икона на “Свети Теодор Тирон”. Църквата има интересна вътрешна уредба и хубава камбанария.

Църквата “Св. Архангел Михаил” в с. Стара Кресна. Тя е паметник на културата с местно значение. Била е най-голямата за времето си църква в Кресненско. Построена е през 1856 г. и на два пъти е опожарявана. Сегашната църква е по-малка и е изградена в близост до старата.

Църквата “Св. Атанасий” в с. Горна Брезница. Тя също е паметник на културата с местно значение. Строена е в продължение на 10 години (от 1913 г. до 1923 г.) на мястото на старо оброчище. Представява еднокорабна базилика.

Манастирът “Св. Пророк Илия” в местността “Илина чешма” с. Горна Брезница. Това е може би най-новият манастир в България. Осветен е през 1992 г. В близост до него има римска чешма с лековита вода, както и руини на стар манастир и 8 оброчища. На 20 юли се чества храмовия празник с тържествена литургия и събор с курбан.

Историко-археологически обекти и места.

В Кресненския край са открити забележителни археологически находки от различни исторически епохи, но районът като цяло все още не е достатъчно проучен. Най-значими от тях са: големият античен град “Нейне” (край бившето с. Горна Градешница), антични и късноантични поселения край гр. Кресна (3 км югозападно в кв. “Моравска”), местностите “Нерезе” край някогашното Ново село (2 км североизточно от Кресна), “Раец” (северно от гр. Кресна), “Ридо” (край с. Стара Кресна), “Драколово” (4 км източно от с. Влахи), Гюргевица и Шемето (5 км северозападно от с. Влахи), Брест (3 км югоизточно от с. Горна Брезница), Илина чешма (2 км югозападно от с. Горна Брезница), Падината (1 км от Градешката баня), Метлице и Кантара (4 км югоизточно от с. Долна Градешница), Габровица, “Везище” край с. Ощави и бившето село Горна Градешница (1 км южно от местността “Хилядница”), стар мост (2 км южно от Кресненското ханче); останки от римски път по долината на р. Струма в местността Драката (4 км северно от Кресна), край с. Стара Кресна и с. Влахи (3 км западно); останки от антични църкви - в кв. Моравска на гр. Кресна, местностите Нерезе и Хилядница, и манастири - в местностите Манастирището (при Червен брег южно от гр. Кресна и сред Кресненския пролом при р. Ощавска), средновековните манастири “Св. Св. Козма и Дамян” в м. Драколово, ”Св. Илия” в м. Илин чешма, манастирът край с. Ощави (10 км югоизточно); 23 оброчища край селата Ощави (11 на брой), Стара Кресна (5), Влахи (2), Долна Градешница (2), Горна Брезница (2) и гр. Кресна - кв. Моравска (1).

Античният град “Нейне”. Той е паметник на културата с регионално значение. Съществувал е от втората половина на I век до средата на III век. Отделни находки свидетелстват за наличието на храм на египетските божества Изиди и Серапис. Открити са още оброчни плочки на Тракийския конник, Артемида, Зевс, Хера, статуя на Дионис, фрагменти от мраморна арка, архитектурни детайли и др.

Антично и късноантично селище “Кресна”. То е паметник на културата с местно значение. Личат основи от древно селище, по повърхността са пръснати изобилни фрагменти от съдове. При археологически разкопки са открити очилата фибула и бронзови монети от III в. пр.Хр., римски монети (III-IVв.), античен некропол и антична църква.

Антично селище в местността “Нерезе”. Това също е паметник на културата с местно значение. Открити са каменни и керамични фрагменти от антична сграда (вероятно църква), бронзови римски монети, мраморни колони, фризове и капители.

Останки от Римски път. Открити са запазени участъци от главния римски път по долината на р. Струма, свързвал Средиземноморието с Придунавие и Централна Европа.

Манастир "Св.Св. Козма и Дамян" в местността "Драколово". Открити са останки от средновековен манастир, съществувал около 500 години (със стени, полузатрупани грубо изработени каменни кръстове с нечетливи вече букви и знаци и др.). В миналото манастирът е бил духовно средище на цялата околност.

Горно-брезнишки манастир "Св. Пророк Илия". Горно-брезнишкият манастир е един от новите български манастири – основан е през 1992 г. Състои се от монашеска част, малка черква и камбанария. В манастирския двор има останки на девически манастир, разрушен по време на турското робство и изоставен от монахините, които избягали в днешна Македония. Непосредствено до манастира се намира аязмо, където овчар от близкото село е намерил изложената в храма икона на «св. Илия», смятана от монасите за чудотворна. На показ в черквата са и останки от тракийски глинени съдове от средата на III век пр.Хр., които са намерени по време на строежа на новия храм. Манастирската част разполага с три стаи с по три легла за гости, като цената за нощувка е 3 лв. на легло. Храна не се предлага, но в близкото село Горна Брезница има частни заведения. Непосредствено до портите на манастира е издигната голяма камина, която може да се ползва от посетителите.

В чест на Кресненско-Разложкото въстание от 1878 г. в общината има 17 културно-исторически обекта и места. На 04.09.2003 г. в читалище "Култура" в гр. Кресна е открита музейна сбирка "Кресненско въстание". Експонирани са археологически, етнографски материали и богат снимков материал.

Данни за недвижимото историческо наследство на територията на Община Кресна.

№	Населено място	ОБЕКТ	Адрес	Деклариран с: писмо №/ протокол №/	Обявен с: ДВ бр./г./ протокол на НСОПК	Свален с: писмо №/ протокол №/ ДВ бр./год.	Вид	Категория
1.	с. Горна Градишница – с. Долна Градишница	Градище, м. „Хилядница”, 2,5 км. югозападно			ДВ бр. 32 от 1965 г.		Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно
		Античен некропол, м. „Хилядница”, 1 км. южно			ДВ бр. 63 от 1973 г.		археологически	местно
2.	с. Кресна	Антично и късноантично селище и некропол, м. „Моравска”		Писмо №187 от 13.02.1995 г. Протокол от 01.02.1995 г. /граници и режими/			археологически	
		Историческо място /площада/			ДВ бр. 18 от 1973 г.		исторически	местно
		Стар мост, 2 км. Южно от Кресненското ханче			ДВ бр. 63 от 1973 г.		археологически	местно
3.	с. Стара Кресна	Църква „Св. Арх. Михаил”			Списък от 12.1976 г.		художествен	
4.	с. Ощава	Родна къща на Ангел Димитров			ДВ бр. 18 от 1973 г.		исторически	

ИЗВОДИ:

- Общината е с богато културно-историческо наследство и природни забележителности
- Добър потенциал за развитие на маршрутно-познавателен туризъм
- Добър потенциал за развитие на религиозен туризъм

3. Културно развитие

Читалища и библиотеки

Година	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.
Читалища	4	4	4	4
Библиотеки	7	7	7	7

НЧ "Култура" - гр. Кресна е създадено е през 1932 год. Има библиотека с фонд с около 20 000 тома, разпределени в два отдела- отдел за възрастни и отдел за деца. Читалището поддържа групи за автентичен фолклор, ансамбъл за народни песни детски танцов състав, диско-балет, клуб по художествено слово, курсове по английски език, математика и компютърна грамотност. В читалището от 2010г. има мажоретен състав, предоставя се безплатен интернет на потребителите и функционира клуб за народни танци.

Читалище „Стоян Богоев” - с. Горна Брезница е създадено през 1940 г. под името «Подем». Разполага с библиотека от 7 170 тома. Поддържа група за изворен фолклор.

Читалище „Христо Смирненски” - с. Долна Градешница е създадено през 1963 год. Разполага с библиотека от 5 000 тома. Поддържа група за автентичен фолклор.

Читалище „Гоце Делчев” - с. Сливница е създадено през 1998 год. Има библиотека с 1 200 заглавия. Поддържа група за автентичен фолклор.

Всички читалища имат за цел да съхранят и популяризират традициите на района, да помогнат за опазването на културните устои в общината. Настъпилата криза в културния и духовен живот в страната дава своето отражение и в община Кресна, но не дотолкова, че да прекъсне търсенето на възможности за оцеляване и развитие. Читалището е в основата на всички общински празници, с участието на танцовите състави и групите за автентичен фолклор. Успешна форма на обучение са и разкритите курсове по английски език и математика.

Празници и обичаи

Благодарение на Общината, кметствата, читалищата, църквите и самите хора, празниците продължават да се честват, а обичаите – да се спазват. Освен общоприетите празници за територията на страната, на територията на община Кресна се празнуват:

06.01.	Богоявление-Йордановден
21.01.	Ден на родилната помощ
01.02.	Трифон Зарезан-празник на виното и лозарите
01.03.	Ден на самодееца
01.06.	Детски фестивал за народни песни и танци „Веселяче” Културно събитие с международно участие
м. юли	„Приятели на Пирин”-събор в м.Върбите
20.07.	Събор с.Влахи
02.08.	Събор с.Горна Брезница
15.08.	„Мой роден край”- земяческа среща
м. октомври	Събор с.Д.Градешница- Празник на плодородието
19.10	Празник на гр.Кресна
26.10	Празник на село Сливница- 26 октомври;

Театри

На територията на Община Кресна няма театри.

Музеи

На 04.09.2003год. бе възстановена музейната сбирка на общината в гр. Кресна. Целта ѝ е да съхрани движимите археологически паметници от района, да проследи хронологията на събитията в този край. Възстановяването ѝ е крачка в популяризирането на културно–историческото наследство в община Кресна. За съжаление общината не разполага с достатъчен финансов ресурс, за да си позволи добро музейно обзавеждане на залата, както и средствата за обогатяване на музейната сбирка.

Библиотеки

В общината има 7 читалищни библиотеки в Община Кресна.

ИЗВОДИ:

- Слаба активност на читалищните настоятелства;
- Добре поддържан библиотечен фонд;
- Поддържане на традициите с художествена самодейност;
- Недостатъчни финансови средства за разнообразяване на дейностите;
- Остаряла и амортизирана МТБ.
- Преобладаващо възрастно население.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Изграждане на нови културни центрове
- Развитието на културната дейност в периферните квартали е възможно чрез поддържането на читалищата в добро състояние и оборудването им с модерни технологии
- Изграждане на добра инфраструктура и достъпна среда до читалищата и другите културни обекти
- Оформяне на пространства за събиране на хора и организиране на различни мероприятия и събирания на открито /площади/.

4. Природо-географска характеристика

4.1 Релеф, природно наследство, биоразнообразие

Релеф и ландшафт

Територията на Община Кресна има изключително разнообразен релеф. Най-високата точка в релефа е вр. Вихрен (2914 m), на границата с община Банско. Най-ниската точка (140 m) се намира при изхода на р. Струма, южно от с. Долна Градешница, на границата с община Струмияни. Така денивелацията на терена в пределите на общината е над 2770 m. На територията на общината са представени най-различни типове релеф – котловинен, долинно-терасен, проломен, ниско-, средно- и високопланински. Това голямо разнообразие в релефа се дължи на взаимодействието между активните тектонски движения на земната кора през неогена и кватернера и различните екзогенни процеси – ерозионно-денудационни, свлачищно-срутищни, ледникови, карстови и др.

В обхвата на Община Кресна се включват части от Малешевска планина, от долината на р. Струма и от Пирин планина:

- Източните части на Малешевска планина, които заемат около 1/4 от площта на общината.

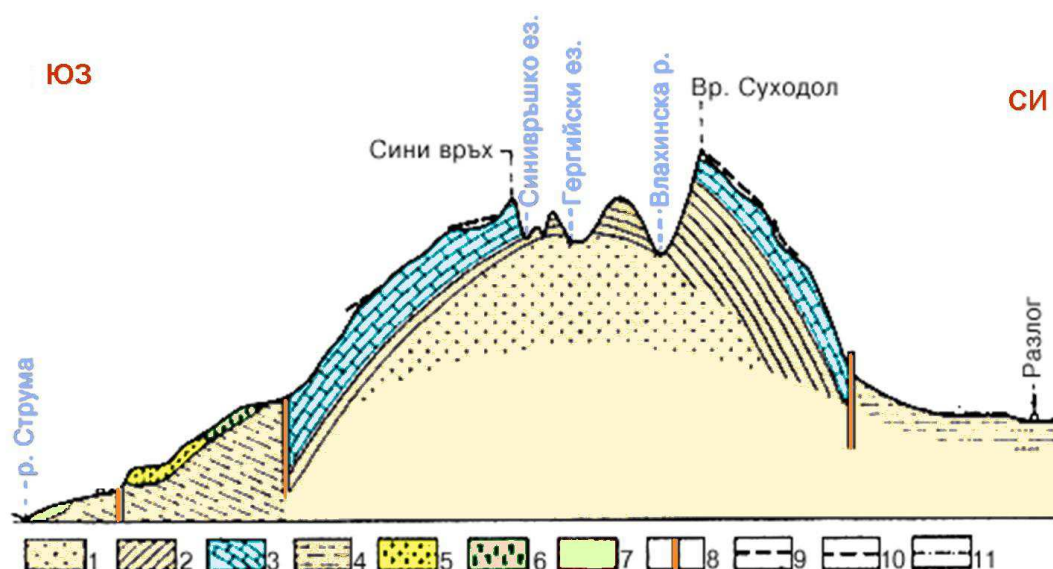
- Северната част от средното поречие на долината на Струма, разделяща по меридиана малешевската от пиринската част на територията на общината. В границите на общината северната част от долината на Струма е представена от Кресненския пролом (Креснеско дефиле), а в южната част (след гр.Кресна) – от Санданско-Петричко поле. Долината на Струма заема около 15 % от площта на общината.
- Западните части от Северен Пирин, които заемат над $\frac{1}{2}$ от площта на общината.

Малешевска планина се включва в Осогово-Беласишката планинска група. Планината има вид на широко отворена дъга на запад към Беровското поле (в Република Македония). Северната ѝ граница минава по долината на р. Сушичка, а южната – по долината р. Лебница. Изгъкналата източна част на планинската дъга попада в границите на България. Малешевска планина се поделя от долината на р. Брезнишка на два дяла – северен (Крупнишки рид) и южен – Същинска Малешевска планина, като в границите на общината се включват части и от двата дяла на планината. Крупнишкият рид обхваща северозападната периферия на общината. Най-високият му връх е Пъстрец (1605 m). Главното било на планината има посока на простирание североизток-югозапад. В северната част на билото на Малешевска планина се издига най-високият връх на планината – Ильов връх (1803 m). Други по-високи върхове са Трите гроба, Кресна, Погледец и Моравски.

Кресненският пролом е образуван по долината на р.Струма и разделя Малешевска планина от Пирин. На север проломът започва на южно от с. Крупник в Симитлийската котловина, а на юг завършва при гр.Кресна в северната периферия на Санданско-Петричката котловина. Дължината на пролома е около 25 km, а средната надморска височина – 475 m. Проломът е образуван чрез епигенетично всичане на р.Струма в метаморфни и гранитни скали. В пролома р.Струма прави множество красиви меандри, над които се издигат стръмни и силно разчленени склонове. По склоновете са образувани множество скални феномени, сред които е и обявената за природна забележителност „Момина скала”. От двете страни на пролома се намира резерватът „Тисата”. По пролома минават главния път Е-79 и ж.п. линията София-Кулата, чието трасе е прокарано през множество мостове и 13 тунела.

Санданско-Петричкото поле започва на юг от Кресна, където долината на Струма постепенно се разширява. Полето заема дъното на едноименната котловина, която е образувана върху Санданския грабен. Той представлява продълговато пропадане на земната кора по Струмския разломен сноп между гр.Кресна и с.Кулата. Неговата дължина от север на юг е около 50 km, а ширината му от запад на изток – 15-20 km. Грабенът е изпълен с неогенски седименти, върху които р.Струма е натрупала своите алувиални материали. В обхвата на Община Кресна Санданско-Петричкото поле е най широко там, където в р.Струма се вливат десните ѝ притоци от Малешевска планина (р. Добромирска, р. Будиловска и р.Сливнишка) и левите ѝ пирински притоци (р.Бански поток, р.Водния дол и р.Градешка). Покрай реката са образувани поредица от речни тераси, разположени на различна височина над речното легло, върху повечето от които има обработваеми земи.

Пирин планина по произход представлява типична блоково-разломна структура (хорст), издигната между Струмската и Местенската разломни зони (т.нар. „линеamenti”). Ядрото на планината е изградено от гранитоиди, внедрени в метаморфни скали (предимно, шисти, гнайси, амфиболити, кварцити и мрамори). Издигането на планината е най-активно през неогена, когато периодите на издигане се редуваха с етапи на тектонски покой. В резултат на това се образували няколко етажирано разположени заравнени повърхнини, разделени със стръмни склонови откоси.

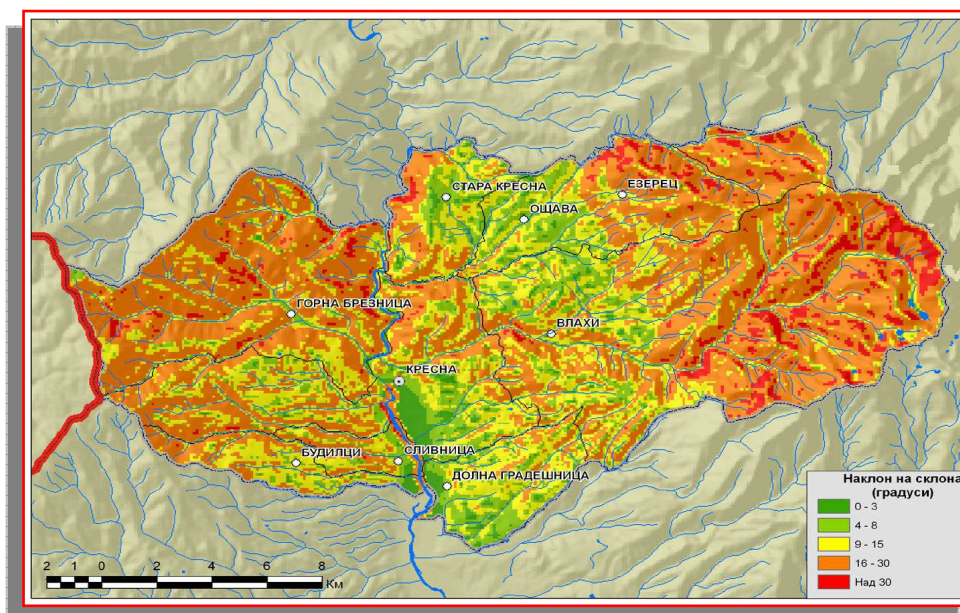

Геолого-геоморфоложки профил на Пирин планина

1 - гранити; 2 - кристалинни шисти; 3 - мрамори; 4 - плиоценови наноси; 5 - старокватернерна брекчия; 6 - делувий; 7 - алувий; 8 - разсед, изразен в релефа; 9 - младомиоценова денудационна повърхнина; 10 - староплиоценова денудационна повърхнина; 11 - младоплиоценова акумулационна повърхнина.

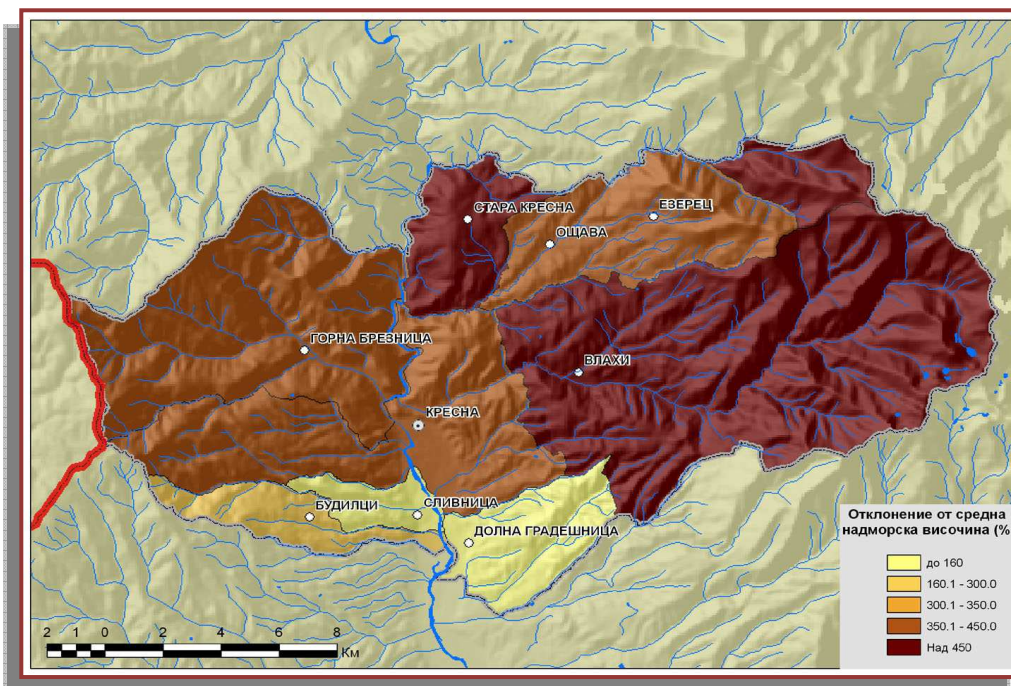
Съвременният релеф на Пирин се оформя през плейстоцена, когато високите ѝ части са обхванати от алпийски тип заледяване. По долините на реките са се спускали ледникови езици докъм 2200 m н.в., които преоформили релефа на планината. Под въздействие на ледниците се образували дълбоко всечени трогови долини с U-видна форма на напречното им сечение, разделени от тесни и стръмни гребени като Кончето (т.нар. „карлинги“). С оттеглянето на ледниците се образували дълбоки циркуси – Влахински циркус, Георгиевски циркус и Синивръшки циркус, в дъната на които са разположени едноименните високопланински езера. В речните долини са натрупани речни, речно-ледникови и ледникови наслаги (морени). Стръмните и високи склонове в комбинация с дебелия снежна покривка през зимата създават предпоставки за образуване на лавини. Опасността от лавини е най-голяма през февруари и март по склоновете на високото мраморно било. Наличието на мрамори е обусловило образуването на карстови форми, които са разпространени предимно в района на вр. Вихрен, вр. Синаница и вр. Шаралия. Голямата напуканост на мраморите, химичният им състав и значителното количество на валежите са допринесли за образуването предимно на вертикални пещери и карстови пропасти. Снежните и дъждовните води се губят в понори по дъната на Синаншикия, Георгиевския и Влахинския циркус. Други характерни скални феномени са пясъчните пирамиди Мело, източно от Кресна, чието образуване е подобно на това на Мелнишките пирамиди, причудливата каменна гора край с. Влахи, красиво изваяният скален комплекс Орлите и др. Тези характерни скални образувания, заедно с алпийския релеф на планината са изключителна туристическа атракция за посетителите. Достъпът до тях обаче е ограничен, поради липсата на добри пътни комуникации.

Най-стръмни (над 30°) са склоновете в среднопланинския и високопланинския пояс на Пирин (източно от с. Оцава и с. Влахи), а така също в Малешевска планина, в Кресненското дефиле и по долините на повечето реки, вливащи се в Струма. Наклони на склоновете под 15° преобладават в землището на с. Долна Градешница, в източните части от землището на с. Стара Кресна, в западните части от землището на с. Влахи и в южната половина от землището на гр. Кресна. Като цяло в Община Кресна преобладават трудно проходими терени, което е оказало влияние върху конфигурацията на пътната мрежа и разположението на населените места. Пътищата са прокарани обикновено покрай реките, в долините на които са сгъстени и населените места.

Карта на наклона на склоновете

Степента на разчленение на релефа е най-голяма в землищата на Стара Кресна, Влахи, Горна Брезница, Ощава и гр.Кресна. Това се илюстрира със стойностите на показателя отклонение от средната надморска височина (в %). Тези стойности варират от над 350 % за посочените землища, до под 300 % в южната периферия на общината. Най-малка е степента на разчленение на релефа в землища на селата Сливница, Будилци и Долна Градешница.

Карта на отклонението от средната надморска височина (%)

Геология

В геоложко отношение територията на Община Кресна попада в обхвата на Вътрешните Балканиди, част от които е Рило-Родопският масив. Геоложките структури са формирани главно през алпийския нагъвателен цикъл. Земната кора на територията на общината е изградена от разнообразни скали и структури, образувани в условията на динамична тектонска обстановка. По-голямата част от площта на общината е заета от гранити, гнайси, амфиболити,

мрамори и кристалинни шисти. Малешевска планина е изградена предимно от метаморфни скали, а гранити се разкриват в североизточните ѝ части (Крупнишки, Кресненски и Игралищенски плутон). Пирин планина също е изградена от разнообразни метаморфни скали (шисти и гнайси, амфиболити, кварцити и мрамори), сред които са внедрени няколко гранитни плутонични тела. Едно от тези тела е Севернопиринският плутон, който се разкрива в източните части на общината. Между структурите на Пирин и Малешевска планина е разположен Струмският линеамент, представляващ една от най-добре изразените в страната разломни зони. По Струмския линеамент е образуван Санданският грабен, изпълнен с неогенски и кватернерни седименти. Кватернерните наслаги са представени от различни разновидности – алувий, пролувий, делувий, ледникови материали и др. Кватернерните отложения имат различен гранулометричен състав в зависимост от начина им на образуване и местоположението им в релефа – от валуни в пролувиално-алувиалните наслаги в долината на р.Струма, през чакъли, пясъци и глини – в изветрителните кори, образувани от по-старите скали. Най-големи натрупвания на кватернерни наслаги, предимно от пролувий и алувий, има в Санданско-Петричкото поле и в подножието на пиринските склонове, където делувиалните материали и наносните конуси са образували характерен за тази част от общината подножен шлейф. В терасите на Струма и нейните притоци са отложени алувиални материали, предимно чакъли, пясъци, и глини, в които са акумулирани значителни количества грунтови води.

В сеизмично отношение територията на Община Кресна попада в една от най-активните земетръсни зони в страната. Причината за това е пресичането в района на с.Крупник на Струмската разломна зона с напречни разломни разкъсвания на земната кора. Тук на 04.04.1904 г. е станало едно от най-силните земетресения на Балканския полуостров с магнитуд 7,8. Други силни земетресения в района са се случили през 1759 г. и 1864 г. Високата степен на сеизмичния риск на територията на общината задължително налага антисеизмично обезопасяване на сградите и съоръженията в общината, съгласно изискванията за подобни райони.

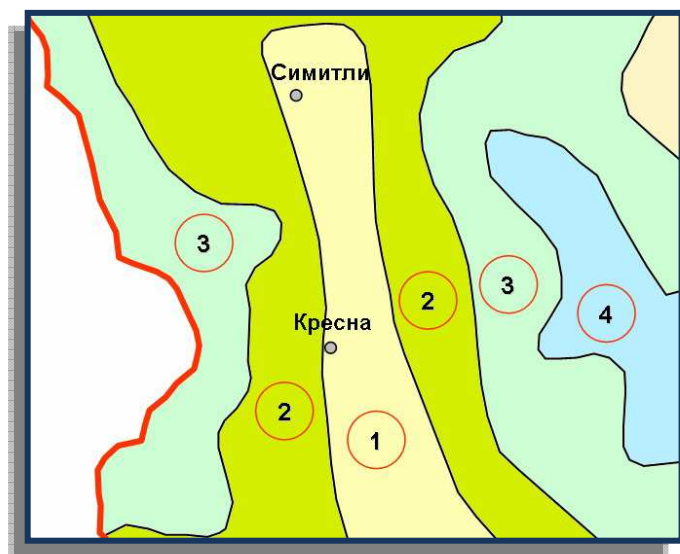
4.2 Климат

Територията на Община Кресна попада в континентално-средиземноморската климатична област на България. Извънпланинската ѝ част, обхващаща долината на р. Струма, се отличава с мека и влажна зима и горещо и сухо лято, докато във високите части на оградните планини, и най-вече на Пирин планина, климатът носи характерните черти на типичния планински климат – студена и продължителна зима с преобладаващи валежи от сняг и бурни ветрове, кратко и прохладно лято. По-голямата активност на средиземноморските циклони през студеното полугодие обуславя зимен максимум на валежите. Макар и с по-малка честота, от север и северозапад през зимата нахлуват по-студени континентални въздушни маси, които причиняват резки, но краткотрайни застудявания.

Поради значителните различия в надморската височина (от 140 m при с. Долна Градешница до 2914 m при вр. Вихрен) и силно разчленения релеф, стойностите на климатичните елементи варират в широки граници, в зависимост най-вече от надморската височина и изложението на склоновете. Ето защо на територията на общината се наблюдават големи климатични контрасти на малки разстояния. Това се илюстрира от факта, че макар и малка по площ, територията на общината попада в четири различни климатични района:

- Климатичен район на долината на Струма – обхваща територията на Санданско-Петричката котловина до 600 m н.в. и Кресненското дефиле;
- Нископланински климатичен район – обхваща склоновете на Пирин и Малешевска планина от 600 до 1000 m н.в.;
- Среднопланински климатичен район – обхваща най-високите части на Малешевска планина и средновисоките части на Пирин с н.в. между 1000 и 1800 m (част от този климатичен район се включва в границите на НП „Пирин”);
- Високопланински климатичен район – обхваща най-високите части на Пирин (над 1800 m н.в.), която изцяло се включва в границите на НП „Пирин”.

Всеки климатичен район се отличава както по режима на основните климатични елементи (температура на въздуха, валежи и ветрове), така и по своя агроклиматичен потенциал.

1. Климатичен район на долината на Струма
2. Нископланински климатичен район
3. Среднопланински климатичен район
4. Високопланински климатичен район

Картохема на климатичните райони

Климатични условия в долината на Струма. Климатът по долината на Струма на юг от Кресна се отличава с типични континентално-средиземноморски черти. Средната продължителност на слънчевото греење е около 2400 часа/год., което е определя района като един от най-слънчевите в страната. Средногодишната температура на въздуха е около 13,0 °С, като средномесечната температура на най-студения месец (януари) е положителна (около 2,0 °С), а на най-топлия месец (юли) – около 24 °С. Средномесечната температурна амплитуда варира около 11,0 °С, като тя е най-голяма през август (около 15,0 °С), а най-малката – декември (около 8,0 °С). С увеличаване на надморската височина годишната и средномесечната температурна амплитуда закономерно намаляват. Годишното количество на валежите варира около 500 mm, но се изменя в зависимост от надморската височина и експозицията на склоновете. Във вътрешногодишното разпределение на валежите по сезони има ясно изразен максимум през есента и зимата (съответно 28 % и 27,2 % от годишната сума) и минимум през пролетта и лятото (съответно 25,3 % и 20,5 %). Най-малко са валежите през август и септември, което е типично за континентално-средиземноморския валежен режим. Валежите през зимата са предимно от дъжд, като снежната покривка се задържа около 12-15 дни и бързо се стопява. Дебелината на снежната покривка рядко надминава 10-15 cm. Средната годишна относителна влажност на въздуха е около 65 %, като вътрешногодишното ѝ разпределение има ход, обратен на средномесечната температура. Максималните стойности на относителната влажност на въздуха се регистрират през декември-януари (около 80 %), а минималните – през август (около 55 %), когато дефицитът във влажността на въздуха е най-голям. Конфигурацията на релефа определя в най-голяма степен скоростта и посоката на духащите в тази част на общината ветрове. Средната месечна скорост на вятъра е най-голяма през февруари и март (около 2 m/s), а най-малка през септември (1,1 m/s). С най-голяма честота духат северни и северозападни ветрове, а с най-малка – югозападни, южни и западни ветрове.

Важно значение имат екстремните стойности на климатичните елементи, които лимитират някои стопански дейности. Средните от месечните абсолютни максимални температури през януари достигат 17,5 °С, а през август – 42,4 °С. Затопяванията през зимата се дължат на нахлувания по долината на Струма на относително топъл средиземноморски въздух от юг, а големите горещини през лятото – на задържането на прегрял континентален въздух. Средните от месечните абсолютни минимални температури през януари са -8,9 °С, но са регистрирани и застудявания до -21,0 °С, дължащи се най-често на нахлувания на студен

континентален въздух от север и инверсия на температурата, поради задържането на студения въздух в ниските части на релефа.

Климатични условия в планинската част на Община Кресна. Климатът в планинските територии на общината се отличава с ясно вертикално зонироване на климатичните елементи. Характерна особеност е понижаването на температурите с нарастване на надморската височина и увеличаване на количеството на валежите. Понижаването на температурата във височина е по-добре изразено през топлото полугодие, поради което годишните температурни амплитуди в планинските територии са по-малки, в сравнение с тези по долината на Струма (7,9 °C на х. „Вихрен“). Средногодишната температура на въздуха в нископланинската част (от 600 до 1000 m н.в.) е 9-10 °C, в среднопланинската част (между 1000 и 1800 m н.в.) – 5-7 °C, а във високопланинските части на Пирин (над 1800 m) – около 3-4 °C. Средната януарска температура на х. „Вихрен“ е -4,2 °C, а средната юлска – 12,3 °C. В най-високите части на Пирин се регистрират минимални температури около и по-ниски от -25°C. В годишния ход на температурната амплитуда се регистрира минимум през зимните месеци (декември, януари) и максимум – през летните месеци (юли, август), което се дължи на по-голямата облачност през студеното полугодие. Есента е по-топла от пролетта. През зимата се проявяват температурни инверсии по склоновете и в локалните понижения на релефа, но те са по-слабо изразени, отколкото в долината на Струма. Годишната сума на валежите варира в широки граници – от около в 600-700mm в нископланинските части до 1571 mm (на х. „Вихрен“ на 1970 m н.в.). В среднопланинския климатичен район годишната сума на валежите е 900-1000mm. По-голямата част от валежите през зимата са от сняг, като на височина до 1000 m твърдите валежи са около 70-90 % от общото им количество, а в по-високите части – почти 100 %. Най-големи са валежните количества през зимата (декември) и началото на пролетта (април), а през лятото и началото на есента валежите са най-малко. Във височина разликите между месечните суми на валежите намалява. Въздухът е най-сух през лятото (август), когато относителната влажност на въздуха в зависимост от надморската височина е между 60 и 75 %. Максималните месечни стойности на относителната влажност на въздуха се регистрират през ноември-декември (между 80 % и 85 %). Броят на дните със снежна покривка в нископланинския пояс е 20-30, но във високите части на Пирин снежната покривка се задържа над 120-160 дни в зависимост от надморската височина и експозицията на склоновете. Дебелината на снежната покривка варира в широки граници в зависимост от количеството на падналия снеговалеж и особеностите на релефа. В нископланинския пояс дебелината на снежната покривка е най-голяма през януари, като достига 10-15 cm. В среднопланинския пояс максималната дебелина на снежната покривка е през февруари (40-60 cm). Във високопланинския пояс снежната покривка е най-дебела през март и април, когато достига 140-160 cm, а на х. „Вихрен“ – 190 cm. На отделни места при снегонавявания се образува снежна покривка, дебела 250-350 cm. Скоростта на вятъра е най-голяма през февруари-март, а най-малка – през август-септември. Средната месечна скорост на вятъра достига 10 m/s дори и повече. Най-голям е броят на тихите дни (с безветрие) през лятото и есента – в по-ниските части на Пирин те са 30-40 %, а във високите части – 10-15 %. Във високопланинския пояс случаите с тихо време през цялата година са едва около 5-7 %. През пролетта преобладават западни и северозападни ветрове, а в по-малка степен – южни ветрове. През лятото се усилват северозападните ветрове, които преобладават по планинските върхове. За топлото полугодие е характерна проявата на местните планинско-долинни ветрове. Чести явления във високопланинската част на Пирин са мъглите, бурните ураганни ветрове и лавините.

Важно значение за развитието на земеделието в общината имат агроклиматичните условия. Поради големите климатични различия на територията на Община Кресна, агроклиматичната оценка ще бъде извършена отделно за долината на Струма и за планинската част на общината.

Агроклиматичен потенциал на долината на Струма. Агроклиматичната оценка на топлообезпечеността на отглежданите земеделски култури се извършва с помощта на показатели, характеризиращи вегетационния период (периода със средноденонощна

температура над 5 °С) и периода с активна вегетация (периода със средноденоношна температура над 10 °С). Началото на периода с устойчиво задържане на температурата над 5 °С (началото на вегетационния период) настъпва през третата десетдневка на февруари, а края на същия период – през първата десетдневка на декември. Така продължителността на вегетационния период в извън планинската част на общината възлиза средно на около 290 дни. Набраната температурна сума за вегетационния период възлиза на 4 865 °С и е достатъчна за отглеждането на всички традиционни за страната земеделски култури. Началото на периода с устойчиво задържане на средно денонощната температура над 10 °С (периода с активна вегетация) започва през последната десетдневка на март, а края на същия период настъпва в средата на ноември. Така продължителният период с активна вегетация (около 230 дни) и значителната натрупана температурна сума за същия период (около 4200-4300 °С) благоприятстват отглеждането на ранни и средно ранни топлолюбиви земеделски култури. Количеството на валежите през активния вегетационен период обаче е под необходимото водопотребление на земеделските култури – балансът в атмосферното овлажнение е отрицателен (от -250 до -300 mm), което означава, че изкуственото напояване е задължително агротехническо мероприятие по отношение на по-влаголюбивите култури. Последните пролетни и първите есенни мразове са лимитиращ фактор за отглеждането на някои земеделски култури. Последните пролетни мразове най-често се случват през първата десетдневка на април, но мразове са регистрирани и в края на същия месец, когато по-голямата част от земеделските култури се намират в репродуктивна фаза. Първите есенни мразове най-често са през първата десетдневка на октомври, но понякога първите есенни мразове се случват и през последната десетдневка на септември. Първите есенни мразове могат да предизвикат увреждания на реколтата, част от която се прибира по това време. Продължителността на безмразовия период на територията на общината е около 200-220 дни.

Като цяло климатичните и агроклиматичните условия по долината на Струма благоприятстват социално-икономическото развитие на Община Кресна. Топлият и мек климат, в съчетание с богатството от минерални води, са важен природен ресурс за развитието на туризма и рекреацията в общината. Агроклиматичните ресурси са подходящи за отглеждането на топлолюбиви ранни и средно-ранни земеделски култури, но дефицитът в баланса на овлажнението през активния вегетационен период е лимитиращ фактор, което налага прилагането на изкуствено напояване. Традиционните методи на напояване (гравитачно напояване по бразди) обаче са неефективни при по-големи наклони и не само, че причиняват значителни загуби на вода поради инфилтрацията, но и засилват почвената ерозия. Недоброто състояние на напоителните системи налага тяхното модернизиране с оглед повишаване на ефективността им и намаляване на рисковете, свързани с почвената ерозия. Агроклиматичните условия са подходящи за развитието на ранното полско и оранжерийно производство и отглеждането на трайни насаждения (лозя, топлолюбиви южни култури като смокиня, нар, райска ябълка и др.).

Агроклиматичен потенциал на планинската част от територията на общината.

Планинските територии в общината попадат в рамките на останалите три климатични района (ниско-, средно- и високопланинския). В нископланинския пояс (от 600 до 1000 m н.в.) средната начална дата на периода с устойчиво задържане на средноденоношната температурата на въздуха над 10° С (периода с активна вегетация) е 25 април, а средната крайна дата на същия период – 15 октомври. Така общата продължителност на вегетационния период в нископланинския пояс възлиза на около 173 денонощия, но това е едва 75 % от продължителността на вегетационния период в долината на Струма. В среднопланинския пояс (от 1000 до 1800 m) средната начална дата на устойчиво задържане на средноденоношната температурата на въздуха над 10° С е 5 май, а средната крайна дата – 5 октомври. По този начин продължителността на периода с активна вегетация в среднопланинския пояс възлиза на 153 денонощия, което е 66 % от тази в долината на Струма. Във високопланинския пояс (над 1800 m) началото на периода с активна вегетация настъпва през втората половина на юни, а края на същия период – в края на август. Така продължителността на активния вегетационен период във

високопланинския пояс е едва около 70 дни, което представлява само $\frac{1}{4}$ от тази в долината на Струма. Тези данни показват, че агроклиматичният потенциал на планинските територии на общината е недостатъчен за развитие на ефективно земеделско производство. В този смисъл наличните парцели от земеделски земи в нископланинския пояс могат да служат само за задоволяване на част от личните потребности на земеделските стопани (предимно от картофи и някои фуражни култури), но произведената земеделска продукция няма стоков характер и е без съществен принос за икономическото развитие на общината.

4.3 Води

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ. Главна отводнителна артерия на територията на общината е р. Струма. Нейното поречие, заедно с поречието на Места, се включват в Западнобеломорския оточен район за басейново управление на водите, покриващ около 12 % от територията на страната. Площта на горното и средното поречие на Струма (до границата с Гърция) е 10 797 km² и по този показател басейнът на Струма е на второ място в България след поречието на Марица. Река Струма води началото си от южните склонове на Витоша на 2180 m н.в. От извора до държавната граница дължината на реката е 290 km и по този показател Струма е на пето място в страната. Повърхностните и подземните води в поречието на Струма се използват главно за питейно-битово и промишлено водоснабдяване на населените места, за напояване и енергодобив. В пределите на Община Кресна попадат около 23 km от течението на р. Струма.

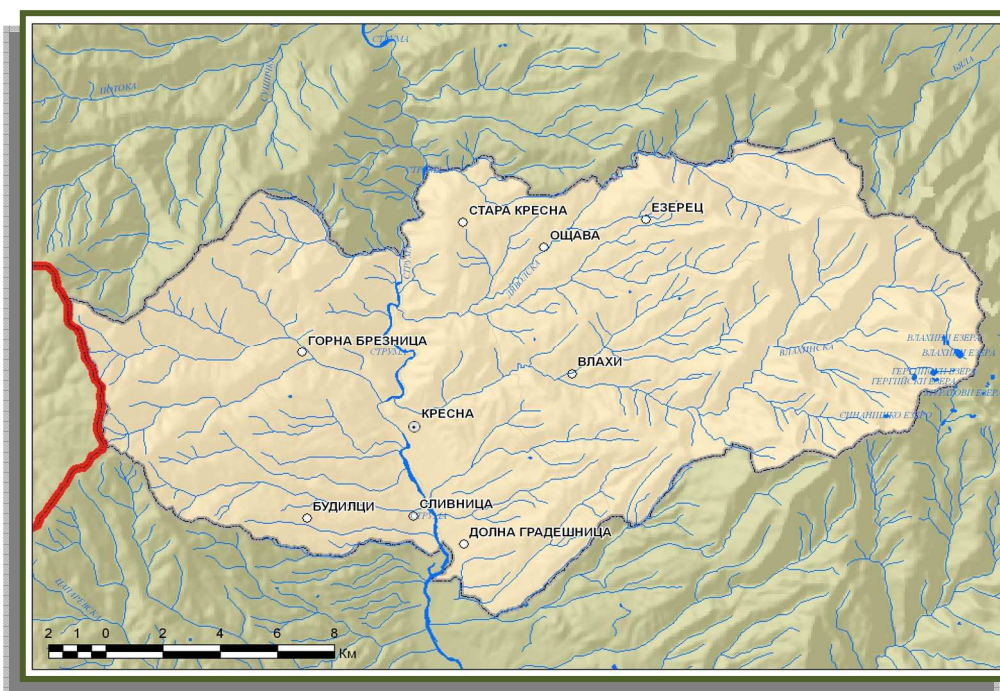
Средномногогодишният отток на р. Струма се изменя в границите от 2,117 m³/s при Перник до 76,167 m³/s при Марино поле. По течението на реката минималният отток нараства от 1 m³/s при Перник до 33,49 m³/s при Марино поле. Нарастването на максималния отток по течението на реката е още по-голямо – от 3,5 m³/s при Перник до 149 m³/s при Марино поле. До Кресненския пролом в режима на оттока на р. Струма се регистрират два минимума – зимен (февруари-март) и лятно-есенен (септември-октомври), което се дължи на климатичното влияние на оградните планини, от където реката събира водите си. В тази част от поречието на Струма през различни години по-малък е ту зимният, ту лятно-есенният минимум. След Крупник и Кресненския пролом (в Санданско-Петричкото поле), поради силно изразеното средиземноморското климатично влияние, маловодната фаза на оттока е предимно през лятото и началото на есента. Подхранването на р. Струма е предимно дъждовно-снежно и/или дъждовно, поради което съотношението между минималния и средногодишния отток ($Q_{\min}/Q_{\text{ср.год}}$) под 0,3. Зимно-пролетното пълноводие на р. Струма в нейното средно поречие има важно значение за нейния хидроенергиен потенциал, тъй като има съвпадение във времето между максималните потребности от електроенергия и зимното пълноводие на реката. Значителните водни обеми и неголемите наклони на речното легло позволяват усвояването на хидроенергийния потенциал на Струма да става чрез изграждане на малки ВЕЦ по стъпала от каскаден тип по долината на реката, без да е необходимо да се използват напорни деривации. В същото време, въпреки значимия икономически ефект, масовото изграждане на малки ВЕЦ през последните години по Струма (и в други поречия в цялата страна) създава екологични проблеми, особено по отношение на рибното богатство и биоразнообразието в прилежащите защитени територии. Ето защо тяхното изграждане трябва да се предшества от задълбочени научни експертизи и екологични оценки, с отчитане на интересите на всички заинтересовани страни.

Между долината на р. Сушичка при с. Крупник и гр. Кресна р. Струма образува красивия Кресненски пролом. От Кресна на юг реката навлиза в Санданско-Петричкото поле, което на територията на общината има вид на долинно разширение. В обхвата на Кресненското дефиле десните притоци на Струма са относително къси. По-значими десни притоци са р. Дивилска, която се влива в Струма срещу Кресненското ханче и р. Брезнишка, вливаща се в Струма северно от гр. Кресна. Река Дивилска (Дивилица) е дълга около 10 km и води началото си от Крупнишкия рид. Река Брезнишка се образува от сливането на Равна река, Стара река и Сливенска река при с. Горна Брезница. Лявата приточна мрежа на Струма в обхвата на Кресненския пролом обаче е по-добре развита – тук в Струма се вливат следните по-големи

пирински реки – Мечкулска и Баканов дол (северно от Стара Кресна), Дяволска или Ощавска (северно от гара Пейо Явров) и Влахинска (северно от гр.Кресна). Приточната мрежа на р. Дяволска (Ощавска) включва реките Криводолец, Мочуришка, Герловец, Св.Петър, Каменишки дол, Невързумска река и др. Дяволска река е дълга около 18 km, а средната надморска височина на поречието ѝ е 1450 m. Река Влахинска води началото си от едноименните ледникови езера в Пирин. Дължината на реката е около 40 km. По-големите нейни притоци са р. Косовска, р. Шаралийска, р. Разколска, Пещерски дол, р. Синивръшка, р. Георгийца, р. Итипийска и др. На юг от Кресненското дефиле (в обхвата на общината) в Струма се вливат реките Моравска, Добромирска (Ганийца) и Сливнишка (десни притоци, събиращи водите си от Малешевска планина), а така също – Бански поток, Водния дол, Градешка река и др. (леви притоци, извиращи от Пирин).

Хидрографска карта на Община Кресна

Важно значение за формирането на водните ресурси в община Кресна имат разнообразието на скалната основа и релефа, различната залесеност в отделните части на общината, вида и степента на антропогенните въздействия. Измененията във водността на речните течения през годината зависят преди всичко от съчетанието между вътрешногодишното разпределение на валежите, снеготопенето и изпарението. Засушаванията главно през юли и август водят до бързо намаляване на водните количества за разлика от периодите декември-февруари и май-юни, когато оттокът е най-голям. Характерните за някои години интензивни валежи и бързо снеготопене предизвикват речни прииждания. Други фактори за речните прииждания са големите наклони на склоновете, обезлесените водосбори, непочистените речни легла и наличието на почви със специфичен механичен състав, които и след най-малкото овлажняване от предходен валеж практически спират инфилтрацията. Тези комплексни фактори са характерни за отточните условия на територията на общината, където някои от по-големите реки се отличават с бурни прииждания през студеното полугодие.

На територията на общината липсва хидрометрична станция на р. Струма, поради което за нейните хидроложки характеристики може да се съди по данни от двете най-близко разположени станции – Струма при Крупник (на север преди навлизането ѝ в Кресненския пролом) и Струма след Лебница (на юг в Санданско-Петричкото поле). На два от притоците на Струма – р. Дяволска (Ощавска) и р. Влахинска има хидрометрични станции, данните от които са представителни за пиринските притоци на Струма в обхвата на общината. За режима на

десните притоци на Струма, водещи началото си от Малешевска планина, може да се съди по хидроложките данни за Цапаревска река, която се влива в Струма при гр. Струмјани. Макар и извън територията на общината, поречието на Цапаревска река е представително за речния режим на малешевските притоци на Струма.

Водосборната площ на басейна на Струма при ст. Крупник е около 6,7 хил.км², а средната надморска височина на басейна – 973 m. Модулът на оттока е 6,73 l/s/км², а оттокът възлиза на 45,67 m³/s, което е равнява на средногодишен воден обем от 1438 млн.м³. При ст. Струма след Лебница площта на водосборната област на Струма е около 8 хил.км², а модулът на оттока – 7,14 l/s/км² (57,28 m³/s или 1806 млн.м³). Сравнително неголямото увеличение на модула на оттока и обема на оттока в реката между двете станции се дължи на липсата на големи пълноводни притоци на Струма в тази част от нейното поречие. В режима на оттока и при двете станции се наблюдава лятно-есенен минимум (от юли до октомври), който е най-ясно изразен през септември. Максималният отток е най-голям през месец февруари, което се свързва със зимния максимум на валежите, дължащ се на средиземноморското климатично влияние, но се регистрира и вторичен максимум през май, който се дължи на комбинираното влияние на снеготопенето във високите части на оградните планини и значителното количество на валежите, падащи по нахлуващи през същия месец студени фронтове на атлантическите циклони.

Площта на водосборната област на Дяволска река (р. Ощавска или Шейтан дере) при вливането ѝ в Струма е 77 км². Модулът на оттока на реката е 12,31 l/s/км², а средногодишният отток – 0,95 млн.м³/s (обем на оттока 29,89 млн.м³). Високите стойности на модула на оттока и водните количества в реката се дължат на планинския характер на нейното поречие и продължителното ѝ подхранване с води от топящи се във високите части на Пирин снегове. Водността в поречието на р.Влахинска е още по-голяма (14,85 l/s/км²), поради голямата средна надморска височина на нейния водосборен басейн (1543 m). Средногодишният отток на реката е 1,36 m³/s, а обемът на оттока – 42,89 млн.м³. В режима и на двете реки се наблюдава лятно-есенен минимум и силно-разтеглена от февруари до юни пълноводна фаза, което се свързва със значителните валежи през този период и подхранването ѝ с води от снеготопенето. Площта на водосборния басейн на Цапаревска река възлиза на 71 км², а модулът на оттока – 9,154 l/s/км². Водното количество на реката е 0,714 m³/s (22,5 млн.м³). По площ поречието на Цапаревска река е съпоставимо с тази на поречието на р.Дяволска (Ощавска), но поради по-малката надморска височина на басейна в Малешевска планина и липсата на продължително подхранване от снеготопенето, водното количество в реката е по-малко.

От естествените водоеми най-голяма ценност представляват Влахинските и Георгийските ледникови езера. Влахинските езера представляват група от 4 езера, образувани във Влахинския циркус. Общата им площ възлиза на 88 дка. Георгийските езера включват 4 езера с обща площ 74 дка. В Синивръшкия циркус е образувано едноименното езеро. На територията на общината са изградени и 18 изкуствени водоема с обем от 5000-25000 m³ вода, предимно за изкуствено напояване. От тези водоеми 4 са зарибени.

Подземни води. Формирането на подземните води на територията на Община Кресна и техните количествени и качествени характеристики са тясно свързани с особеностите на геоложкия ѝ строеж. Това дава основание да се обособят три основни типа подземни води:

- подземни води, формиращи в гранитоидни скали и в метаморфния скален комплекс;
- подземни води, формиращи в терциерния скален комплекс;
- подземни води в кватернерните наслаги.

От първата група по-водоносни са напуканите и разломени гранити, гнайси, мигматити и мрамори, които се дренират от реките и многобройните дерета. Подземните води формиращи в тези скални формации са предимно от пукнатинен и пукнатинно карстов тип. Изворите имат най-често дебит до 1 l/s, но в разломните зони дебитът им достига няколко литра в секунда. В средното поречие на Струма са формиращи грабенови понижения, изпълнени с материали от терциерния скален комплекс, припокрити с кватернерни отложения. Подземните води в

тях са предимно от пластов тип. Такъв е Симитлийско-Санданският хидрогеоложки басейн, който е свързан с водоносните системи в оградните планински масиви. В него се акумулират студени пресни води и термални минерални води по разломните зони в кристалинния фундамент. Кватернерните алувиални и пролувиални наноси, главно от чакъли и пясъци в заливните и ниските надзаливни тераси, а така също делувиалните наноси и поройните конуси са акумулатори на порови пресни и безнапорни грунтови води.

Голямо природно богатство за Община Кресна са минералните извори, локализирани в четири основни находища – между гр. Кресна и с. Долна Градешница, между с. Стара Кресна и с. Ощава, при селата Горна Брезница и край с.Влахи, като с най-голямо значение към момента са Градешките и Ощавските извори. Тяхното формиране е в тясна връзка с многобройните разломвания на земната кора.

Градешките минерални извори представляват група от **11 минерални извора**, попадащи в рамките на Симитлийско-Санданския хидротермален басейн. Намират се на североизток от с. Долна Градешница и на югоизток от гр. Кресна. Разположени са в горната част на Бански дол. Предполага се, че водите им са използвани още в римско време. Дебитът на изворите е относително постоянен. Водите им нямат цвят и мирис и са приятни за пиене. Общата им минерализация е 836 mg/l. Съдържат около 14 mg/l флуор и са слабо радиокативни. Стопанско значение имат главно три от Градешките извори – Горещият извор, Калният извор и Изворът при банята. Горещият извор има температура 68 °C и се използват за балнеолечебни цели и за оранжерия. В миналото водите на извора са използвани и за пране на вълна. Дебитът на извора е 3 l/s. Водите на Калния извор имат температура около 40 °C. Над него е изградена калолечебница с две помещения. Химичният състав на водата му е същият, както на Горещия извор, а радиоактивността на водата има лечебен ефект. Изворът на банята има температура 42 °C и дебит около 1,1 l/s. Край банята има търговски обекти. Минералните води на Градешката баня се използват за лечение на хронични заболявания като дискова херния, бронхиална астма, травматични, стомашно-чревни и гинекологични заболявания. Посещават се и от чужденци. Близо до банята се намира вила „Тисата”, която също е осигурена с минерална вода. Пътят до банята е асфалтиран. Градешките минерални извори представляват балнеоложки курорт с местно значение.

Ощавски минерални бани включват група от **5 минерални извора**, попадащи в Симитлийско-Санданския хидротермален басейн. Изворите се локализират в две групи, в зависимост от местоположението им. Първата група извори се намира в местността Дългио рид, който ограничава от юг долината на р. Дяволска (Ощавска). Изворите тук са известни като Врялата баня (или Горещият извор). Дебитът на водата е 0,3 l/s, а температурата – 65 °C. Водата се използва за битови и хигиенни цели (освен банята, има изградена пералня). Водата е без цвят, със слаб мирис на сероводород. Общата ѝ минерализация възлиза на 474 mg/l. Водата е слабо минерализирана, сулфатно-хидрокарбонатна-натриева, флуорна, силициева. От санитарно-хигиенна гледна точка се отчитат признаци на замърсяване. Втората група извори (Хладката баня) се намира в местността Банището в поречието на Бански поток. Дебитът на водата е 0,4 l/s, а температурата – 38 °C. Водата е слабоминерализирана, сулфатно-хидрокарбонатна-натриева, флуорна, силициева. Качествените характеристики са подобни на водите в Хисаря, Баня и Бургаските минерални бани, но термалните води от изворите при с. Ощава притежават най-високата радиоактивност в страната – 2800 mBq/l. Водата е подходяща за лечение на заболявания на опорно-двигателния апарат, ревматоиден артрит, болестта на Бехтерев, артрози, радикулит, дископатия, сърдечно-съдови заболявания, кожни болести и др. До банята е изградена калолечебница. При Хладкия извор има изградена баня с две закрити калолечебници. Ощавските минерални бани са балнеоложки курорт с местно значение.

Влахинският минерален извор (Влашка чешма) е студен минерален извор, който се намира в местността Чешмата (Влашка чешма) на 4 km югозападно от с. Влахи. Водата на извора е каптирана. Характеризира се като студена, хидрокарбонатно-сулфатно-натриева, слабо минерализирана. Водата от извора се използва за водопой.

Брезниките минерални извори се намират при с. Горна Брезница. Каптирани са два от изворите – единият в центъра на селото, а другият в двора на манастира “Св. Пророк Илия”, на хълма над селото. Температура на водата е 36 °С – 38 °С, а дебитът – 2,6 l/s. Водата е подходяща за лечение на белодробни, костно-ставни и кожни заболявания.

4.4 Полезни изкопаеми

Община Кресна е слабо представена по отношение на полезни изкопаеми. На територията са налични предимно скали, гранити, риолити и пясъчници. Слюдени шисти и седиментни скали се срещат в с. Влахи.

4.5 Почви.

Основните фактори за почвеното разнообразие на територията на Община Кресна са вида на почвообразуващите материали, надморската височина, разчленението на релефа, хидроклиматичните условия, типа и разпространението на растителната покривка, а също така и антропогенната дейност. В почвено-географско отношение почвите в Община Кресна принадлежат към Южнобългарската ксеротермална област. От зоналните почвени типове преобладават канелените горски, кафявите горски и тъмноцветните почви, а от а зоналните – алувиалните и делувиалните почви. В обезлесените участъци с по-големи наклони, поради интензивните ерозионни процеси, почвената покривка е представена във вид на изолирани почвени ареали, като на места тя напълно липсва и на повърхността се разкриват голи скали.

1. Плитки кафяви горски, предимно кисели;
2. Плитки излужени канелени горски почви, на места силно ерозирани;
3. Алувиални и алувиално-ливадни, предимно неутрални, пясъкливи и пясъкливо-глинести почви;
4. Делувиални и делувиално-ливадни почви;
5. Канелени горски, тежко пясъкливо-глинести почви;
6. Плитки тъмнокафяви и тъмноцветни горски почви;
7. Плитки планинско-ливадни и алфежумусни почви.

Картохема на почвите

В зависимост от генезиса и географското разпространение на почвите, територията на Община Кресна може условно да се подели на три района:

- Район на Малешевска планина. В по-високите части на планината върху относително заравнени терени са разпространени плитки кафяви горски, предимно кисели почви. В по-ниските части на планината са развити плитки излужени канелени горски почви, на места силно ерозирани. Според агроекологичното райониране на България, почвите в Малешевска планина попадат в границите на „Огражденски агроекологичен район”.
- **Район на долината на р. Струма.** В района на Кресненското дефиле преобладават фрагментарно развити плитки излужени канелени горски почви. На юг от Кресненското дефиле по ниските надзаливни тераси на р. Струма са формирани алувиални и алувиално-ливадни, предимно неутрални, пясъкливи и пясъкливо-глинести почви. По заравнените участъци на старите високи надзаливни тераси са развити канелени горски, тежко пясъкливо-глинести почви. В подножните участъци на пиринските склонове към долината на Струма са

разпространени делувиални и делувиално-ливадни почви. Според агроекологичното райониране на България, почвите в долината на Струма попадат в границите на „Петричко-Сандански агроекологичен район”.

- **Район на Пирин планина.** В нископланинския пояс са формирани предимно ерозиранни излужени канелени горски почви в комплекс със плитките излужени канелени горски почви. В среднопланинския пояс преобладават плитките тъмнокафяви и тъмноцветни горски почви, а в най-високия пояс – плитките планинско-ливадни и алфехумусни почви. Според агроекологичното райониране на България, почвите в района на Пирин планина попадат в границите на два агроекологични района: „Рило-Пирински агроекологичен район” (обхваща ниско- и среднопланинската част на района) и „Високо-Рило-Пирински агроекологичен район”.

В разпространението на почвите се проявява добре изразена вертикална зоналност. В най-високите части в Пирин планина, над горната граница на гората, в пояса на високопланинските ливади и пасища, са разпространени предимно плитките планинско-ливадни (хумусно-силикатни) почви (Rankers). Те заемат почти изцяло алпийската част на високопланинския пояс (над 2500 m), където се намират често в комплекс с голи скали и сипей, а в субалпийския подпояс (до 2500 m) са в съчетание с планинско-горски тъмноцветни почви. Образувани са предимно върху гранитни скали, а върху тях е развита главно високопланинска ливадна растителност. Ежегодното натрупване на значителни количества растителни остатъци от ливадната растителност, и тяхното бавно и напълно разлагане води до формирането на торфенисти и торфенисто-хумусни хоризонти над минералната част на почвата. Съдържанието на хумуса в повърхностния хоризонт (0-10 m) е твърде висока и надвишава 25%. Почвената реакция на планинско-ливадните почви е кисела.

В пояса на иглолистните гори (около 1700-1800 m) са развити тъмноцветните горски почви. Заемат значителни площи в среднопланинския и в по-малка степен във високопланинския горски пояс на Пирин, като осъществяват връзката с планинско-ливадните почви над горната граница на гората и клековите формации. Почвообразуващите скали обикновено са безкарбонатни (гранити). Относително високото им естествено плодородие е причина върху тях да са развити едни от най-добрите насаждения от бяла мура (върху по-скелетните почви) и смърч.

Под тях, над 900 m н.в., в пояса на буквите и смесените иглолистно-широколистни гори, са разпространени кафявите горски почви. В зависимост от надморската височина, изложението на склоновете и вида на растителната покривка, кафявите горски почви се разделят на светли, тъмни и вторично затревени. По склоновете на Пирин кафявите горски почви са предимно тъмни, а по склоновете на Малешевска планина – светли, които са по-бедни на хумус. В заравнените места, където е развит пълният им профил, съдържанието на хумус и азот е задоволително, а на фосфорни съединения – добро. Минералното торене трябва да бъде комбинирано с внасяне на оборски тор, а високата им киселинност може да бъде неутрализирана чрез варуване. Кафявите горски почви са подходящи за отглеждане на ръж, картофи, фий и др. Преобладаващата част от кафявите горски почви, които са развити на наклонени и обезлесени терени, се характеризират с плитък почвен профил и относително ниско съдържание на хумус. По механичен състав обикновено са каменисти, пясъккливи и глинесто-пясъккливи. По степен на ерозираност преобладават средно и силно ерозираните почви, които като цяло не са подходящи за земеделие. Основната част от кафявите горски попада в границите на горския фонд и в НП „Пирин”.

В сравнение с останалите почви, канелените горски почви заемат най-голяма площ от територията на общината. Те са разпространени предимно в пояса на дъбовите и смесените широколистни гори на около 500-900 m н.в. От този почвен тип преобладаващи подтипове са слабо излужените, излужените и оподзолените (предимно в Малешевска планина) канелени горски почви. Излужените канелени горски почви са образувани върху разнообразни изветрителни материали, като почвената им реакция е слабо кисела. Поради невисокото

съдържание на хумус, излужените канелени горски почви се нуждаят от обилно торене с оборска тор и с азотни и фосфорни торове. Подходящи са предимно за полски култури като пшеница, ечемик, царевича, слънчоглед, фасул, тютюн, както и за трайни насаждения, но не са подходящи за цвекло и зеленчуци. Оподзолените канелени горски почви са разпространени във вид на отделни петна предимно по склоновете на Малешевска планина. Образувани са главно върху безкарбонатни скали и се отличават с плитък хумусен хоризонт (20-25 cm). Имат ниско хумусно съдържание и кисела реакция. Структурата на почвените агрегати е неблагоприятна, поради което при наклонени терени валежите отнасят харинтелните вещества в горния почвен слой. Поради ниското хумусно съдържание оподзолените канелени горски почви се нуждаят от минерално и органично торене. Подходящи са за отглеждане на по-невзискателни към почвените условия култури като тютюн, овес и др., а така също за овощни насаждения и лозя. Поради значителните наклони и интензивната ерозия, по-голямата част от канелените горски почви на територията на Община Кресна са с малка мощност и на много места с отнесен от ерозията хумусен слой. В ерозираните канелени горски почви хумусното съдържание е ниско, а механичният им състав е лек, предимно пясъклив и глинесто-пясъклив. В землищата на селата Стара Кресна, Ощавя, Влахи, Горна Брезница, Моравска и Будилци между речните долини и деретата по заравнените склонови участъци част от тези почви се характеризират с добра аерация и относително високо съдържание на някои минерални елементи, поради което се обработват. Голяма част от тях е заета с ливади, но са подходящи и за отглеждане на тютюн, картофи, фасул и някои трайни насаждения. Като цяло агроекологичният потенциал на канелените горски почви не е достатъчно висок за развитие на интензивно земеделие.

Алувиално-ливадните почви имат ограничено разпространение във вид на изолирани петна в най-ниските места на релефа – в долинните разширения по терасите на Струма и някои нейни притоци долини. Това са най-плодородните почви на територията на общината. Дебелината на почвения им профил варира в широки граници, в зависимост главно от дебелината на почвообразуващите материали, а механичният им състав зависи пряко от едрината на късовете на алувиалните материали. В най-горната част от почвения им профил е развит хумусният хоризонт, под който следват различни по механичен състав слоеве от речни наноси. Като цяло алувиалните почви са бедни на хумус (около 3 %), което определя необходимостта от органично и минерално торене. Имат неутрална реакция, благоприятни физико-механични и топлинни свойства. Отличават се с добра водопроницаемост, но имат малка влагоемкост, поради което е необходимо често поливане с малки напоителни норми. Тези почви са почти напълно усвоени за земеделски цели, най-вече за зеленчукопроизводство, като най-подходящи са участъците, които могат да се напояват непосредствено от прилежащите речни течения. Алувиално-ливадните почви са подходящи за отглеждане на зеленчуци и фуражни култури, картофи, фъстъци, люцерна, слънчоглед, царевича и други.

В подножните части на склоновете фрагментарно са развити и **делувиално-ливадни почви**, които обикновено са плитки, каменисти, с ерозиран хумусен хоризонт. Подобно на ерозираните канелени горски почви, те са подходящи предимно за тютюнопроизводство и лозарство, а така също за отглеждане на някои други невзискателни към почвените условия трайни насаждения.

Водно-физичните свойства на значителна част от почвите в Община Кресна са благоприятни за развитие на ефективно земеделско производство, но преди всичко в поливни условия. При нормални години (с валежи около нормата) зимните валежи осигуряват пролетен воден запас в почвения профил, който почти достига пределната полска влагоемкост. Продуктивната влага от този пролетен воден запас (усвоимата от растенията почвена влага) в излужените канелени горски почви възлиза средно на 1624 m³/ha, а в алувиално-ливадните почви – 1694 m³/ha. За посочените почвени типове, които в най-голяма степен се използват за земеделско производство в общината, тази продуктивна влага от пролетния воден запас създава условия за отглеждане на житните култури без напояване. Въпреки това, в поречието на Струма земеделското производство при неполивни условия е неефективно. За останалите култури,

наповяването дори в години с валежи около нормата гарантира значително увеличение на добивите.

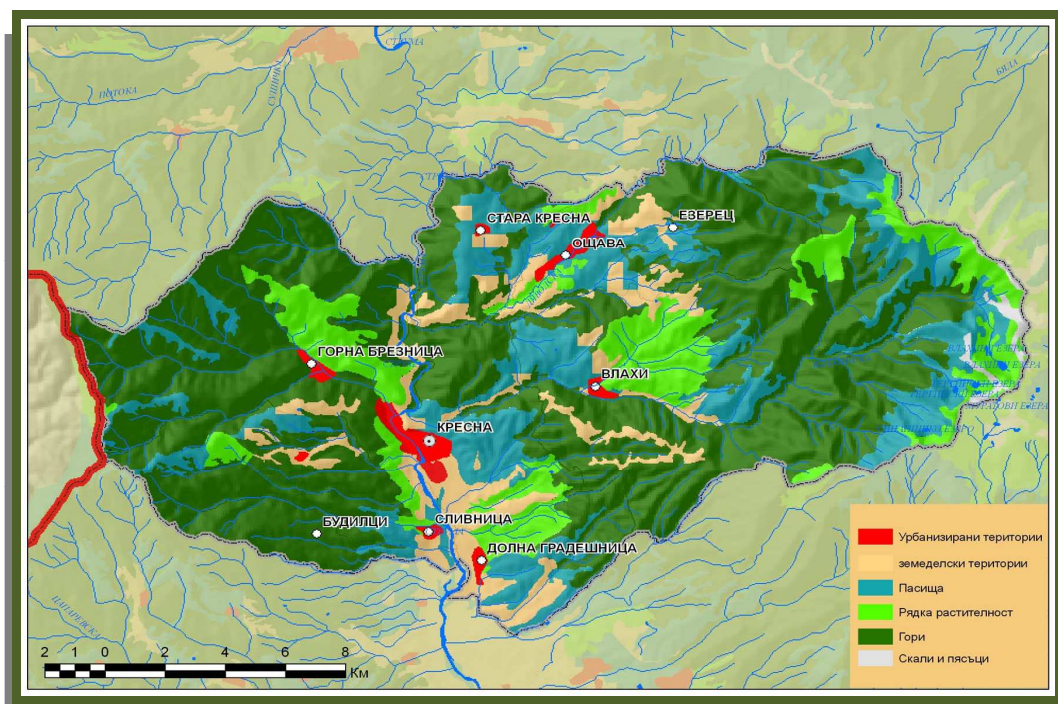
Като цяло, независимо от благоприятните агроклиматични условия, територията на Община Кресна се отличава с невисок агроекологичен потенциал на почвената покривка, поради ограничените площи на пригодните за земеделско използване почви, което ограничава и възможностите за развитие на интензивно земеделие. Това се илюстрира от факта, че преобладават почви от III и IV категория (по петстепенната скала), което е на границата между „средни“ и „лоши“ земи или земи със средно бонитетно число 40 бала (по 100-балната скала). Сравнително високи са бонитетните оценки по култури за територията на общината най-вече за поливно полско и оранжерийно зеленчукопроизводство, за лозарство, за отглеждане на картофи, ориенталски тютюн, ливадни фуражни култури, за пасища и някои трайни насаждения (освен лозата). За съвсем малки участъци бонитетните оценки са благоприятни за отглеждане на царевица, житни, захарно цвекло, люцерна и някои други). Това ограничава възможностите за увеличаване на обработваемите площи, които заемат само около 10,2 % от общата площ на общината. Тревожен е фактът, че част и от малкото обработваеми земи не се използват пълноценно, което се дължи предимно на раздробяването на земеделските земи на многобройни разпръснати маломерни парцели, на негодността им за механизирана обработка, на лошото състояние на напоителните системи (показателен е фактът, че под 10% от поливните земи се напояват) и недостатъчната финансова подкрепа за земеделските производители за осигуряване на съвременна агротехника, торене и растителна защита.

Наличният агроекологичен потенциал на територията на Община Кресна може да се оцени като благоприятен за специализация в земеделското производство на ориенталски тютюн, грозде, картофи, оранжерийни домати и краставици, полски домати, късно зеле, фасул, пипер, фуражни култури (предимно за млечно животновъдство), както и за отглеждане на овощни култури. Високи добиви от по-голямата част от отглежданите култури са възможни само в поливни условия. Опазването и ефективното използване на почвените ресурси на територията на общината е свързано и с необходимостта от провеждането на залесителни и укрепителни мероприятия във водосборите за ограничаване на почвената ерозия и пороищата. Това се отнася в по-малка степен до парковата територия в източната част на общината (ПР „Синаница“), където ерозионните процеси имат ограничено разпространение. За това са допринесли изградените в миналото съоръжения за борба с ровинната ерозия, представляващи обикновено прагове от суха каменна зидария. Тези съоръжения са укрепили и заглушили ровините в парковата част на територията на общината. Малката площ на подходящите за земеделие територии в Община Кресна налага стриктно спазване на екологичните изисквания при строителните и добивните дейности, като нарушените в резултат от тези дейности терени трябва задължително да се рекултивират, а амортизираните напоителни системи – да се възстановят и модернизират.

4.6 Флора и фауна

Преобладаващият планинският релеф на територията на Община Кресна е обусловил височинното зонироване на растителната покривка. В нея като цяло преобладават дървесните видове, но значителна е и площта на естествените ливади и пасища и на храстовата растителност.

Горите заемат 25 699,7 хектара, което е 72 % от площта на Община Кресна. По относителен дял на горските територии в структурата на земеползването общината е на едно първите места в страната. Около 123 хил.дка са естествени гори, а останалата част са изкуствени насаждения.

В зависимост от произхода си горските насаждения се поделят на три основни групи:

- естествени семенни насаждения – представляват основната част от горската растителност, попадаща в границите на НП „Пирин” и значителна част от горите в Малешевска планина;
- изкуствени насаждения предимно от иглолистни дървесни видове (бял бор, черен бор, смърч, дуглазка ела и др.), обхващащи по-малки части от горите в Малешевска планина и Пирин;
- издънкови насаждения от широколистни видове, предимно от бук, зимен дъб и по-рядко от габър, воден габър и келяв габър, главно в Малешевска планина и в по-малка степен в Пирин.

Характерна особеност за територията на Община Кресна е, че поради по-топлия и по-сух климат се наблюдава по-високо разположение на горните граници на ареалите на почти всички дървесни видове, в сравнение със същите от вътрешността на страната.

До 600 м н.в. преобладават типични представители на субсредиземноморската и средиземноморската горска растителност като космат дъб, келяв габър, дървовидна хвойна, а също изкуствени насаждения предимно от иглолистни видове. Край р.Струма и нейните притоци дървесната растителност е представена от влаголюбиви видове като върби, тополи, черна елша, чинари и др.

В нископланинския пояс (от 600 до 1000 м) са разпространени естествените дъбови и смесените широколистни гори. В тези територии видовото разнообразие до голяма степен е свързано с измененията в надморската височина, с различната експозиция на склоновете и с местните хидроклиматични и почвено-екологични условия. В добре дренираните и по-сухи места виреят благун, зимен дъб, воден габър и изкуствено създадени насаждения от бял и черен бор. В по-влажните хабитати дървесната растителност е представена от бук, клен, габър, елша, акация, офика, брекина и др.

В среднопланинския пояс (от 1000 до 1600 м н.в.) преобладават формациите на бука и смесените широколистно-иглолистни гори. В малешевската част от територията на общината в буковите гори се срещат още зимен дъб, благун и воден габър. Най-компактните букови гори са в местностите Моравското, Ивишник, Леща, Заставата, Лисичарника. В пиринската част от територията на общината преобладават иглолистните гори, но се срещат както чисти букови гори, така и смесени широколистно-иглолистни гори от бук, ела, смърч, бял бор, черен бор,

мъждрян и др. Белият бор е разпространен най-вече в местностите Разкола, Борован, Маяница и Ощавски преслап, а черният бор – в местностите Върбите, и Брайкова поляна. Съобщества на белия бор заемат предимно слънчеви (южни или с южна компонента) изложения и по-бедни местообитания. Черният бор расте добре върху варовитите терени и често образува съобщества с участието на белия бор и черната мура, а по-рядко с обикновената ела. Горите от бяла мура са характерни за местностите Пенков чарк, Горен разкол и в долината на Синаншика река.

В ниската част на високопланинския пояс (до 1900 м н.в.) има чисти и смесени гори от бял бор, бяла мура и смърч. В най-високата част на горския пояс преобладават съобщества от бяла мура с подлес от клек и сибирска хвойна, а над тях са разпространени типични клекови съобщества. Над зоната на клека се простират обширни пасища. По скалистите пирински върхове се среща еделвайс, а по горските поляни – омайниче, божур, иглика, мащерка, риган, синчец, боровинки и др.

Общото състояние на горските ресурси в общината може да се оцени като много добро, особено в рамките на парковата територия. Там средната възраст на горските насаждения е 70-80 г. Вековни гори от чинари, бук и дъб има и в Малешевска планина.

Горите се използват предимно за добив на строителна дървесина и дърва за огрев, но те имат и важно водорегулиращо, противоерозионно и екологично значение като местообитания на многобройни животински видове. Животинският свят е изключително разнообразен – често срещани представители на дивата фауна са заекът, катерицата, белката, златката, лисицата, дивата свиня, сърната. Във високите части на Пирин в зоната на клека могат да се видят вълкът и кафявата мечка. Рибното богатство в планинските части на общината е голямо – интерес за любителския риболов в Пирин представляват балканската пъстърва, американската пъстърва и сивенът, а в Струма – скобар, клен, мряна и много други.

Основните проблеми са свързани с болестите по горите (в края на лятото и началото на есента боровите гори се нападат от борова процесия), с повредите по младите борови култури от мокър сняг (прекъсване на върховете и клоните на дърветата), с регистрираните немалко нарушения от незаконна сеч и незаконна паша, с браконьерството и в по-малка степен с горските пожари. Проблем представлява и недостатъчният брой висококвалифицирани кадри в горското стопанство, преди всичко поради липсата на интерес у младите хора за професионална реализация в областта на дърводобива и дървопреработването.

Залесителните мероприятия през последните десетилетия като цяло подобриха общата екологична обстановка в Община Кресна. Благодарение на тези мероприятия се засилиха дървопроизводителните и противоерозионните функции на горските екосистеми, но залесяването предимно с иглолистни видове (черен и бял бор) има и някои неблагоприятни последици. Икономическата изгода от залесяване с иглолистни видове не може да компенсира по-слабата им водоохранна функция, увеличаването на киселинността на почвите и съкращаването на пашата на животните, което за планинските територии има важно стопанско и социално значение, тъй като подходящите земи за фуражно производство в общината са недостатъчни.

Поради значителната им площ, горите в Община Кресна са важен ресурс за нейното социално-икономическо развитие. Все още обаче те не се използват достатъчно ефективно и не допринасят в необходимата степен за подобряване на стопанските резултати в общината. Би следвало горските ресурси да бъдат включени още по-активно в стопански оборот и да носят повече приходи при задължително съобразяване с техния възпроизводителен потенциал. Горите в общината не са само източник на ценна дървесина – перспективите за ефективното им и екологосъобразно използване са свързани преди всичко с комплексното усвояване на техния разнообразен природно-ресурсен потенциал.

4.7 Защитени територии и зони

Важен природен туристически ресурс за община Кресна са и останалите защитени територии:

Природен резерват "Тисата" (574,5 ха). Разположен е от двете страни на р. Струма в планините Малешевска [2/3] и Пирин [1/3]. Включва компактни естествени растителни видове от защитения терциерен реликт "дървовидна хвойна", наричан още «тиса» (куполообразно вечнозелено дърво с височина до 12 м и диаметър на стъблото 40-50 см). Тук се намира най-богатото находище на дървовидна хвойна в България и едно от най-значимите в Европа. В резервата има и съобщества от средиземноморски тип, главно с участието на грипа, космат дъб, зеленика, червена хвойна и драка. Флористичният състав на резервата наброява над 450 вида, 28 от които са включени в "Червената книга" на България. На територията му гнездят над 100 вида птици (по-голямата част от които са защитени), 9 вида редки змии, голямо разнообразие от безгръбначни животни (например 156 вида пеперуди, сред които е "нощната комарова вечерница" - с единствено находище в страната).

Защитена местност «Моравска» (184,5 ха). Намира се в Малешевска планина, на 2 км западно от Кресна. Това е второто по големина находище на защитения вид "дървовидна хвойна" в България след резервата "Тисата". В нея попадат участъци от местностите «Николов чукар», «Градище» и «Брежница», където има много представители на медитеранската флора и фауна.

Природна забележителност "Орлите" (10ха). Намира се в местността "Черната вода", в границите на НП "Пирин". Включва причудливи скални образувания на югоизток от Черната вода, сред които изпъква най-голямата и красива фигура с името "Шангалов камен". В местността гнездят орли.

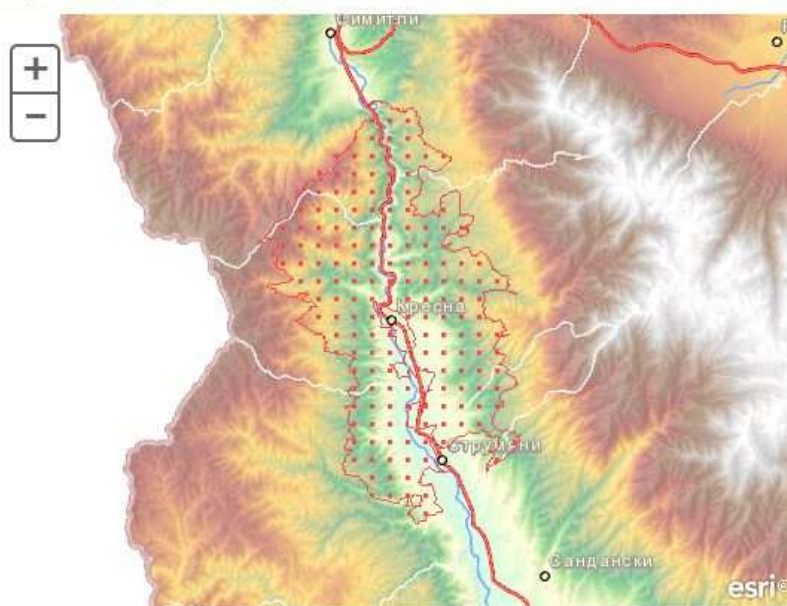
Природна забележителност "Чинарите" (11,4 ха). Представлява естествено находище на чинари с възраст над 300 години и се намира в околностите на село Горна Брежница в Малешевска планина. Откроява се с красива девствена природа, множество дървета с хралупи в дънерите си, сплетени клони, чинари-сиамски близнаци, привлекателни полянки за пикник около природната забележителност и др.

Природна забележителност "Буйна" (1,1 ха). Намира се в северозападния край на с. Горна Брежница. Има вековна чинарова гора по долината на р. Брежничка със средна възраст на дърветата около 180 години, а някои и над 300 години. Това е едно от естествените чинарови находища в България.

СПИСЪК НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000

- BG0002003 - "Кресна" - Защитена зона по директивата за птиците

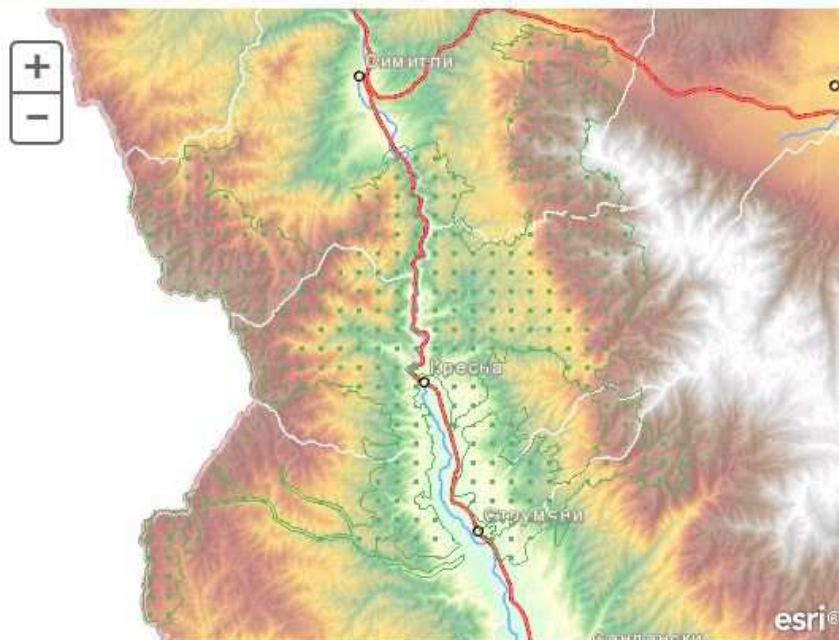
Интерактивна карта на защитената зона

- VG0000366 - "Кресна - Илинденци" - Защитена зона по директивата за местообитанията

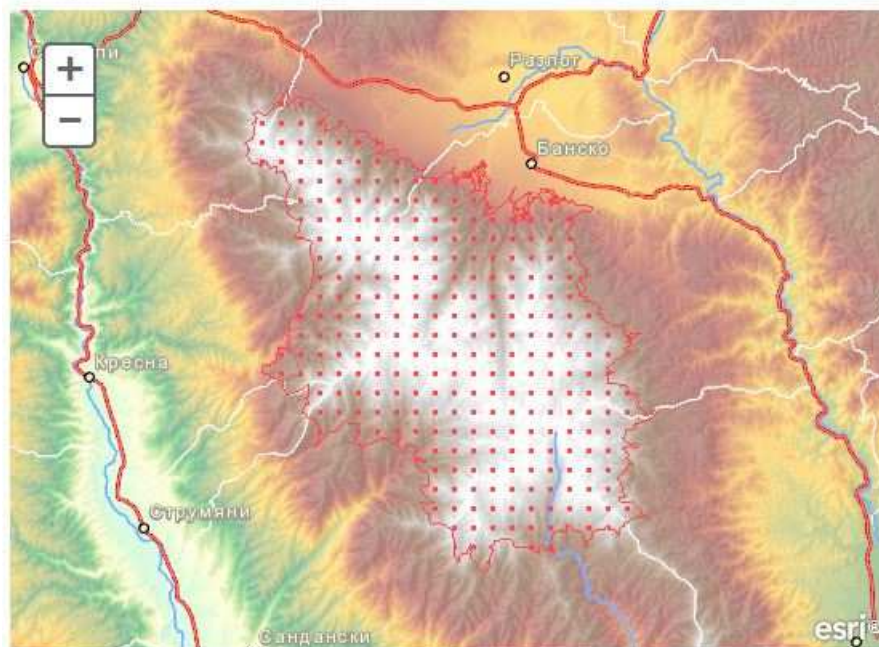
-

Интерактивна карта на защитената зона

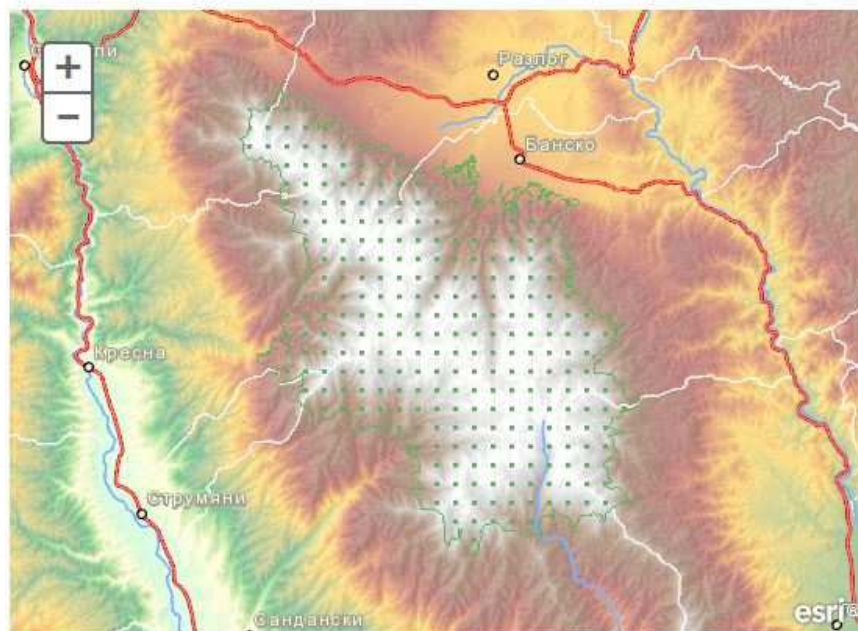
- VG0000209 - "Пирин" - Защитена зона по директивата за птиците

Интерактивна карта на защитената зона

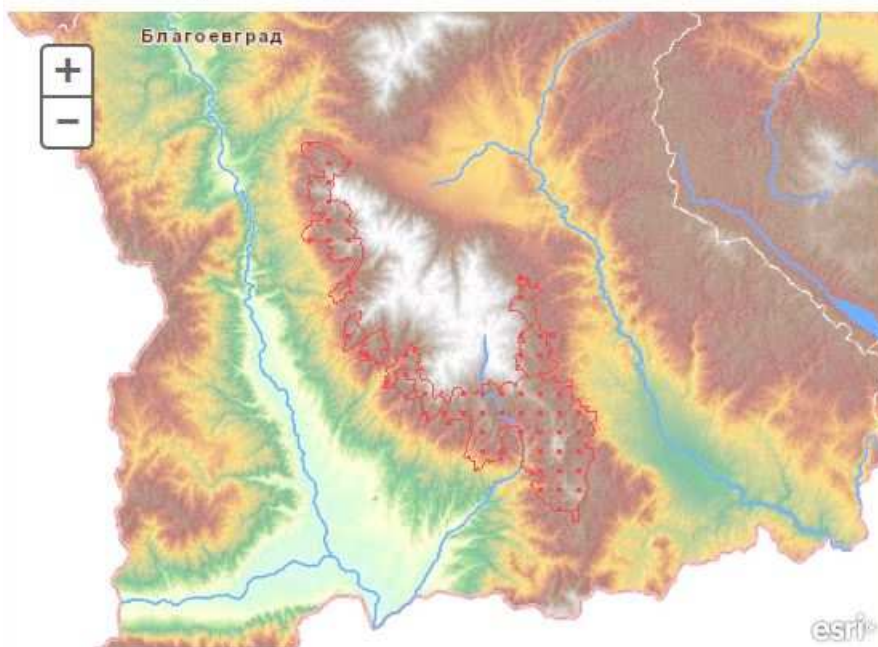
- ВГ0000209 - "Пирин" - Защитена зона по директивата за местообитанията

Интерактивна карта на защитената зона

- ВГ0002126 - "Пирин буфер" - Защитена зона по директивата за птиците

Интерактивна карта на защитената зона

ИЗВОДИ:

- Като се отчитат максимално и оползотворяват ефективно специфичните природо – географски характеристики, могат да се очертаят териториални предпоставки за устойчиво, балансирано и комплексно развитие на общината.
- Разположените в близост планини и водни площи са значим природен ресурс за развитие на туризъм (планински, опознавателен и др.), атракции

(развлекателни зони, фолклорни и планинарски фестивали), рекреация (седмичен и ежедневен отдих).

- Животинският свят има съществено стопанско значение.
- Срещаните редки животински и растителни видове могат да представляват туристически и изследователски интерес и трябва да бъдат предвидени мерки за тяхното опазване, като същото се отнася и за защитените растителни видове.
- опазване на горите от незаконни сечи и изграждане на допълнителни горски контролни пунктове;
- Стремеж за увеличаване дела на широколистните видове, използвани за залесяване;
- Засилване на водоохранната функция на горите с цел опазване на водното богатство на общината;
- Стремеж за подобряване на системата от лесотехнически мероприятия за борба с ерозията;
- Стремеж за усвояване на значителния рекреационен потенциал на горските територии в общината;
- Стремеж за опазване и увеличаване на дивечовото разнообразие в горите и рибните запаси в реките;
- Стремеж за развитие на допълващи основния поминък дейности като събиране на билки, гъби и др.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Да се изведат необходимите допълнителни проучвания, с цел опазване на природното богатство на Общината.
- Да се предвидят мерки за съхраняването на жизнени и пълноценни местообитания на застрашените растителни и животински видове.
- Да се осигурят териториални възможности и необходимите мерки за прилагане на устойчиви земеделски и горски практики, допринасящи за опазване на биологичното разнообразие.
- Да се очертаят необходимите охранни зони, с цел опазване и устойчиво използване на водните ресурси, както и териториите.
- Да се предвидят необходимите функционални зони, в които да могат да се разположат съоръжения и площадки за екологосъобразно третиране и управление на отпадъците.
- Да се изведат възможностите за усвояване и опазване от ерозия на изоставени пустеещи земи.
- Необходимо е правилно очертаване възможностите за експлоатация на съществуващите залежи, без това да води до нарушаване на екологичните параметри на съответната територия.
- Да се предвидят мероприятия за възстановяване на разрушените почви, в следствие на открит въгледобив, добив на инертни материали, както и в резултат на стоманодобив и съхранение на вторичен продукт (шлам).
- Да се предвидят мероприятия за възстановяване на разрушените почви и от страна на фирмите, собственици на терени и лицензии за упражняване на дейностите, водещи до разрушаване на почвите.

5. Социално-икономическа характеристика

Въпреки посочваните конкретни положителни сигнали за съживяване на икономиката в условия на глобалната икономическа и финансова криза, към края на 2010 г. проблемите, породени от икономическата криза, все още изглеждат много сериозни. Налице са и остри финансови трудности, липса на кредитиране и навлизане на финансовата криза в реалната икономика.

В страните от Европейския съюз се наблюдава спад в икономическия растеж и създаването на нови работни места, спад на БВП, свиване на индустриалното производство и увеличаване дела на безработните сред активното население. Освен това нарастващите темпове на застаряване на населението и съчетанието от по-малък брой работещи и по-голям дял на хората, които излизат в пенсия, допълнително утежнява социалните системи в ЕС.

В тези условия продължават усилията на страните от ЕС, в т.ч. и на България, да изграждат и поддържат икономика, основаваща се на знания и иновации и насърчаването ѝ към нарастващи нива на заетост, като това трябва да се съчетава и с усилията за създаване на условия за социално сближаване и насърчаване на по-екологично и по-конкурентоспособно стопанство, с по-ефективно използване на ресурсите.

Световната финансова и икономическа криза предизвика рязък спад на БВП на България за 2009 г., с 11,1% на годишна база или 6,2 пункта повече от спада в БВП на ниво ЕС 27. Развитието на страната ни през 2010 г. и прогнозните данни за възстановяването на икономиката от кризата, обаче, дават основание за оптимизъм по отношение на перспективите за дългосрочно развитие и наличието на потенциал за постигане на целта, определена в Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) 2007-2013 г., а именно – БВП на страната да достигне през 2013 г. до 51,2% от средния за ЕС 27.

Макроикономическият показател БВП на регионално равнище е основно средство за измерване и сравняване на икономическата активност на стопанските единици в отделните териториално обособени части на страната, като отчитането на този показател на регионално ниво служи за индикация на регионалното икономическо развитие.

Предвид общата динамика на развитието на България до 2008 г., изразяваща се в нарастване на БВП с темпове по-бързи от средните за ЕС и от определените в НСРР средногодишни стойности (5,73%), социалното и икономическото развитие на СИР през периода 2007-2009 г. се характеризира с положителна промяна на ключовите индикатори, а общата перспектива за развитието на района за периода до 2013 г. е за възстановяване на относително високите нива на растеж след средата на 2011 г.

Посочените социално-икономически условия, свързани с икономическата и финансова криза, налагат преосмисляне на политиките и залагат като важен приоритет успешното усвояване на средства от европейските фондове.

5.1 Селско стопанство

Растениевъдство

Развитието на селското стопанство в община Кресна е обусловено пред всичко от физикогеографските дадености на територията, особено от преобладаващия планински характер на релефа и свързаните с него специфични климатични условия. Типичният планински релеф в Общината създава трудности при обработването на земята. Общата площ на селскостопанските територии в Общината е 77 242 декара в това число обработваема земя – 35 133 дека, като само 8 524 дека от тях са поливни площи.

С най-голяма площ в Общината са горските територии, заемащи 25 699,7 ха (72 % от площта на общината), от които 4 568,5 ха се намират в северният дял на Пирин. Земеделските територии, които се обработват са 33 100 ха и формират 22,4 % от територията на община Кресна. От обработваемите площи, най-голям е дялът на нивите 60%, следван от пасищата 20% и овощните градини с дял 15%. Населените места и другите урбанизирани територии заемат само 3 150 дека (0,9 %). Водните течения и водните площи, както и териториите за транспорт и инфраструктура формират сравнително малки дялове.

Селското стопанство в община Кресна се отличава с екстензивен характер – т.е. произведената селскостопанска продукция служи предимно за задоволяването на потребностите на населението и сравнително по-малка част от нея отива на пазара или за вторична преработка в предприятията от комплекса на хранително-вкусовата промишленост.

В частните земеделски стопанства се отглеждат главно лозя, домати, краставици, царевица, картофи, а от южните култури – актинидия (киви), нар и фъстъци.

За 2011г., община Кресна е подписала договори за отдаване под наем на земеделски площи в размер на 4 288,6 дка.

В структурата на земеделските земи най-голяма площ заемат винените сортове лозя, поради благоприятните климатични условия за тяхното отглеждане, както и поради многовековните традиции на местното население. Поради големия потенциал за развитието на винопроизводство в района на Благоевградска област, би трябвало да се увеличат масивите, заети предимно от винени сортове лозя.

През анализирания период, обхващащ годините от 2005 до 2011 вкл., се прекратява отглеждането на тютюн и увеличаване на броя на оранжерийните и площите, заети с царевица и картофи.

Развитието на оранжерийното производство е изключително интензивно в периода 2007-2011г. и е един от водещите отрасли в селското стопанство. Основните проблеми, с които се срещат земеделските производители в община Кресна са липсата на напоителни канали и хидромелиоративни съоръжения.

Необходимостта от създаване на борса за селскостопанска продукция е идентифицирана още в началото на програмния период, но и към момента на актуализиране през 2011г. не е създадена. Наличието на подобна борса, на която се предлага селскостопанска продукция на производители от други общини ще позволи да се обединят производствени обеми и ще направи местната продукция атрактивна за големи вериги магазини и износители. Наличието на борса ще спомогне за благоприятното развитие на земеделието в Общината, което е и една от основните области за бъдещо развитие на Кресна. За това ще спомогне и удобното транспортно-географско положение, предимно благодарение на международния път Е-79.

Животновъдство

Животновъдството е концентрирано основно в частното стопанство и подобно на растениевъдството е с екстензивен характер. Недостатъчната обезпеченост с пасища и фуражи затруднява бъдещото му развитие.

При проследяването на динамиката в броя на селскостопанските животни в Общината става ясно, че делът на всички видове селскостопански животни трайно намалява. Това от една страна е свързано с липсата на пазар за продукцията, с ниските изкупни цени, но също така и със сериозното преориентиране на местните производители към зеленчукопроизводството и лозарството.

Регистрираните на територията на община Кресна 55 животновъди отглеждат говеда (808), овце (1505), кози(768), птици (229) и зайци (98).

Селскостопански животни в община Кресна за периода 2005 – 2011 г.

Селскостопански животни (брой)	Селскостопански животни в община Кресна за периода 2005 – 2011 г.			
	2005	2006	2007	2011
Говеда	800	850	930	808
Свине	1850	1670	1423	-
Овце	9300	9562	9850	1505
Кози	5200	5490	5742	768
Птици	9800	8752	9790	229

До 2009г. е съществувала мандра в с. Горна Брезница, която е произвеждала екологично чисти млечни продукти в пресен и преработен вид, но към момента не функционира. Тя е а благоприятното географско положение на общината, между потребителския център гр. Благоевград и българо-гръцката граница, може да спомогне за развитието на млечното животновъдство и млекопреработвателната индустрия.

Последните 5 години се забелязва повишаване на интереса сред местните жители към създаване на ферми и производството на екологично чисти продукти и отглеждането на автохтонни породи на територията намираща се в НП „Пирин“. В с. Влахи се намират фермите за редки породи „Семпервива, където се отглежда единственото в страната, голямо стадо оригинални каракачански овце, най-голямото нуклеосно стадо калоферски кози, винтороги дългокосмести кози, хергеле каракачаски коне и много, истински каракачански кучета. Животните се отглеждат в естествени за тях условия, пасат целогодишно в изключително чист, Натура 2000 район. Лятната паща се осъществява в най-високите части на Национален парк Пирин. Използвайки млякото единствено на собствените животни и оригинални традиционни рецепти, на място се произвеждат качествени, млечни продукти.

В община Кресна е създадено сдружение на животновъдите “Пирин-2005”, а в началото на 2012г. бе учреден съюз на фермери “Струма-2012”, който членове са животновъди от общините Кресна, Симитли и Струмјани.

ИЗВОДИ

- **Раздробеност на земята, трудна достъпност поради неизградена инфраструктура до земеделски масиви и др.**
- **Затруднен пазар и възможност за разпореждане със собствеността на земеделските земи от големия брой наследници, разселени в различни краища на страната, някои от които с неизвестно местожителство.**
- **Техническа необезпеченост на земеделието - липсват дори елементарни машини и прикачен инвентар за основните и допълнителни почвообработки. Всички агротехнически мероприятия и обработки се извършват на примитивно и непрофесионално ниво.**
- **Животновъдството е дребно и с ниска производителност на млякото. Потенциалът на местните породи от ЕРД и ДРД е минимизиран от непрофесионално и непазарно отношение към производството. Животновъдството в района се поддържа най-вече за задоволяване на семейните нужди.**
- **Липсват местни сдружения, които биха подпомогнали адаптирането на земеделието и животновъдството към съвременните методи, технологии и качество на производството, както и за пазарната реализация на продукцията.**
- **Малко вероятно е дребните и малки стопанства да се развият и модернизират. Само няколко от цялата община, могат да бъдат насърчени за превръщането им в модерни ферми с пазарна ориентация на производството.**
- **Има нужда да се изгради борса за селскостопанска продукция**
- **Стремеж за изграждане на стопанства за отглеждане на био продукти.**

Прогнозна информация за развитие на земеделието

Основно чрез възможностите за финансиране по мерките на ПРСР е необходимо да се работи в посока на преодоляване на проблема с изоставянето на земеделски земи от селскостопанския фонд чрез внедряване на алтернативни култури (медицински и билкови култури /медоносни/ включително трайни насаждения ягоди, малини, арония, боровинки и др), както и биологично производство, за което има подходящи условия. Реалистично е да се

насърчи създаването поне на 2-3 растениевъдни ферми от този характер, с минимално изискваната площ за подпомагане от 0,5-1 ха.

С оглед разширяване на горско-стопанския ресурс от дървесина за местните преработвателни предприятия, включително и за постигане на противоерозионен ефект, като реална перспектива се очертава възможността за усвояване на изоставени земеделски площи чрез залесяване с подходящи дървесни видове, както и залесяване с медоносни видове, свързано с добрата перспектива за пчеларството в района.

По прилагане на агроекологичната програма към НПРСР е съвсем реалистично да се работи за насърчаване участието на земеделските стопани за финансиране по мярка Агроекологични плащания с проекти в следните дейности;

- **биологично пчеларство**
- **управление на земеделските земи с висока природна стойност**
- **опазване на застрашени от изчезване породи и стимул за отглеждане на породисти животни за по добри резултати повече мляко, вълна и др.**
- **контрол на почвената ерозия.**

ИЗВОДИ:

- **Тенденция за нарастване интересът към отглеждане на различни билки**
- **Природно-географските условия са благоприятни за отглеждане на картофи, корнишони, боб, лозя и други**
- **Земеделието е секторът, който е основния източник на доходи и заетост.**
- **Структуроопределящи отрасли ще бъдат промишлеността и туризма;**
- **Водещи отрасли в промишлеността ще продължат да бъдат леката промишленост, дърводобивната и дървообработваща промишленост;**
- **Ускорено развитие на туризма, както на традиционния, така и на алтернативните форми;**
- **Доизграждане на инфраструктурата.**
- **Модернизиране на съществуващи животновъдни ферми, с оглед да се отговори на европейските стандарти за производство.**
- **Изграждане на био ферми**
- **За качествено и ефективно управление на земеделието в района е необходимо да се създаде подходяща организационна структура на ниво община, да се набавят и внедрят модерни техники, технологии и машини за подпомагане на сектора.**
- **Създаване на организация на пчеларите и прилагане на възможностите за развитие на пчеларството в съответствие с Националната програма за развитие на пчеларството и мерките към НПРСР.**
- **Адаптиране на земеделието към потребностите на екологичния и селски туризъм.**

ИЗИСКВАНИЯ КЪВ ОУПО

- **За съхранение и развитие на земеделието ОУПО следва да осигури опазването в максималната възможна степен на основния ресурс – продуктивните земеделски земи. За целта, със средствата на устройственото зонироване, планът трябва да определи обхвата на земеделските земи, чието предназначение не може да бъде променяно и/или промяната на предназначението ще се извършва при определен ограничен режим.**

5.2 Горско стопанство

Площта, която заема горския фонд при сегашното устройство на Общината възлиза на 25 699.7 ха или 72 % от общата площ. Добитата през 2011г. дървесина е 18 500 куб.м., а приходите от горско стопанство са 909 516 лева от 10 регистрирани фирми за дърводобив.

На територията на община Кресна има един разсадник, който се намира в местността Равно боре в землището на село Горна Брезница. През 2011г. има 26 дка новозалесени територии.

Горите са от голямо значение за местната икономика не само като източник на дървесина, но и за развиване на други важни отрасли на стопанството като билкарство, гъбарство, ловен туризъм и др. Още преди Освобождението местни предприемачи са извозвали с помощта на салове по р. Струма дървесина до пазари в Беломорието. Началото на организираното стопанисване на горите се поставя през 1934 г., когато се учредява лесничейството в Гара Пирин.

Основните проблеми в съвременното развитие на горското стопанство в Общината произтичат от:

- заболяване на отделни масиви от горски насаждения, поради липса на средства за пръскането им;
- липса на интерес сред младото поколение за реализация в областта на дърводобива и дървопреработването;
- залесяване предимно с иглолистни видове, което нарушава естествения режим на овлажняването и води до съкращаване на пашата за селскостопанските животни;
- не винаги се спазват предвидените в лесоустройствения проект мероприятия;
- регистрирани множество случаи на незаконна сеч.

Горите продължават да допринасят слабо за реализиране на стопански резултати в община Кресна. Трябва да се потърсят възможности за тяхното по-рационално използване при условие, че то се осъществява в съответствие с техния естествен възпроизводствен потенциал.

ИЗВОДИ:

- Горското стопанство на общината е стратегически резерв за развитието на туризма, дърводобива и дървопреработването, лов и риболов, рационално и екологосъобразно ползване на диворастващите билки, горски плодове и гъби и т.н.
- разнообразяване на залесителните мероприятия (не само с иглолистни насаждения);
- реализиране на противоерозионни лесотехнически мероприятия;
- развитие на цикъла на добив и обработка на дървен материал, особено на неговия последен ешелон – мебелното производство
- Добре развита и функционална дърводобивна и дървопреработвателна дейност;
- Перспективи за доразвиване на рационално и екологично ползване на диворастващите билки, горски плодове, гъби и т.н;
- Горското стопанство на общината е стратегически резерв за развитието на специфичен туризъм;
- Постоянно залесяване на площи от горския фонд;
- Постоянен запас от дървесина;
- Благоприятни условия за развъждане на ценен дивеч.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО:

- ОУПО трябва да се осигури опазването и възстановяването ѝ. Да се определи възможността за развитието на различни туристически дейности чрез еко пътеки, кътове и други, които няма да вредят пряко на горския фонд и разнообразния и богат ландшафт.
- Да се търси възможност за създаване на горски паркове. Да се отразят границите на териториите с различно предназначение и устройствения им статут съгласно Лесоустройствен проект.

5.3 Промисленост

Промислеността има второстепенно значение в стопанската структура на община Кресна. Причини за това са недостатъчната на кадрова обезпеченост, производствените традиции на населението, отсъствието на богата суровинна база в района и др.

Най-голямото предприятие в общината е АД „Енергоремонт-Кресна”, което към края на 2007 г. осигурява трудова заетост на около 170 души. Предприятието е създадено през 1971 г. като лелярски цех, част от Прокомбинат „Мир” в Благоевград. От 1977 г. предприятието функционира самостоятелно и постепенно се изграждат лелярски цех, кислороден цех, механичен цех, отоплителна паропентрала, електрическа подстанция с цяла система от трафопостове, районно осветление, отводнителни канали, пътна мрежа, складова база и др. През 80-те години предприятието открива собствено помощно стопанство, изгражда почивна станция в м. Върбите, както и собствени жилищни сгради. След 1989 г. „Енергоремонт-Кресна” произвежда багерни помпи, отливки и резервни части за нуждите на енергетиката и др. В номенклатурата на произведената продукция се включват – шламови помпи за ТЕЦ, брони за топкови мелници, покривни дискове за вентилаторни мелници, отливки за конусотрошачки, различни отливки за български промишлени и минно-обогатителни предприятия. Предприятието има и немски сертификат за производството на отливки за корабостроенето. Предвидено е производството на детайли от въглеродни и легирани стомани, износоустойчив и сив чугун, алуминиеви отливки и др. Основните клиенти на фирмата са от Германия, Сърбия и Черна гора, Македония, Израел, Белгия и над 20 фирми в България.

„Аделина Стил-99” е една от големите фирми на територията на Общината. Фирмата е регистрирана през 1999г., и с основната си дейност електроизграждане се занимава от 2003г., като впоследствие започва и строителство и изолации на сгради, ВиК инсталации и други строителни дейности.

От 2003 година фирмата се занимава с изграждане и поддържане на мрежите за улично осветление на общините Симитли, Кресна, Струмјани, Сандански и Петрич. Като съпътстваща дейност е извършвано възстановяване на разрушените асфалтови, бетонови и тротоарни настилки.

През 2005 година с изграждане на фонтана на пл. ”Кресненско въстание”, гр. Кресна, фирмата започва дейности по изграждане и реконструкция на фонтани. В следващите години такива са изградени в гр. Сапарева баня, гр. Симитли и гр. Сандански на централен площад.

Тъй като през 2008 година мрежите за улично осветление са почти изцяло изградени, фирмата се регистрира в Камарата на строителите и започна дейности по изграждане, реконструкция и ремонт на жилищни и обществени сгради, пътна инфраструктура, ВиК съоръжения.

Фирмата е разположена в село Долна Градешница и е една от ISO 9000 сертифицирани компании в България.

Обработка на мрамор е представена от фирма „Гръцки мрамор” и предприятие с гръцко участие в с. Долна Градешница. В град Кресна функционира и предприятието за добив и обработка на натурални камъни ЕТ „Боян Смиленов”.

„Кедър” ЕООД е специализирана фирма за проектиране, изработка и монтаж на алуминиева и дограма, фасадни и покривни конструкции, зимни градини. Произвежда продукти по индивидуални проекти. Основната производствена гама е: прозорци и врати с отваряне по

вертикалната и по хоризонтална ос, както и отваряне и по двете оси, плъзгащи се врати и прозорци, врати и прозорци с отваряне тип хармоника или плъзгащи се с фронтално отместване.

Фирма „Андониз” ЕООД, произвежда изделия от ковано желязо, като основните артикули са врати, огради, парапети, орнаменти, пейки, столове и свещници. Фирмата използва метода на праховото боядисване, като извършва доставка и монтаж.

„Ниагара Крис” ЕООД е създадена през 1993г. и е специализирана в производството на изделия от ковано желязо и инокс, като изработва метални парапети, порти, навеси, шатри и огради. Тя работи по индивидуални проекти и използва богатата гама от елементи.

„Раймар” ЕООД (наследник на ЕТ „Боян Смиленов” работи от 17 години на българския пазар и в края на 2007 година е сертифицирана по международния стандарт за качеството ISO 9000:2008. Основните ни дейности са:

- Обработка на скално-облицовъчни материали за интериора и екстериора, като фирмата разполага с богат избор на цветове, размери и обработка на подбран и отсортиран естествен камък. В момента на склад разполагат с повече от 26 вида каменни облицовки и настилки.
- Производство на декоративно градинско обзавеждане, който включва цялостен набор градински мебели и съоръжения: барбекюта, пещи, мивки, маси, пейки, саксии и др. Градинските изделия се състоят от циментови армирани панели ръчна изработка и са с облицовка естествен камък. Отделните панели са подредени върху евро палет за безопасно и улеснено транспортиране и се сглобяват лесно на място с инструкцията за монтаж.
- Монтаж и облицовка на вътрешни камини, като разполагат с голям избор на модели, цветове и облицовки.

„Перун строй” произвежда варови разтвори, бетонови изделия, дърводелска продукция и предлага различни марки бетон. Изработват се стълбове, тръби /ф300, ф400, ф600, ф1000/, градински и тротоарни бордюри, колци, сухи, плочки, тухли, коминни тела

„Елиат-К” ООД (наследник на ЕТ ВАТ – 91 – Виктор Ташев”) е създадена през 1991 година. В началото ЕТ „ВАТ – 91 – Виктор Ташев” развива своята дейност в областта на търговията на едро и дребно. През 2004г. ЕТ „ВАТ – 91 – Виктор Ташев” открива шивашки цех за производство на дамско и мъжко облекло от трикотаж. В началото във ЕТ „ВАТ – 91 – Виктор Ташев” започват да работят 9 шивачи в помещение под наем с квадратура 260 кв. м. и се разраства до 30 работници и обслужващ персонал. През 2006г. е образувана „ЕЛИАТ – К” ООД като правопреемник на ЕТ „ВАТ – 91 – Виктор Ташев” поради факта, че 80% от акциите се държат от собственика на ЕТ „ВАТ – 91 – Виктор Ташев”, другите 20% от акциите принадлежат на Елена Викторова Ташева. Като правопреемник „ЕЛИАТ – К” ООД също започва своята дейност в същото помещение. „ЕЛИАТ – К” ООД поема изцяло дейността на ЕТ „ВАТ – 91 – Виктор Ташев”. „ЕЛИАТ – К” ООД се утвърждава в региона и е изпълнявала поръчки на фирми като ZARA, LA REDOUTT, CAMAIEU, RABE, INDUICO, ZABAIONE, TOP SHOP, LOLA & LISA, NEVER MIND, PATRICE BREAL, CASA BLANCA, QUEENS, 3SUISSES и др. ЕЛИАТ – К” ООД се разраства до над 50 човека персонал. Бързото разрастване на фирмата наложи през 2007 г. да бъде закупена масивна сграда с покрита площ 1200 кв. м и дворно място с размер 2480 кв. м. Целите, които фирмата си е поставила в дългосрочен план са: увеличаване на персонала до 75 човека и повече, увеличаване на производството на ишлеме и полуишлеме до 50 000 бр. за един месец, като в момента производството на дрехи спрямо сложността на модела е от 17 000 бр. до 30 000 бр. за един месец.

ЕТ „Пчел 60-Васил Иванов” работи на ишлеме - кроене и шиене. Изработва конфекция - панталони, поли, якета. Облеклата са предназначени за европейския пазар, предимно за Италия, Германия, Франция. Основни партньори на фирмата са гръцката фирма "Арт текстил" и "Бела стил" – Петрич.

Фирма "Арт Текстил" ООД- с. Кулата, община Петрич е създадена през 1999 г. Занимава се с шев на ишлеме- предимно дънкови и спортни облекла. Продукцията е предназначена за европейския пазар. Фирмата не реализира собствени дрехи. „Арт Текстил” ООД има два производствени пеха- собствен в с. Кулата и под наем в гр. Кресна в помещение на общинска фирма „Тиса” ЕООД. Фирмата разполага със собствена кроялна, съвременни шевни машини и всичко необходимо за качеството, което предлагаме. Фирмата разполага и с професионална пералня и предлага завършен цикъл на производство- кроене, шиене, пране и опаковка.

„Анжела текстил” ООД развива шивашка дейност. Извършва внос на разкроено, раздаване на ишлеме за шиене, гладене, контрол, опаковане и експедиция за Гърция. Разполага със съвременна база, оборудвана с необходимата техника - гладачни преси, шивашки машини, маси за контрол и опаковка. Работниците ползват помещения за хранене. Спазени са всички условия по безопасност на труда и противопожарна охрана

На територията на община Кресна са изградени и функционират и няколко ВЕЦ-а:

1. На река Влахинска:
  - „СЗМ” ООД , гр. Благоевград;
  - „ХИДРО-ЕКОЕНЕРГО-ТАЦ” ООД;
  - МВЕЦ „Влахи”, на „Бийстън енерджи” АД;
2. На река Брезнишка:
  - „Водомил”;
3. На река Ощавска:
  - „КИПО”;

Списък на производствените обекти и заемащата от тях територия.

№	Наименование на собственика	Обща площ на имота м ²	Застроена площ м ²
1.	Енергоремонт Кресна АД	115001	27792
2.	АЛТ-КО АД	197318	3275
3.	Милячо Иванов Караджов /БКС/	9357	1287
4.	ЮЗДП ТП ДГС	2320,76	28345
5.	ЕТ „Васил Георгиев – Гергана”	436,28	436,28
6.	„ЕКО ЕЛЕКТРА”	3268,00	0
7.	„АВЕЯ”	27007	1091
8.	ЕТ „Николай Георгиев-66”	11756	0
9.	„Елиат – К”	3689	1081
10.	ЕТ „Пчел 60-Васил Иванов”	215,11	215,11
11.	„Мода Актуал” ЕООД	400,00	150,00
12.	Боян Смиленов Смиленов	4455	920,00
13.	„Пастир” ЕООД	13367	648,00
14.	„Гръцки мрамор”	16596	830,00
15.	„Никос транс”	7681,00	60,00
16.	ЕТ „Миляка Стоева-Рим Комерс”	940,00	611,52
17.	„МАК БЕЛ” ЕООД	940,00	611,52
18.	„Ниагара”	2486	717,20
19.	„Октопус Коунатидис”	1920,00	400,00
20.	„Енерджи систем 2009”	9598,00	0
21.	Снабдяване, заготовка и монтаж	3542,00	128,50
22.	РОУД ЕНЕРДЖИ	360,00	54,00
23.	Кресна електрик	2990,00	147,00
24.	Хидроекоеенерго - тас	14233	436,00

ИЗВОДИ:

- **Индустриалните предприятия са малко и това оказва негативно влияние върху заетостта, възстановяването и съживяването на населените места;**

- Използването на предоставени възможности от национални, европейски и други външни донорски програми в посока развитие на бизнеса в сектор „промишленост“ ще повишат жизнения стандарт на населението, създавайки условия за заетост.
- Делът на инвестиционните разходи за нови технологии и ноу-хау в промишлените предприятия е все още нисък, което в следващите години ще се превръща в проблем за конкурентоспособността на отделните предприятия.
- Недостатъчен е броят на отраслите и производствата, които покриват изискванията за европейския сертификат за качество на произвежданата продукция.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- ОУПО е необходимо точно и ясно да се локализируют всички производствени територии. За целта е необходимо ОУП на общината; да определи местоположение и разновидност на зоната като се съблюдават санитарно хигиенните изисквания. За осигуряване на условия за провеждане на общинската политика, месторазположението да бъде съобразено с наличието на поземлени имоти, общинска собственост;
- Новопредвидените урбанизирани територии предназначени за производствени и складови дейности, да се съобразят с настъпилите промени на предназначението на земеделски земи. Да се ограничи максималната възможна степен включването на високо категорийни земеделски земи;
- Да предвижда при необходимост изолационно озеленяване.

5.4 Строителство

Строителството е по-слабо изразен сектор, който е засегнат в най-сериозна степен от световната финансова и икономическа криза. В тази връзка под пряко влияние на кризата е и дейността на отрасъла в Община Кресна. Най-голям спад на предприятия в този сектор се наблюдава в периода 2009-2011 г.

Към момента няма официални данни и актуална информация за броя на строителните предприятия в Община Кресна. Наблюдавайки националната и регионалната ситуация в този сектор, не е трудно да направим изводи и за развитието на строителния сектор на територията на общината.

ИЗВОДИ:

- Под влияние на световната икономическа и финансова криза, строителният бранш в общината изпитва сериозни затруднения, които се отнасят до реализираните приходи от продажби и особено до размера на ДМА.
- По отношение на броя на предприятията и броя на заетите в строителството лица е налице значително намаляване.
- Стремеж за развитие на този бранш и увеличаване на заетите в него.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- ОУП следва да се определят режими, с които да се осигури ненарушаване на общата екологическа обстановка и жизнените условия в населените места. С оглед на това с плана следва:

- да се елиминират възможностите за неблагоприятно съвместяване на дейности по изработване на строителни материали - керамични изделия, бетонови и битумни смеси и др. с чисти производствени дейности, общ. обслужване или обитаване.
- да се осигури възможност за ограничаване на интензивното преминаване през населените места на транспортна техника, обслужваща добивна и производствена дейност.
- да се предвидят рекултивационни мероприятия за местата на добив на материали след приключване на експлоатацията им.

Съществените производствени дейности, както и внедряването на нови, предопределя прилагането на адекватни мероприятия за опазване на околната среда, изграждането на зелени защитни зони, както и поддържане на непрекъснат мониторинг и контрол.

По експертни данни, капацитетните възможности на зоната са за 10 000 заети работни места, но тенденциите са да се върви към производство с иновации с по-малка заетост.

Съгласно съществуващите производствени дейности е проведено зонироването на територията, като са възприети основно три устройствени зони, а именно:

- Пч – територии от разновидност “чисто производствена зона” - затрояват се само с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Обслужващи сгради и съоръжения могат да са здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно-експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната.

- Пп – територии от разновидност “предимно производствена зона” - застрояват се предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения. В тях не се допускат производства с вредни отделения, като: предприятия на химическата и каучуковата промишленост с отпадъчни технологични продукти;

- Варо-бетонови центрове и асфалтови бази, всякакъв вид леярни за черни и цветни метали;

- В територии от разновидност “предимно производствена зона” се допуска изграждане на жилищни сгради и общежития за персонала в предприятията, магазини и заведения за обществено хранене, професионално-технически училища, професионални бази и сгради на научно- експериментални бази към предприятията;

- Смф – смесена многофункционална зона, която в случая е с по-широк набор от обекти и дейности, отколкото зоната от вида Пп, като я допълва със спорт, атракции и др. Тази зона е в един сложен от релефна гледна точка терен, който е предизвикателство към стопаните от гледна точка на неговото използване и интензификация.

ИЗВОДИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА

- Добре развито земеделие;
- Добро развитие в горския сектор;
- Добре развити шивашка промишленост;
- Липсват местни преработвателни предприятия на хранително-вкусовата промишленост (мандри, предприятия за преработка на плодове и зеленчуци).
- Слабо участие в икономическото развитие на строителния сектор;
- Икономическата криза води към спад на предприятията и броя на заетите;
- Добра тенденция по отношение на размера на ДМА, т.е. в условията на криза стопанските субекти инвестират в придобиване на нови ДМА;

- Като водещи за общината се налагат земеделието, горската промишленост и туризма;
- Ниско общо икономическо развитие на общината и липса на диверсифицирана икономика;
- Отдалеченост от голям икономически и административен център;
- Ниска конкурентоспособност на местните стопански субекти;
- Остарял сграден фонд и амортизирано оборудване;
- Липса на финансови ресурси за технологично обновяване;
- Ниско образователно ниво на заетите;
- Необходими са иновации и развойна дейност в селскостопанската област.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Необходимо е изграждането на инженерна инфраструктура;
- Изграждане на тържище, борса, представителства на търговско-промишлени палати, бизнес – информационни центрове;
- Създаване на условия за високотехнологично и “зелено” производство;
- Създаване на условия и предоставяне на среда за малки и средни предприятия

5.5 Транспорт и съобщения

Автомобилен транспорт и пътна мрежа

Общата дължина на пътищата, включени в списъка на Републиканската пътна мрежа е 57,6 км. От тях :

1. Главен път I-1 София-Кулата – 19 км
2. Път III клас гр. Кресна-с. Сливница-с. Горна Крушица – 5,6 км
3. Пътища IV клас: 33 км, в т.ч.:

IV-10065 гр. Кресна-с. Влахи – 9 км, от тях 4 км са с асфалтово покритие, което на места е нарушено.

IV-10063 гр. Кресна-с. Стара Кресна-с. Оцава - 13 км. Почти цялата асфалтова настилка е нарушена (пукнатини, дупки, разрушени ръбове в зоната на банкетите), отводнителните канавки са засипани.

IV-10074 гр. Кресна-с. Горна Брезница – 4 км с асфалтова настилка.

IV-10426 с. Сливница-с. Будилци – 7 км – без трайна настилка и в лошо състояние.

Обществен транспорт – с Решение № 538 по Протокол № 47/27.01.1999 г. на Общински съвет-гр. Кресна е одобрена транспортна схема за междуградските и вътрешноградските превози.

Железопътен транспорт

Категоризацията на жп линията, преминаваща през територията на Община Кресна съгласно "Наредба за категоризация на железопътните линии в РБългария, включени в железопътната инфраструктура и закриване на отделни линии или участъци от линии" е железопътна магистрала.

Класификация на жп линията, преминаваща през Община Кресна, съгласно Нормативната уредба на ДП"НК ЖИ" по товаронапрежение е V-ти клас.

Дължина на железопътната мрежа на територията на Община Кресна - 18,181km.

Габарит на натоварване съгласно Инструкция за натоварване и превозване на негабаритни и тежки товари и "GB" на жп линията, преминаваща през територията на Община Кресна.

Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

По протежение на железният път са изградени следните спирки и гари.

- на км 151+235 се намира спирка Стара Кресна
- на км 161+705 се намира спирка Кресна
- на км 168-292 се намира спирка Градешница

Гара Пейо Яворов е разположена на км 158+150 по жп линия №5 между гарите Черниче и Кресна, гарата е втора категория и обслужва селата Стара Кресна и Ощава. Гарата е съоръжена с релейна уредба за ключова зависимост на стрелките с входните и изходните сигнали има два стрелкови поста. В двете междугария гарата е съоръжена с полуавтоматична блокировка. Височината на гарата над морското равнище е 203+163м.

Гара Кресна се намира на км 164+600 по жп линия №5 между гарите Пейо Яворов и Струмяне, гарата е втора категория и обслужва селата Влахир Брезница, Сливница и Градешница и гр. Кресна. Гарата е съоръжена с релейна уредба за ключова зависимост на стрелките с входните и изходните сигнали има два стрелкови поста. В двете междугария гарата е съоръжена с полуавтоматична блокировка. Височината на гарата над морското равнище е 158+827м.

Гарите Пейо Яворов и Кресна са построени при построяване на нормалната жп линия Симитли-Кулата през 1944-45г.

На територията на Община Кресна, по V главна железопътна линия, попадат следните съоръжения на поделение "Електроразпределение"

- Дължина на контактната мрежа - 22150м
- Брой стълбове за контактна мрежа
  - железорешетъчни стълбове- 139бр.
  - железобетонни стълбове - 262бр.
- Изолатори на контактна мрежа:
  - порцеланови изолатори - 307бр.
  - полимерни изолатори - 828бр.
- Компенсирани устройства за контактна мрежа - 44бр.
- Секционни разделители за контактна мрежа - 13бр.
- Трансформатори за захранване на нетягови консуматори 25кV/220V - 11бр.

Съобщения

Община Кресна е включена в националната съобщителна система. ПТТС има във всички села с изключение на с. Сливница. Има добро покритие на мобилните оператори с изключение на с. Влахи. Достъпът до интернет е чрез БТК и кабелен интернет.

ИЗВОДИ:

- Ниска гъстота на пътната мрежа, поради планинския релеф и граничното разположение;
- Наличие на главна пътна артерия, която свързва общината със съседните общини, областния град и националната пътна мрежа;
- Наличие на транспортни връзки, особено важни за социално-икономическото развитие на общината;
- Налице е добра железопътна инфраструктура;
- Функциониращи телефонна мрежа, мобилно и кабелно обслужване;
- Реализират се повече приходи от продажби;
- Търсене на финансов ресурс за поддържане и подобряване на пътната инфраструктура.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Трябва да се очертаят възможностите за реконструкция на пътните трасета, където това е необходимо.
- Нужно е да се потърсят възможности за оптимизация на линиите на МОПТ.
- Определяне на нови пътища, които да обслужват махалите и новите територии, предвидени за застрояване. Същите да попадат максимално в обхвата на съществуващите полски и горски пътища, които ги обслужват към настоящия момент.
- Трасетата на пътната инфраструктура, които се нуждаят от реконструкция (подобряване на параметрите им), проучване възможността за изграждане на обходни трасета на населените места, с цел освобождаването им от транзитно преминаващия трафик.

5.6 Туризм

Община Кресна има потенциал за развитие на различни видове туризъм. Развитieto на туристическия сектор е от изключителна важност за местната икономика. Увеличаването на броя на туристите съответно ще доведе и до повече приходи за общината и бизнеса.

Туристически обекти

Община Кресна реално няма традиции в развитието на туризма, с изключение на високопланинския пешеходен в границите на НП “Пирин”. Пътникопотокът по международно шосе Е79 е само транзитен. В тази връзка липсва и организиран туристически продукт, допълнителни туристически услуги и атракции, а основните (настаняване, хранене) са минимални по обем. Информационното и рекламното обезпечаване са крайно недостатъчни.

На територията на община Кресна за момента функционират четири хотела. За съжаление само един от тях (хотелски комплекс “Бриони”), отговаря на изискванията според нормативната уредба. Общинска администрация гр. Кресна започна кампания по категоризиране на всички заведения за настаняване и хранене.

В курортната местност “Върбите” има изградени три почивни бази с бунгала (ОФ “Тиса” - 3 бунгала, БКС - 3; ОБА - 3; СОУ – 5), ученически лагер (категоризиран - 60 легла, предлага добри условия за настаняване на туристи).

По отношение на туристическите маршрути, най-добре е разработена високопланинската част на Пирин планина в района на Синевръшките, Георгийските и Влахинските езера, скалния гребен Кончето и вр. Вихрен. В Малешевска планина реално туристически маршрути не са организирани, но могат да се направят няколко интересни предложения, включващи защитени природни обекти и места в тази част на общината. Засега липсват и кратки (или лъчови) познавателни маршрути.

Туристически маршрути в Пирин планина

I. гр. Кресна – Градешки минерални бани - 1 час пеша

II. гр. Кресна – курортна местност “Върбите”. 2 варианта:

- гр. Кресна – Влашка чешма (6 км асфалтов път) - м. Върбите (12 км черен път) - 1,30 ч с транспорт или 5 ч пеша
- гр. Кресна – Градешки минерални бани – м. Върбите (3 ч. по горски пътеки)

III. гр. Кресна – с. Влахи – м. Пещерата (5-5,15 ч.) с варианти:

- гр.Кресна – м. Ушите (30 мин.) - природен резерват “Тисата” (45 мин.) - м. Шемето с каменната гора край с. Влахи (2 ч.) - водопад Скакалото (2,05 ч.) - Загазка река (4,05 ч.) - м. Пещерата (5,15 ч.)
- Ако до местността Пещерата се ползва транспорт (24 км), могат да се осъществят и следните маршрути: м. Буката (5,45 ч.) - м. Камен клет (6,15 ч.) - м. Черната вода (7,15 ч.) - природен феномен Орлите (7,45 ч.) - Гредарския казан и водопадите на Влахинска река – м. Шадраваните – м. Вихренски кошари (9 ч.) - Влахински езера (9,30 ч.) - Влахински превал (10 ч.) - Хвойнатото езеро (10,45 ч.) - Бъндеришка порта – хижа Вихрен (12,30 ч.)

IV. мест. Загаза – вр. Бутин (Албутин) - хижа “Яворов” - 7 ч.

V. гр. Кресна – Невързумски циркус (8 ч.) - вр. Пирин (11,30 ч.)

VI. мест. Върбите – хижа “Синаница” (4,10 ч.) с варианти

VII. мест. Върбите – м. Вълчи рид (1,30 ч.) - вр. Шаралия (3 ч.)

Туристически маршрути в Малешевска планина

В Малешевска планина подходящи за туризъм са следните маршрути (след изграждане на необходимата туристическа инфраструктура):

I. гр. Кресна – с. Горна Брезница – природна забележителност Чинарите (8 км)

II. гр. Кресна – защитена местност Морavsка (2 км) - Моравски дъбове в кв. Морavsка (4 км)

III. гр. Кресна – природен резерват “Тисата” (30 мин. по пешеходна пътека). *Преминаването през резервата следва да се регламентира със заповед на Министъра на околната среда и водите.*

IV. гр. Кресна – Кресненски пролом (10 км)

На територията на община Кресна са регистрирани две туристически дружества – “Синаница 2000” и “Перун”. ТД “Синаница 2000” стопанисва х. “Синаница” и ученически лагер м. Върбите.

На територията на община Кресна са регистрирани две туристически дружества – “Синаница 2000” и “Перун”. Туристическо дружество "Синаница 2000" в гр. Кресна е регистрирано през март 2000 г. с цел развитие на туризъм и спорт на територията на община Кресна и зад граница. ТД “Синаница 2000” стопанисва х. “Синаница” и ученически лагер в м. «Върбите».

Хижа "Синаница" е разположена на 2200 м. надморска височина, на брега на Синанишкото езеро. Сградата е масивна, двуетажна, построена е през 1979 г. Хижата дава възможност да се предприемат преходи през всички сезони към югозападния дял на Северен Пирин. Заобикалящите я от югозапад върхове "Синаница" и "Момин връх" предлагат условия за алпинизъм. Капацитетът на хижата е 50 легла в пет спални помещения и 20 места в палатки през лятото. Има туристическа кухня и обширна столова. Хижата е водоснабдена и електрифицирана, оборудвана е с баня и топла вода. През лятото се осъществява радиовръзка с гр. Кресна, хижа "Каменица" и хижа "Яне Сандански". До хижа "Синаница" от гр. Кресна може да се стигне за 9 часа - 6 часа по шосе (24 км) и 3 часа по добре очертана горска пътека по левия бряг на Синанишка река.

Разстоянието от гр. Кресна до туристическия дом "Лагера" в местността "Върбите" е 15 км по макадамов път, който се изминава за около 3 ч. и 30 мин. (по предварителни заявки за групи до 20 туристи може да се осигури автобусен превоз). Сградата е двуетажна с 50 места в стаи по 4 легла. Има голяма столова, обзаведена кухня, ток, вода, баня, телевизор и радиовръзка с гр. Кресна. Собственост е на Общински съвет в гр.Кресна. От местността "Върбите" до хижа "Синаница" може да се стигне за около 5 часа по наскоро маркирана и обозначена пътека през Шаралийска река-м."Горен Боровон"-м."Разкола"-билото под връх Синаница-Малкото Синанишко езеро-Синанишко езеро. От хижа "Синаница" могат да се предприемат преходи към хижа "Вихрен", хижа "Каменица" или през местността "Черната вода" за хижа "Пейо Яворов".

На територията на общината има възможност за развитие на алтернативен туризъм. Подобна възможност е и развитието на конен туризъм. В общината се отглеждат каракачански коне. Основният замисъл е те да се ползват за преходи в НП "Пирин". С това ще се създаде възможност за развитието на конен туризъм в този дял на планината, което е нещо ново и перспективно. Идеята е с каракачански коне да се осъществяват преходи на туристически групи от Кресна до курортната местност «Върбите», а от там до х. Синаница и х. Вихрен, или по долината на р. Влахинска към х. Вихрен, или по долината на р. Итипишка към х. Яворов. В момента се отглеждат 20 каракачански коне. На територията на община Кресна се селектират и каракачански породи овце и кучета, с което се създават и предпоставки за възстановяването на овцевъдството в общината.

Значителни възможности в общината има и за развитието на екстремни спортове /екстремен туризъм/, като рафтинг по р. Струма. Разработени са 3-дневни маршрути:

1 ден: гр. Земен-с. Ръждавица (5 часа), бивак на 2 км преди селото. Маршрутът е от категория WW II – III, а най-благоприятни са месеците март, април и май;

2 ден: Прехвърляне до с. Пастух-гр. Кочериново (5 часа). Категорията е WW I – II, а най-благоприятни са месеците март, април, май и юни;

3 ден: Съществуват 2 варианта:

Първи вариант: гр. Кочериново-Кресненско ханче (7-8 часа);

Втори вариант: с. Крупник-с. Сливница (Кресненски пролом) – 4 часа. Категория на маршрута WW II – V; V категория е "Каскадата" на 2 км преди ханчето. Най-благоприятни са месеците март, април и май.

Селски туризъм

Този раздел от специализирания туризъм на територията на общината все още е слабо развит. За общината има предпоставки за реализация и такъв вид туризъм.

Налице са добри условия и предпоставки за селски туризъм – Запазване на традиционната структура архитектурен образ и мащаб в режимите за изграждане на територии е задача на устройствения план.

Фотолов и фотосафари

Любителите на фотографията могат да наблюдават и заснемат редки видове растения и животни в естествените им местообитания.

Религиозен туризъм

Християнската вяра в района е съхранявана години в местните църкви и множество параклиси.

Ловен туризъм

Разнообразие от дивеч, представители на редки видове от флората и фауната създава забележителна атрактивност и удоволствия за български и чуждестранни туристи.

Развитие на СПА и балнеолечебен туризъм

Много ценно богатство за Кресненска община са термалните води, разположени в четири района:

- Ощавски минерални извори
- Минерални извори край гр. Кресна, наричани Градешки бани
- Минерални води (топли) в с. Горна Брезница
- Студени минерални води в м. "Влашка чешма"-Сеницата.

Наличните минерални извори в общината са обявени за курортни ресурси със следното развитие и насоки за използване:

- балнеолечение;
- закаляване
- профилактика

Водите имат почти еднаква характеристика. Те са хипертермални, хиперкарбонатни, сулфатнатриеви, с голямо съдържание на флуор. Приятни са за пиене.

Лекуват хроничен ревматизъм, дискова херния, шипове, бронхиална астма, травматични и др. заболявания.

Собственост са на общината.

Предвид икономическото състояние на общината следва незабавно да се направи разработка върху съществуващата база по създаване възможности за развитие на балнеолечебните центрове.

На първият етап най-добри са възможностите за развитие на балнеоложка дейност в Градешките бани, поради близостта им до гр. Кресна.

Развитие и подкрепа за културата и туризма в Общината

Релефът, климатът и животинският свят са трите природни компонента с най-голямо значение за развитието на туризма в общината. Характерно за планинските части, релефът в района се отличава с разнообразие от полегати върхове и причудливи скални феномени. Климатът е преходно-средиземноморски и благоприятен за практикуване на летни и зимни рекреационни дейности.

Община Кресна е с периферно разположение в националната територия и следователно сравнително отдалечена от основните центрове на формиране на вътрешни туристически потоци. Близостта на общината до границите с Гърция и Македония могат да се разглеждат като предпоставка за развитие на трансграничното сътрудничество, включително и в областта на туризма.

Въпреки, че съществуват условия, туризмът и туристическата индустрия не са развити. Това е една от възможностите за икономическо развитие на общината.

Превръщане на туризма и културата в ресурс и фактор за развитие. Утвърждаване на населените места в общината, като един от центровете на културно-историческо наследство, като дестинация, която обхваща значителна част от туристическия пазар на България и представлява регионален лидер при пътувания и турове, свързани с културата на Югоизточна Европа. **Основни насоки и цели за постигане на посочените по-горе стремежи:**

- Развитие на еко и на ловен туризъм и съчетаването им с рекреативен и опознавателен туризъм;
- Стимулиране на частната инициатива в туризма – създаването на семейни или малки хотели и частни квартири в границите на населените места;
- Модернизация на съществуващата туристическа база;
- Разнообразяване на туристическото предлагане и подобряване качеството на услугите;
- Развитие и реклама на местни традиции и занаяти;
- Запазване на културното наследство, нравите и обичаите на населението;
- Възстановяване и опазване на културните паметници;
- Подкрепа на местната туристическа индустрия.

ИЗВОДИ:

- Разработена е общинска програма за развитие на туризма;
- Туристическият бранш в основни линии е слабо развит и това дава отражение върху по-ниската ефективност от ползване на предлагания туристически продукт. Причина за това е както по-слабо развитата местна туристическа инфраструктура, така и недостатъчно провежданата политика за маркетингова и рекламна дейност, за по-голяма подкрепа на инвестиционни инициативи в сферата на туризма;
- Очертаващ се недостиг на достатъчен по размер финансов ресурс за поддръжката на значимите туристически обекти на територията на общината, в т.ч. археологическите паметници, на довеждащата транспортна инфраструктура и др. Системният недостиг на финансови средства дава отражение върху състоянието на паметниците в общината.
- Неусвоен е туристическият потенциал на общината за разширяване кръга на видовете туризъм, освен на водещия културно-познавателен, селския и частично на ловния.
- Липса на достатъчно места за нощуване в района;
- Необходимост от квалифициран персонал в туристическия бранш, владеещ чужди езици и компютърна грамотност, който да бъде допълнително обучаван;

- Недостатъчни възможности на съществуващите туристически сдружения за съществен принос към туристическото развитие;
- Промотиране и популяризиране на културно-историческото наследство и местните занаяти, обичаи и обреди чрез организиране на иновативни събития с участие на туристи.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Необходимо е да се очертаят възможностите за развитие на допълнителни зони за отдих на населението, като се използват наличните природни ресурси (напр., съществуващите множество горски територии в границите на общината).
- Нужно е да се обособят допълнителни екопътеки в планинските части от общината и веломаршрути в границите и извън урбанизираните територии, както и да се осигури необходимият достъп до местата за рекреация.
- Трябва да се изведат потенциалните зони за развитие на паркови пространства в общината, като целесъобразно се използват определените към момента, но нереализирани територии от този тип.
- Важно е да се планират ясни връзки между населените места в общината и заобикалящата ги природна среда, за да се постигне целесъобразното ѝ използване.

6. Социална инфраструктура

6.1 Здравеопазване

Здравното обслужване на населението в общината се осъществява от четирима лекари, в т. ч. трима общопрактикуващи лекари, по-голямата част от които са съсредоточени в гр. Кресна. Понастоящем на територията на общината няма болнични заведения в договорни отношения с НЗОК, което налага този вид здравно обслужване да се провежда извън територията на общината, основно в Благоевград. Кадровото осигуряване на здравеопазването се допълва от петима стоматолози и 22 души с средно специално и полувисше медицинско образование.

Така описаната ситуация в здравеопазването в общината разкрива недоброто ниво на медицинско обслужване на населението, което от своя страна налага през следващия планов период да се работи за разкриването на един оборудван Диагностично-консултативен център. По този начин съществено ще се улесни достъпа на населението до по-качествени и добре организирани медицински услуги в общината.

6.2 Образование

Развитието на образованието е един от основните ангажименти на местната власт и се утвърди като тема с голямо обществено значение. Все повече преобладава мнението за необходимост от предефиниране на целите на училищното образование и предучилищно възпитание и подготовка, с оглед новите изисквания на динамичната глобална икономика и предизвикателствата на висококонкурентния пазар на труда в рамките на Европейския съюз.

На територията на община Кресна към 31.08.2013 г. има 1 общообразователно училище - СОУ "Св. Св. Паисий Хилендарски"- гр. Кресна. В Общината е разкрита паралелка с профил "Предприемачество и бизнес", която подготвя местни кадри. Основните училища в селата Сливница и Долна Градешница са закрити след края на учебната 2007-2008 г.

Година	2011/2012			2012-2013			2013/2014		
Обр.степени	I-IV	V-VIII	IX-XII	I-IV	V-VIII	IX-XII	I-IV	V-VIII	IX-XII
Паралелки	8	8	4	8	8	4	8	8	4

Учители	15	15	10	15	15	10	16	14	10
Учащи се	171	165	80	152	167	71	380	151	77
Завършили 12 клас			23			20			

В СОУ “Св. Св. Паиций Хилендарски“ - гр. Кресна по всички учебни предмети преподават правоспособни преподаватели. По чужди езици има кадри за френски, руски и английски езици.

На територията на Общината има езикови и театрални школи и форми, които развиват неформалното образование.

На територията на Общината има една детска градини с три филиала в селата Горна Брезница, Долна Градешница и Сливница. Не се регистрират големи промени в броя на педагогическия персонал.

Година/показатели	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Детски градини	1	1	1
Филиали	3	3	3
Деца, посещаващи детските градини	175	152	150
Педагогически персонал	17	17	17

ИЗВОДИ:

- Налице са утвърдени традиции в образованието;
- Налице е обезлюдяване на общината. Намаление на броя ученици, нисък естествен прираст.
- Най-големият проблем е намаляването на броя на учениците.
- Делът на отпадналите ученици в задължителна училищна възраст е твърде висок.
- С доста по-лоша образователна структура е населението в селата на общината.
- Необходимо е закупуване на нови технически средства.
- Успешно прилагане на делегирани от държавата средства за образование;
- Липса на планирани дейности, насърчаващи интеграцията на деца и ученици от уязвимите групи;
- Съществуват проблеми, свързани с преждевременно отпадане на ученици от образователния процес;
- Рационално използвана възможност за подобряване на сградния фонд чрез европейско финансиране – санирани училища и подобрена материално-техническа база и санирани учебни и детски заведения;

6.3 Търговия и услуги

Търговската мрежа на територията на гр. Кресна е относително добре развита, като тя е по-слабо развита на територията на другите населени места в общината.

Услугите са обособени в следните групи:

- Битови услуги. Териториалната обезпеченост и разположение на битовите услуги подобно на търговските се реализират на пазарен принцип и лична инициатива.

- Финансови услуги, които включват: банкови услуги –няколко банкови клона обслужват населението на Общината и приходящите посетители и гости на града.

Важно значение в икономиката на Община Кресна за задоволяване потребностите на обществеността имат услугите и търговията. Към направлението принадлежат: Електроразпределение, Далекосъобщения, Районна пощенска станция, множество питейни заведения и такива за обществено хранене, хотели, магазини, стокови борси и тържища, аптеки, автосервиси, бензиностанции, туристически услуги, агенции – за недвижими имоти и др.

Административно-делови услуги

Общинската администрация като цяло е осигурена териториално.

Обектите на т.н. Социален сервиз формират ядрото на специфичния градски център, в който обектите на културно- историческото наследство, актуалното обслужване - административно, здравно и социално, са обвързани в един традиционен и витален териториано-пространствен континуум. Задачите на ОУП са неговото пространствено развитие и цялостно инфраструктурно осигуряване.

ИЗВОДИ:

- Въпреки влиянието на икономическата и финансовата криза, дейността на предприятията от сектор „Услуги” се характеризира с нарастваща тенденция.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Продължителното медицинско наблюдение и поддържащо лечение на лица с хронични инвалидизиращи заболявания и медико-социални проблеми е необходимо да се извършва в специализирани лечебни заведения- Хосписи, за да се гарантира качеството на полаганите грижи, като се осигурят достатъчно места за всички, които имат нужда да използват тази услуга. Необходимо е да се изградят допълнително заведения – хосписи за възрастни хора с тежки заболявания и да се подобри оборудването в този тип специализирани заведения за възрастни хора.
- Специализираните грижи, които се предоставят в яслите е необходимо да обхващат всички деца на родителите, които са преценили, че тази услуга е най-подходяща за развитието на тяхното дете.
- Мониторинга на въздуха е необходимо да бъде съпътстван с въвеждане на нови съвременни екологично чисти технологии и производства; подобряване управлението и оптимизирането на транспортния трафик; засилване контролът и обновяването на автомобилния парк; създаване на “Зелена зона”.
- Изграждане на архитектурно достъпна среда ще даде възможност на хората в неравностойно положение по-активно да използват услугите, предлагани в културната сфера
- Предлагащите социални услуги все още не обхващат всички рискови групи и е необходимо да се развият и осъществят заложените бъдещи проекти и дейности
- За да се постигне по-високо качество и обхват на предлаганите услуги, трябва да се разшири съществуващата инфраструктура и тя да бъде архитектурно достъпна за всички лица
- За да се удовлетворят нуждите на гражданите от масов спорт е необходимо изграждането на допълнителни спортни и детски площадки, както и обновяването на съществуващите площадки в междублоковото пространство.
- Да се предвидят за всички населени места над 400 души терени за изграждане на футболни и спортни площадки, а на тези с функциониращи спортни клубове – стадиони.

- Да се предприемат мерки за повишаване на стандарта на живот и превличането на млади семейства да живеят на територията на Общината.
- Стремеж за възобновяване на учебните процеси в закритие училища поради недостиг на ученици.

7. Зелена система, екология, управление на отпадъците, спорт и отдих

Зелена система

По разположението, вида и предназначението си зелените площи в населените места на общината биват:

- паркове и градини за общо ползване;
- насаждения със специално предназначение – зелени площи към обществени сгради, училища, детски заведения, спортни паркове и други;
- растителност със санитарно-защитни функции край някои по-натоварени пътни артерии;
- дворна зеленина, чиято интензивност е значителна в парцелите за индивидуално жилищно строителство.

Основание за увеличаване на зелените площи са фактите, че върху дървета, храсти и треви се утаява около 70% от въздушния прах, а същите поглъщат около 60% от серния двуокис. Необходимостта от увеличаване на уличните дървета се мотивира и с наблюденията, че над зелените насаждения се образуват низходящи въздушни течения, утаяващи праха. С увеличаване броя на дърветата би се увеличила относителната влажност на въздуха.

Зелените площи са основно тревни площи с дървета и храсти. Основните видове дървета, използвани в озеленяването са: липа, кестен, американски ясен, бреза, каталпа и др.

Озеленените площи на общината се обединяват в зелена система като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението. Основа на зелената система са озеленените площи, предназначени за широко обществено ползване – паркове, градини, детски площадки, улично озеленяване, извън селищни паркове и лесопаркове, гробищен парк. Поддръжката на озеленените площи е комплекс от манипулации извършвани в тях осигуряващи добрия им вид в съответствие със сезонните изисквания и биологичните особености на растителността. Поддържането на чистотата в зелените площи се изразява в следните видове дейности: метене, оборка, извозване на отпадъците до депото както и други дейности; извършване на ежегодни санитарни и подмладяващи резитби в озеленени площи на всички дървета на които се налага; Предприетите мерки за поддържане на зелените площи и други обществени територии и в голяма част от останалите населени места в общината е възможно главно чрез използване програмите за временна заетост към Бюрото по труда.

Екология

Община Кресна не е район с нарушена екологична обстановка, но на територията ѝ са установени редица екологични проблеми, чието решаване изисква целенасочено планиране и активна работа.

Територията на Община Кресна се характеризира с добри показатели по отношение състоянието на околната среда. Едно от предимствата на общината е чистата природа, което е предпоставка за производствени и селскостопански дейности в екологично запазена среда. Състоянието на околната среда в Община Кресна е пряко свързано с използването на ресурсите ѝ, развитието на промишлеността, дългогодишните дейности в селското и горското стопанство, степента на влаганите инвестиции в инфраструктурата и пречистването на отпадъчните води. Контролът върху състоянието на околната среда се провежда по определени компоненти на средата и фактори в съответствие с поредицата от специализирани закони за управление на околната среда, приети през последните години за сближаване със законодателството на ЕС.

Въпреки недостатъчната екологична информация, липсата на големи промишлени предприятия на територията на община Кресна дава основание да се допусне, че тя се отличава с относително чиста и съхранена природна среда. Това, наред с наличието на шест защитени природни територии от различни категории и други атрактивни туристически обекти, е важна предпоставка тя да стане притегателен туристически център. Като се имат предвид намеренията на Общината за приоритетно развитие на туристическия сектор, една от главните задачи трябва да бъде опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси.

Основни замърсители на околната среда на територията на Общината са няколко производствени предприятия, автомобилния транспорт и бита:

- “Енергоремонт” ЕАД-гр.Кресна – замърсява водите с отпадни води, които отиват в р.Струма, въздуха – чрез изпусканите газове при леенето на метали, а почвите – от натрупването на твърди производствени отпадъци от дейността си.
- Други фирми в гр. Кресна, замърсяващи околната среда са предприятието за добив и преработка на камък Раймар ЕООД (на изхода от града срещу ж.п гарата) и пункта за метални отпадъци на фирма „Паладия” ООД на терена на „Топливо” АД в гр.Кресна (извършва дейността си без официално разрешение, като използва терена и замърсява със складираните материали извън границите на пункта).
- Фирмите “Гръцки мрамор” ЕООД и “Бумар” – с.Долна Градешница замърсяват главно въздуха с прах от производствената им дейност. Почвите в прилежащите територии се замърсяват от получения шлам при обработката на мрамора и едри отпадъци от обработката на облицовъчни мраморни материали. В ограничен периметър около цеховете се замърсяват и почвите от отпадните води, използвани при преработката на мрамора.
- Цех за производство на пелети, който функционира на територията на Общината ЕТ „МЕИЛ КОМЕРС – ИЛИЯН ТОДОРОВ”, работи през нощта и замърсява въздуха с дим и сажди.
- Главният път Е-79 и ж.п. линията също създават условия за замърсяване на околната среда. Движението на автомобили и влакове е много интензивно и изгорелите газове замърсяват въздуха в гр.Кресна и с.Долна Градешница, тъй като тези магистрали минават през двете населени места. В непосредствена близост до тях има и повишено ниво на шума.
- Канализационните води в гр.Кресна и селата, зауства направо в р.Струма или нейните притоци. На територията на Общината няма изградени пречиствателни станции за отпадни води /ПСОВ/.
- Твърдите битови отпадъци на територията на Общината също оказват неблагоприятно въздействие върху състоянието на околната среда, тъй като недоброто управление на ТБО води до замърсяване на почвите, а от там на повърхностните и подпочвените води. Въпреки организираното сметоизвозване, съществуват и нерегламентирани сметища, които трябва поетапно да се ликвидират. Голям проблем е и липсата на депо за строителни отпадъци на територията на общината, което също е предпоставка за възникването на нерегламентирани сметища.
- Изградените ВЕЦ-ве на територията на община Кресна също влияят неблагоприятно на околната среда. Шестте ВЕЦ-а намиращи се в Общината са изградени на три реки: река Влахинска, река Ощавска и река Брезнишка. При голяма част от тях се забелязва замърсяване на реките, които биват затрупвани с битови и строителни бокалци. Също така през летният сезон има недостиг на вода за напояване, което води до нарушение на флората и фауната в районите на ВЕЦ-овете.

Замърсяване на въздуха, водите и почвите

Състояние на атмосферния въздух. Въздушният басейн се замърсява от дейността на “Енергоремонт” ЕАД – гр.Кресна, “Гръцки мрамор“ ЕООД (с.Долна Градешница) и цехът за производство на дървени въглища в м. “Солунско дере”. Интензивният автомобилен трафик по главния път Е-79 София-Кулата, минаващ през гр.Кресна и с.Долна Градешница, също причинява замърсяване на атмосферния въздух с вредни вещества.

За замърсяването на атмосферния въздух се съди по данните за общото количество на емисиите на вредни вещества в атмосферата по населени места, а така също по данни за емисиите на вредни вещества, постъпили в атмосферата в резултат от горивни и производствени процеси, включително от транспорта, селското стопанство и бита. Тъй като тези данни не са отнесени към никакви прагови стойности (ПАК), трудно е да се правят категорични изводи за степента на замърсяване на въздуха. Представа за общото количество на емисиите дават данните от следната таблица:

В разпределението на емисиите по населени места в община Кресна се установява пряка зависимост от големината на селищата и характера на стопанската дейност. Най-големи са емисиите в населените места с най-многобройно население – гр.Кресна, с.Горна Брезница, с.Долна Градешница и с.Сливница, като на общинския център се падат между 60 и 70% от общото количество на емисиите от вредни вещества в атмосферата. Замърсяването на въздушния басейн от останалите населени места е незначително.

Община Кресна има незначителен дял в общото замърсяване на въздушния басейн в областта, с изключение на емисиите от въглероден окис, за които не могат да се правят категорични изводи без допълнителни проучвания. В рамките на Общината основната част от източниците на замърсяване са концентрирани в общинския център, по-големите села и по протежение на главния път Е-79. Проблемите, свързани със замърсяването на атмосферния въздух налагат предприемането на мерки, сред които положителен ефект ще имат замената на традиционните енергоносители с екологично по-безопасни (например, с природен газ и/или подмяна на остарелите отоплителни инсталации на въглища и нафта с модерни икономични и екологични съоръжения за изгаряне на биомаса), ограничаването на автомобилния трафик или извеждането на по-голямата част от него извън гр.Кресна и с.Долна Градешница, изграждането на зелени пояси и др.

Замърсяване на водите. Като цяло екологичното състояние на водите на територията на община Кресна е добро. По данни на МОСВ в проби от средното поречие на Струма се установява наличието на нитрити, нитрати и амоняк над нормите, но липсва ясна закономерност в разпространението на замърсителите. Установено, че най-силно замърсеният участък на р.Струма е между устието на Благоевградска Бистрица и Кресненското дефиле, т.е. извън територията на община Кресна. В тази част от течението на Струма водите й са от четвърта категория – силно замърсени води с биотичен индекс от 1,1 до 2,2. Това се дължи на кумулативния ефект от замърсяването на реката от индустриалните производства, земеделието и населените места в Пернишка и Кюстендилска област, на замърсяването от Благоевград, а също така на вливането в нея на някои притоци със силно замърсени води от четвърта категория, каквито са р.Джерман и р.Разметаница. На юг от Кресненския пролом до границата с Гърция водите на Струма подобряват качествените си характеристики и преминават от четвърта в трета категория. Основната причина за това е, че в Санданско-Петричкото поле Струма приема притоци с води от по-висока категория (първа и втора). В пределите на община Кресна водите на р.Струма са от трета категория (средно замърсени води) с биотичен индекс от 2,0 до 3,3, като всички вливащи се в нея малешевски и пирински притоци са от първа категория (незамърсени води с висок биотичен индекс – от 4,4 до 5,5). Това дава основание да се допусне, че на територията на Общината общото екологично състояние на Струма се подобрява.

Основният екологичен проблем на община Кресна по отношение на водите е свързан с факта, че няма изградени пречиствателни съоръжения и утаечни шахти за канализационните води.. В гр. Кресна 100 % от населението е обхванато от канализационната мрежа. В селата

Сливница и Долна Градешница – около 50-60%, а в с. Горна Брезница 30-40% от населението е обхванато от канализационната мрежа, но след приключване на инфраструктурните проекти те ще бъдат канализирани на 100%. В резултат на дългогодишната експлоатация, голяма част тръбите в канализационната мрежа на гр. Кресна са амортизирани, което също създава риск за здравето на хората. Това налага необходимостта от разширяване и реконструкция на канализационната мрежа в града. Има работен проект за изграждане на довеждащ колектор за отпадни води от канализацията в Кресна, за който се търси финансиране.. По действащите разпоредби в страната в община Кресна трябва да бъде построена пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ) в срок до края на 2014 г.

Водите са подложени и на органично замърсяване от животновъдните ферми в кв. Моравска, в северната част на гр. Кресна и в м. „Ново село“. Замърсяването с органична маса е едно от най-тежките, поради продължителния период на нейното разграждане и голямото количество кислород, което се отнема при протичането на този процес.

Потребление на вода, доставена от общественото водоснабдяване

В структурата на водопотреблението най-голям е дялът на питейно-битовото водоснабдяване – от общото количество доставена вода 78% (394 хил.м³) е вода, доставена за домакинствата. Доставени са по 228 л/ч/ден и по този показател Община Кресна е на първо място в област Благоевград (преди общините Сандански – 215 л/ч/ден, Благоевград – 185 л/ч/ден и Банско – 168 л/ч/ден). Трябва да се има предвид, че водоснабдителните норми за питейни води за градско население в страната са около 100 л/ч/ден, което означава, че консумацията на вода в Община Кресна значително надхвърля приетите нормативи. Това се дължи преди всичко на лошото състояние на водоснабдителната мрежа и големите загуби на вода в нея. Дялът на водоснабденото население в община Кресна е 99,7 % и по този показател общината е на четвърто място в Благоевградска област (при средна стойност на показателя за страната и за Югозападния район за планиране – 98,8, а за областта – областта 95,1 %). В същото време около 84 % от водоснабденото население е с режим на водоползването, поради честите аварии във водоснабдяването. С изключение на с.Влахи, всички населени места в Общината са захранени с водопроводни мрежи от етернитови тръби, които са амортизирани.

Замърсяване на почвите. На територията на Общината не работят предприятия, които да замърсят почвите с тежки метали или други опасни химически вещества. Ако има локални замърсявания, те биха могли да се дължат предимно на замърсяване около посочените предприятия в гр. Кресна и с. Долна Градешница, в местата с временни и нерегламентирани сметища и по протежение на пътните артерии от автомобилния транспорт. В Общината няма складове за съхраняване на пестициди и други опасни агрохимически вещества с изтекъл срок на годност. Усилията би трябвало да се насочат предимно за ликвидиране на нерегламентираните сметища и в борбата срещу ерозията на почвите чрез изпълнението на редица инженерни, лесокултурни и агротехнически мероприятия.

7.3 Управление на отпадъците

Освен проблема с отпадните води, друг важен екологичен проблем в Общината е управлението на системата за сметосъбиране. Общото годишно количество генерирани твърди отпадъци на територията на общината е около 4 хил. t, от които 1 хил. t са строителни, а 3 хил. t битови отпадъци. Това количество е в рамките на средната норма в страната (между 0,5 и 2 kg/жит/ден) за селища с население до 10 хил. жители. Към настоящия момент отпадъците от населените места в община Кресна се транспортират до Регионално депо за битови отпадъци, намиращо се в местността Могилата в община Сандански.

Проблем в тази област е и липсата на достатъчен брой съдове за събиране на отпадъците са недостатъчни и повечето от тях се нуждаят от подмяна. Община Кресна има сключен договор с компания „Екопак“, за разделно събиране на отпадъци. На територията на общината са разположени 16 тройки контейнери за разделно събиране на отпадъци.

ИЗВОДИ:

- Община Кресна разполага със запазена околна среда и уникални природни атракции, които са предпоставки за развитието на разнообразни форми на туризъм, лека промишленост, природосъобразно земеделие и животновъдство.
- Към настоящия момент общинската администрация разработва и реализира поредица от проекти за подобряване качеството на околната среда в общината, насочени към подобрене на водоснабдителната и канализационна система, изграждането на пречиствателни съоръжения за отпадни води и др.
- Стремеж към премахване на нерегламентирани сметища
- Разделно събиране на отпадъците.
- Транспортиране на отпадъците до Регионално депо за битови отпадъци, намиращо се в местността Могилата в община Сандански

7.4 Спорт

Условията за спорт са най-добри в гр. Кресна, където има футболен стадион с 500 места. В по-големите села има функциониращи футболни игрища.

В гр. Кресна има три плувни басейна, от които функционира един – двата не функциониращи са собственост на МО. Басейните са една от атракциите за туристите на територията на общината и следва да бъдат поддържани. По този начин ще се увеличат услугите в сферата на туризма на общината.

Река Струма предлага отлични възможности за спортен риболов и рафтинг. На два км южно от Кресненското ханче ежегодно се организират Републикански състезания по слалом в течащи води в различни класове. Това е една от възможностите за привличане на повече туристи. Това следва да става, обаче не само по време на състезанията.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Необходимо е да се очертаят възможностите за развитие на допълнителни зони за отдих на населението, като се използват наличните природни ресурси (напр., съществуващите множество горски територии в границите на общината).
- Нужно е да се обособят допълнителни екопътеки в планинските части от общината и веломаршрути в границите и извън урбанизираните територии, както и да се осигури необходимият достъп до местата за рекреация.
- Трябва да се изведат потенциалните зони за развитие на паркови пространства в общината, като целесъобразно се използват определените към момента, но нереализирани територии от този тип.
- Важно е да се планират ясни връзки между населените места в общината и заобикалящата ги природна среда, за да се постигне целесъобразното ѝ използване.
- Необходими са мерки за разширяване на гробищните паркове в общината.
- Отреждане на терени за спорт и почивка.

8. Демография

Демографският фактор е един от основните фактори, които следва да се използват за анализ на социално-икономическото и инфраструктурното развитие на Община Кресна, както и за параметриране на устройствените решения в бъдещия общ устройствен план. С броя на населението (фактическо и перспективно-прогнозно) се определят различните потребности на населението от жилища, социална и техническа инфраструктура, зелената система и др.

Анализът и познаването на миналото, настоящото и бъдещото състояние на броя и структурата на населението и работната сила на една държава, регион за планиране, област, община или населено място са от изключително значение за създаването на стратегия или план за развитие. Демографското състояние и развитие е основата и целта на всяка общинска стратегия за развитие, защото в определен регион, или селище без население не може да бъдат рационално използвани природните ресурси и е немислимо развитието на стопанството.

Броят и структурата на населението в Община Кресна оказват важно влияние върху цялостното развитие на общината. Факторите, оказващи влияние върху промяната на броя на населението на общината са многобройни. През последните 15 години, поради настъпилите промени в социално-икономическия и политическия живот в страната, се очертаха и негативни тенденции в демографското развитие на общината.

8.1 Население. Гъстота на населението. Структура на населението по възраст, пол и населени места. Етнически състав на населението

Брой на населението

Населението на Община Кресна от последното преброяване към 01.02.2011 г. е 5896 човека, разпределено в 7/седем/ населени места, с брой жители посочени по-долу в таблицата.

Област, община, населено място	Брой жители
ОБЩИНА КРЕСНА	5896
ГР.КРЕСНА	3728
С.ВЛАХИ	4
С.ГОРНА БРЕЗНИЦА	589
С.ДОЛНА ГРАДЕШНИЦА	672
С.ОЩАВА	69
С.СЛИВНИЦА	624
С.СТАРА КРЕСНА	65

Брой жители по населени места 2012г на територията на Община Кресна. Извадка ОПР 2014-2020г.

Обобщаващ демографски показател за развитието на определена територия е броят на населението в нея и неговата динамика. От друга страна броят и динамиката на населението са определящ фактор при териториалната организация на стопанството, защото хората са производители и потребители на продукцията.

По брой на населението община Кресна е най-малката в област Благоевград, което е доказателство за ограничените ѝ човешки ресурси. На територията на Общината (2012 г.) има три селища без население – с. Будилци и с. Ново село и с. Езерец.

Година	Брой жители в община Кресна
2009	5851
2010	5698
2011	5991
2012	5896
2014	5748

Брой на населението 2009-2012 на Община Кресна. Извадка ОПР 2014-2020г.

Гъстота на населението

Общата площ на територията на община Кресна е 344,5 кв. км., а тази на област Благоевград е 621,00 кв. км. Гъстотата на населението в общината е ниска 58,4%, като основната причина за това са силните миграционни процеси и отсъствието на големи селищни образувания.

Структура на населението по възраст, пол и населени места

Структурата на населението представлява съвкупност от различни характеристики

(количествени и качествени), които са взаимно свързани и допълващи се помежду си.

Полова и възрастова структура на населението

Половата и възрастова структура на населението се отнасят към демографските структури, защото оказват силно влияние върху естественото възпроизводство на населението и промените в трудовите и възпроизводствените му възможности. Промените в тези структури влияят силно и върху социално-икономическото развитие на общината.

Полова структура

Половата структура отразява съотношението между мъжете и жените. От него зависят възможностите за намиране на брачни партньори, нивото на раждаемостта, възможностите за трудова реализация, положението в семейството и др.

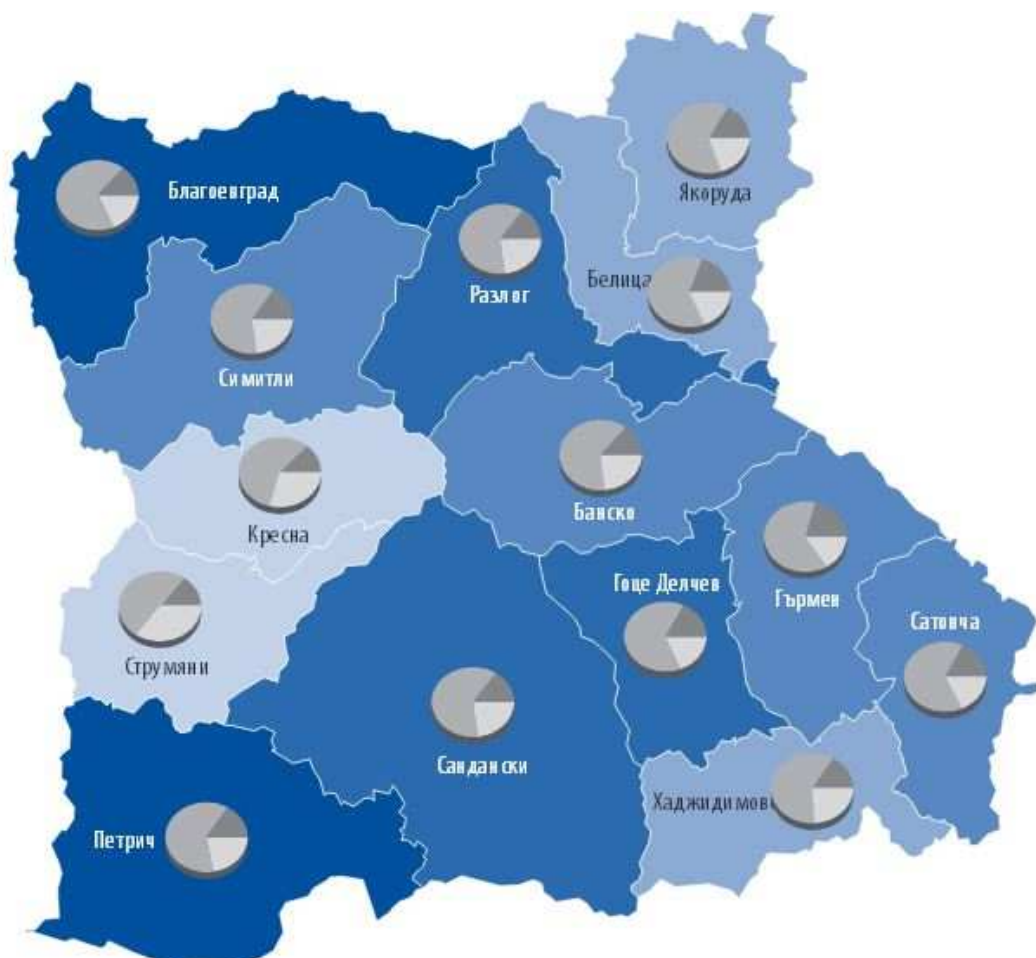
Година	мъже	жени
2009	2922	2929
2010	2847	2851
2011	3029	2962
2012	2968	2928

Промени в броя на мъжете и жените в община Кресна за периода (2009-2012 г.)

Възрастова структура

Възрастовата структура на населението е характеристика, която дава представа за съотношението на различни възрастови категории население и косвено за трудовите и възпроизводствените възможности на населението. Промените във възрастовата структура на населението в община Кресна се влияят основно от изселванията предимно на млади хора и намаляването на раждаемостта поради тези изселвания.

Структура на населението
под, във и над
трудоспособна възраст

Под
Във
Над

Общо за областта

14.9%
64.7%
20.4%

Брой население по общини

5441 - 6000
6001 - 12000
12001 - 20000
20001 - 50000
50001 - 77441

Общо за областта
323552

ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЩИНА КРЕСНА ЗА 2009Г.

	Брой (души)	Брой (процентно изражение)
Под трудоспособна възраст	841	14,3%
В трудоспособна възраст	3439	58,7%
Над трудоспособна възраст	707	12%

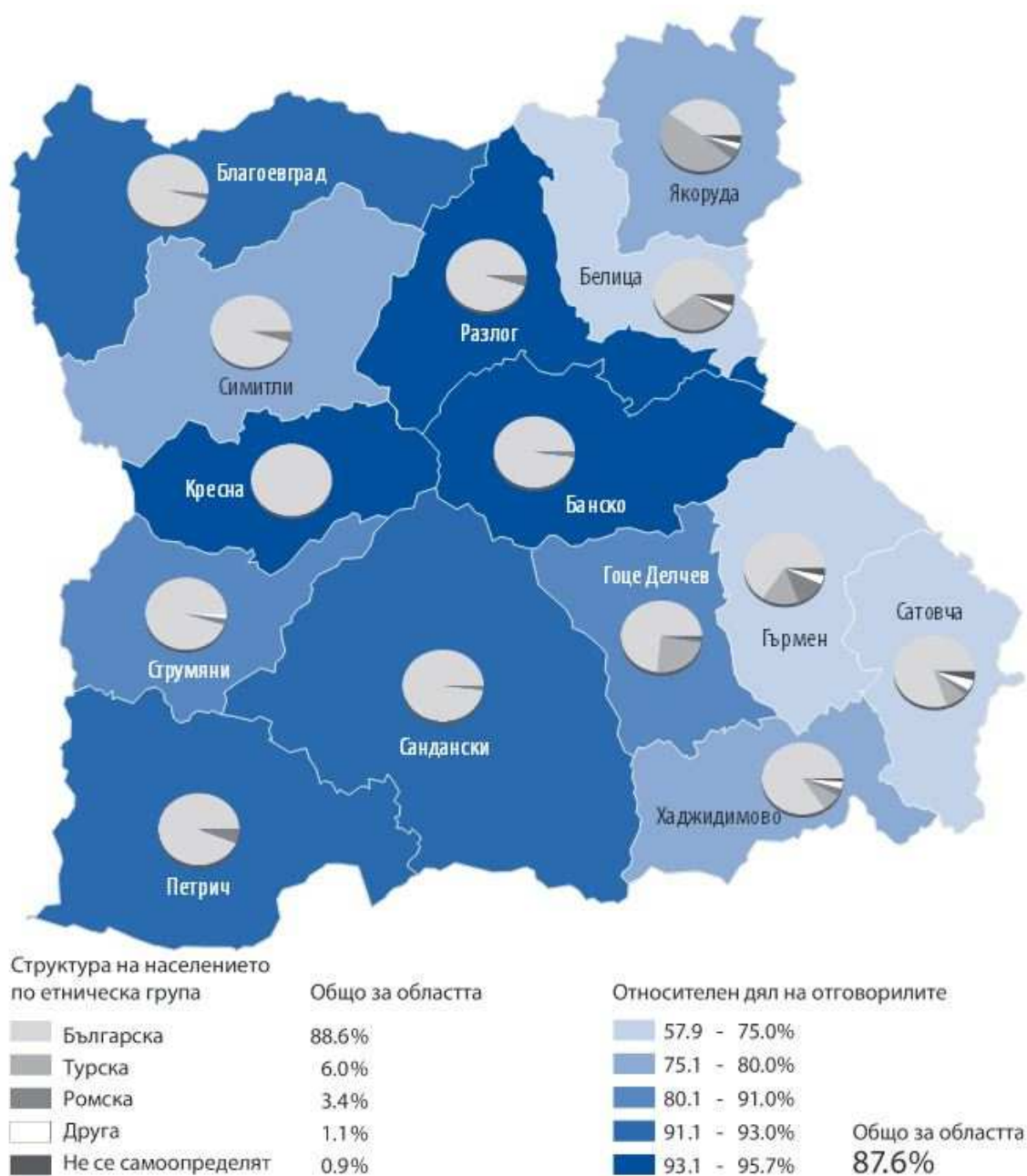
Най-общо промените във възрастовата структура са насочени към нарастването на относителния дял на населението в трудоспособна и намаляването на относителния дял на населението в подтрудоспособна възраст. Възрастовата структура на община Кресна може да се определи като регресивна, според класификацията на Г. Зундберг. Тя е много по-неблагоприятна от тази за областта, особено по-отношение на населението в надтрудоспособна възраст. Нарастващият брой и дял на старите хора поставя сериозни предизвикателства пред

социално-осигурителната система, системата за социално подпомагане и здравеопазването. Проблемът с остаряването на населението на община Кресна и деформираната възрастова структура са изключително остри и значими. Основание за подобна оценка дава обстоятелството, че днешната структура ще определя възпроизводството на населението на общината и през следващите десетилетия. Неблагоприятната възрастова структура налага създаването на нови форми за социални услуги в общността, тъй като тенденцията е към увеличаване на лицата в надтрудоспособна възраст, които ще бъдат клиенти на тези услуги.

Етнически състав на населението

Етническата принадлежност на хората оказва също силно влияние върху тяхното възпроизводство, поведение, трудова активност и въобще върху целия им живот, понеже той протича в определена общностна среда (семейна, по месторабота, по местоживеене и др.)

Лица отговорили на въпроса за етническа принадлежност по Общини в област Благоевград.
Данни НСИ 2011г.

Населено място	Брой лица, отговорили	Етническа група				Не се самоопределям
		Българска	Турска	Ромска	Друга	
КРЕСНА	5197	5137	4	21	18	17
ГР.КРЕСНА	3355	3313	..	15	..	13
С.ВЛАХИ	5	5	-	..	-	-
С.ГОРНА БРЕЗНИЦА	456	453	..	..	..	..
С.ДОЛНА ГРАДЕШНИЦА	656	648	-	5	..	..
С.ЕЗЕРЕЦ	5	5	-	-	-	-
С.ОЩАВА	64	64	-	-	-	-
С.СЛИВНИЦА	586	582	..	-	..	..
С.СТАРА КРЕСНА	70	67	-	-	3	-

Самоопределяне на населението на община Кресна по етническа принадлежност. Данни НСИ 2011г.

От таблицата става ясно, че населението на Общината е еднородно в етническо отношение, което благоприятства развитието ѝ и не е предпоставка за социални конфликти. Относителният дял на българската етническа общност е с 12 пункта над средният за страната, докато дялът на ромите е около 4 пъти по-малък от средния за България.

В религиозно отношение населението на Общината е в още по-голяма степен еднородно, в сравнение с етническата му структура. Християните са 99,8 % от населението на община Кресна, докато мюсюлманите са едва 0,2 %. Основната част от мюсюлманите принадлежат към ромския етнос.

Състоянието на етническата и религиозната структура на населението в Общината се определя основно от социално-икономическото ѝ състояние. В тази връзка в перспектива може да се очакват значителни промени в горепосочените структури, ако се подобри и стопанското състояние на общината.

Естествен прираст на населението в общината

Естественото движение е един от основните компоненти, оказващи влияние върху динамиката на населението и неговата възрастова структура.

В резултат от тенденциите в раждаемостта и смъртността на населението в община Кресна нарастват отрицателните стойности на коефициента на естествения прираст, което може да се определи като “напреднал процес на депопулация”. Днес той е с по-високи отрицателни стойности в сравнение с предишни с областта и страната, което се дължи на застарялата възрастова структура на населението. За 2013г. са родени 48 деца, а са починали 85 човека/Данни НСИ/.

В перспектива трябва да се вземат спешни икономически мерки с цел повишаването на раждаемостта в Общината и осигуряване на стабилен положителен естествен прираст на населението.

Миграция на населението

Миграционното салдо на община Кресна през последните години е постоянно отрицателно, като има ясно очертана тенденция към нарастване на неговия интензитет. Отрицателното миграционно салдо за Общината днес е основният фактор, определящ динамиката на населението ѝ. Продължават изселванията предимно на млади хора от Общината към областния център, столицата и зад граница. Основният мотив на изселващите се е “търсенето на работа”, което доказва недоброто стопанско състояние на Общината.

Анализът на протичащите демографски процеси в общината очертава негативното влияние на процесите на миграция сред трудоспособното население. Важна причина е ниската образованост и липсата на професионална квалификация на преобладаваща част от населението. Положителният естествен прираст, комбиниран с отрицателен механичен прираст, влияят негативно на възпроизводството на населението на общината.

Страната, област, община	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
България	104 948	49 568	55 380	106 056	48 913	57 143	-1 108	655	-1 763
Област Благоевград	3 090	1 369	1 721	4 285	1 940	2 345	-1 195	-571	-624
Община Кресна	60	30	30	84	35	49	-24	-5	-19

Миграция на населението на Община Кресна през 2013 г. Данни НСИ

Промени, влияещи върху броя и динамиката на населението

Естественият прираст зависи от много фактори, които може да бъдат обединени в няколко групи: социално-икономически, психологически, демографски, политически и други. Сравнителният анализ на демографските тенденции в общината сочи изключително негативни симптоми в естествения прираст на населението.

Естествен прираст на населението е положителен. Към него се добавя и отрицателен механичен прираст. Той до голяма степен зависи от броя на жителите в млади възрастови групи, от половия им състав, от стандарта на живот.

Върху броя и динамиката на населението влияе и миграцията на населението.

Аналитичните и механични проучвания на демографското развитие, които следва да бъдат разширени и допълнени в процеса на изработване на Предварителния проект на ОУП ще дадат да се очертаят по-добре тенденциите в развитието на населението и да служат като основа за разработване на тангенциалния вариант на демографската прогноза.

Общата тенденция към трайно намаляване на населението в младежка възраст, за сметка на групите в трудоспособна и пенсионна възраст, както и липсата на раждаемост през последните три години в малките села на Община Кресна, съчетано с общия отрицателен демографски прираст, подсказват задържане и задълбочаване на неблагоприятното демографско развитие.

Въпреки тази тенденция, групата на трудоспособното население остава с най-голям дял от общия брой на населението и определено това съотношение се запазва през посочения петгодишен период. Населението на Общината застарява и намалява устойчиво, но не фатално за демографския баланс в краткосрочен план. В средносрочен и дългосрочен план, обаче, може да се очаква задълбочаване на проблема, ако тенденциите се задържат.

8.2 Жилищни условия

Градоустройственото планиране и изграждането на физическата градска среда през изминалия период на централизирано екстензивно развитие отговаряше на сериозните предизвикателства, причинени от миграцията и бързото нарастване на града, респективно обезлюдяване на селата.

През последните години, след началото на демократичните промени, върху развитието на общината започнаха да оказват влияние някои нови фактори, характерни за прехода към пазарни отношения в условията на икономическа и социална криза. Тези фактори са:

- общ спад в икономиката и чувствително намалена инвестиционна инициатива от страна на държавата;
- висока инфлация и бързо спекулативно нарастване на цените на земята и сградите;
- реституция на частната собственост и бавна промяна върху собствеността на земята и недвижимите имоти;
- начало на приватизацията в производствената и обслужващата сфера;
- неадекватно реагиране на възникващи екологични проблеми;

- закъсняла структурна реформа в икономиката и другите сфери на живота , в това число в устройството на територията и населените места.

В резултат на влиянието на тези и други традиционни фактори се появиха нови, непознати досега проблеми, които са сериозно предизвикателство пред политиката за развитие и планиране.

Количество на жилищния фонд

Жилищният фонд в общината към 2012 г. наброява 2243 жилища. Налице е пропорционалност в териториалното разпределение на фонда.

Извадка НСИ.

ПОКАЗАТЕЛИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	2012г.
Жилищни сгради	Брой	2243

Структура на жилищния фонд по конструкция

Към 2012 г. в общината има жилища в стоманобетонни сгради, най-голям е дялът на жилищата в масивни, много малък е дялът на панелни сгради под 1% и в други сгради е незначителен . Най-голям относителен дял се пада на жилищата в тухлени сгради - 90,9%.

Извадка НСИ.

ПОКАЗАТЕЛИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	2010г.	2011г.	2012г.
Жилищни сгради	Брой	2277	2243	2243
По материал на външните стени на сградите				
стоманобетонни и панелни	Брой	164	101	101
тухлени	Брой	1952	2039	2039
други	Брой	161	103	103

Панелният жилищен фонд в Общината представлява малка част от жилищния фонд. Панелното строителство в града е по-ново (началото е от средата на 70-те години). Най-голям дял имат тухлените сгради.

Извадка НСИ

ПОКАЗАТЕЛИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	2012г.
Жилищни сгради	Брой	2243
По брой стаи		
едностайни	Брой	152
двустайни	Брой	588
трестайни	Брой	801
четирестайни	Брой	493
петстайни	Брой	300
с шест и повече стаи	Брой	380

В общината жилищния фонд е в добро състояние и жилищата са за целогодишно обитаване. Много малко са сградите /вили/ за отдиш и временно обитаване. Голям е процента на сградите, които не се обитават.

Констатации и изводи

- Средностатистическата жилищна задоволеност в общината е значително над средната за страната. Общината не се нуждае от ново жилищно строителство.

- Моментното състояние на фонда е задоволително, но за да се поддържа и подобрява, са необходими големи частни и обществени инвестиции.

- Физическата наличност на благоустройствените елементи не е много добра и не допринася за качеството на обитаване в съответната степен поради лошо техническо състояние на инженерните мрежи и ниска платежоспособност на хората.

- Жилищните пазари не са развити (в съвсем слаба степен само в гр. Кресна).

Основният извод е, че приоритетите в този сектор е в следните три насоки:

- обновяване и саниране на съществуващия фонд;
- повишаване на използваемостта на наличния фонд;
- осигуряване на социални жилища за маргиналните групи (чрез ново строителство или адаптиране на съществуващ сграден фонд).

Важен проблем, свързан с жилищното изграждане и с развитието на общинския жилищен фонд, е нуждата от разработване на основни насоки за една **общинска жилищна политика**, които следва да се определят на местно ниво. Нейната **основна цел** трябва да бъде изграждането на такава жилищна система, която да създава достъп и възможност за адекватно жилище на всички хора, живеещи и работещи в Община Кресна. Това означава да се анализират проблемите на целия жилищен фонд, на развитието на всички населени места.

Административният подход към тези проблеми е недостатъчен и неефективен. Общината няма нито прякото задължение, нито ресурсите, за да ги реши. В тях са отразени интересите на всички - граждани, строителни фирми, банки, местен бизнес, местна власт. Необходима е организация, фокусираща тези интереси и мобилизираща ресурсите им. Инициативата за създаването ѝ трябва да бъде на общината. Принципните основи на общинската **жилищна политика** предполага общината да изследва, регистрира и прогнозира всичките обществено значими аспекти на жилищния проблем както в обществения, така и в частния сектор. Тя изработва и местна жилищна политика, визираща развитието на цялата жилищна система. Прякото ангажиране на гражданите и съгласуването с всички "актьори" в жилищния сектор е фактор за успешното ѝ провеждане. Общината следва да смени позицията си от "осигуряваща жилища" в "осигуряваща възможности". Така тежестта на ангажиментите ѝ към жилището се пренася от инвестиции за социални жилища към организационни усилия за развитие на целия жилищен сектор. Общината се ангажира с пряко осигуряване на жилища само за маргиналните групи, разчитайки и на държавна финансова подкрепа. Тя се "еманципира" в пазарната среда, следва поведение на предприемач и се стреми да привлича частен капитал за обществено-частни проекти за достъпни жилища, като укрепва стратегическите си ресурси - поземлена банка и фондове за инфраструктура и градоустройствено проектиране.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- Необходимо е да се потърси баланс в разпределението на населението и жилищния фонд в Общината.
- Трябва да се набележат мерки за допълнително благоустрояване на жилищната среда, където това е необходимо.
- Нужно е да се очертаят възможностите за обновяване на съществуващия жилищен фонд.
- При определяне на прогнозните потребности от жилища в Общината е необходимо да се отчита потенциалът, базиран на съществуващите необитаеми жилища, като се имат предвид и качествените им характеристики (година на изграждане, годност на конструкцията, степен на благоустроеност и т.н.).
- Следва да се предвидят терени, които са с потенциал за развитие и, за които ще се очертаят възможности да утвърждават селищните си функции на опорни центрове в рамките на мрежата от населени места.

8.3 Потенциали – образование, заетост и безработица

Образование

Образователното равнище на населението зависи от стандарта на живот и от степента на развитие на производителните сили. Образователната структура влияе върху качеството на трудовите ресурси, а върху нея влияят социално-икономическото развитие, половата и възрастовата структура.

Образователната структура е характеристика, даваща представа за завършената степен на образование от населението. Тази структура е от голямо значение за развитието на Общината, защото от образователното ниво на хората зависи до голяма степен трудовото им участие, планирането на семейството, поведението им в семейството и обществото, социалният им престиж и личните им перспективи.

Населени места	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Дете (до 7 години вкл., което още не посещава училище)
КРЕСНА	5173	378	2270	1609	639	223	42	12
ГР.КРЕСНА	3279	313	1587	891	298	150	29	11
С.БУДИЛЦИ	-	-	-	-	-	-	-	-
С.ВЛАХИ	5	..	-	..	-	-	-	-
С.ГОРНА БРЕЗНИЦА	548	25	218	208	82	15	-	-
С.ДОЛНА ГРАДЕШНИЦА	640	21	245	244	103	23	3	..
С.ЕЗЕРЕЦ	5	-	..	-	4	-	-	-
С.НОВО СЕЛО	-	-	-	-	-	-	-	-
С.ОЩАВА	66	-	..	28	25	6	..	-
С.СЛИВНИЦА	560	18	203	198	109	25	7	-
С.СТАРА КРЕСНА	70	-	10	36	18	..	..	-

Население на 7 и повече навършени години по населени места и степен на завършено образование към 01.02.2012 година

Тенденциите в образователната структура на населението от Общината са насочени към нарастване относителния дял на хората с ВО и ПВО и намаляване дела на неграмотните и хората с ниска образователна степен.

Засега обаче състоянието на образователната структура на населението в община Кресна може да се определи като неблагоприятно. Това се потвърждава от по-ниския дял на населението в Общината с висше, полувисше и средно образование в сравнение с тези за страната и областта и по-високия дял на населението с основно и начално образование, в сравнение със средния за областта и страната. Прави обаче впечатление ниският дял на неграмотните, което е положителен факт и благоприятна предпоставка за развитието на общината в бъдеще. Неблагоприятна тенденция, която се наблюдава в цялата страна е натрупването на лица с висше образование в общинския център, което създава допълнителни предпоставки за концентриране на основните дейности в него и задълбочава затихващите функции на другите населени места в Общината.

В сферата на образованието основен приоритет е укрепване на образователната система и създаване на организационни и финансови предпоставки за разгръщане на съвременни форми и методи на обучение за подготовка на кадри. Непосредствени задачи са обхващане на всички деца в задължително обучение, разширяване на броя на децата в предучилищно възпитание и особено децата на социално слаби семейства, материално и финансово осигуряване на учебно-възпитателния процес, контролно-методическа дейност и създаване на условия за квалификация и преквалификация на учителските кадри.

Усилията на ръководствата на училищата са насочени към създаване на необходимите предпоставки за повишаване качеството на учебно- възпитателния процес, с цел подготовка на млади специалисти за различните стопански сфери или продължаване на образованието им във висшите учебни заведения.

В момента съществува необходимост от разкриване на нови специалности в средното училище, разширяване на чуждоезиковото обучение и реализиране на образователни инициативи. За постигане на горепосочената цел са възможни различни подходи.

Наблюдаваната трайна тенденцията към намаляване на раждаемостта, ще постави сериозни проблеми пред детските и учебните заведения през следващите години и ще се наложи оптимизиране на мрежата от детски и учебни заведения.

ИЗВОДИ:

- Трайна тенденция за намаляване на броя на учениците – следствие на ниската раждаемост и от изселването на млади семейства.
- Малко повишаване на посещаемостта в училищата и детските градини през последните години
- Расте и процентът на децата през последните години, които посещават подготвителните класове и подготвителните групи преди постъпване в първи клас.
- Отпадналите ученици са предимно от ромската малцинствена група.

Заетост и безработица. Заетост, икономическа активност на населението и пазар на труда

Икономически активното население (работната сила) включва лицата на 15 и повече навършени години, които влагат или предлагат своя труд за производство на стоки и услуги. Работната сила включва както заетите, така и безработните лица. Поради влошената възрастова структура, работната сила в община Кресна е във високите възрасти, и тази тенденция вероятно ще се задълбочава, поради миграция на младите хора от общината по посока Благоевград, София и страните от Европейския съюз.

Броят на наетите лица в аграрния сектор за община Кресна се равнява на 0,2 % от този за областта, а за секторите на индустрията и услугите тези стойности са съответно 1,0 и 1,5 %. По брой на заетите лица двете най-големи фирми в общината към 31.08.2013 г. са:

- АД „Енергоремонт – Кресна” (Преработвателна промишленост)
- ЕТ„Аделина стил-99- Искра Георгиева” (Строителна промишленост)

Групи икономически дейности	Административно-териториална единица		
	Област Благоевград	Община Кресна	
		Общо	Дял от общото за областта
Общо	80 955	923	1.1
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	4 697	13	0.3
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло	21 780	215	1.0
Производство на продукти от други неметални минерални суровини	320	17	5.3
Металургия и производство на метални изделия, без машини и оборудване	819	150	18.3

Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	1 314	14	1.1
Строителство	3 329	21	0.6
Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството	5 824	128	2.2
Хотели и ресторанти	1 596	33	2.1
Транспорт, складиране и съобщения	3 069	15	0.5
Държавно управление и отбрана; задължително обществено осигуряване	3 391	67	2.0
Образование	9 782	139	1.4
Хуманно здравеопазване и социални дейности	4 465	61	1.4
Други дейности, обслужващи обществото и личността	2 425	48	2.0

Наети лица по трудови и служебни правоотношения

За съжаление статистиката за заетостта с източник Националният статистически институт не отчита достатъчно адекватно заетостта в областта на селското стопанство и не е пригодена за ниските нива в административно-териториалното деление на страната, каквото е общинското и поради това тя се използва само за характеризирание на наетите лица, които са в трудови правоотношения с някакво юридическо лице (предприятие). Тъй като община Кресна е с предимно аграрен облик на стопанството, предоставената статистическа информация може да служи единствено за характеризирание на секторите на индустрията и услугите в рамките на общината. По показателя брой на зетите лица в индустрията и услугите търговията и производството на текстил и изделия от текстил и производството на облекла се отличават с най-висок относителен дял, съответно 13,9 % и 23,3 %.

Безработица

До 1989 г. безработица в рамките на общината практически не съществува. За изследвания петгодишен период (1999 – 2003 г.) с най-висока безработица, както в по-голямата част от страната е 2000 г. От 2001 до 2003 г. се наблюдава плавен спад в броя на регистрираните безработни лица и през 2003 г. стойностите са по-ниски, от тези в началото на изследвания период (1999 г.). Намалването на безработицата се дължи предимно на различните програми на Правителството и особено на програмата на МТСП „От социални помощи към заетост“, но трябва да се има предвид, че за съжаление не се наблюдава намаляване на броя на безработните лица на първичния пазар на труда. Зетите по програми на МТСП лица са с нисък образователен ценз и заетостта им в рамките на програмите е временна.

През 2012 г. равнището на безработица в община Кресна е 14.5 %, което е по-високо от средното за страната (12.4 %). По равнище на безработица община Кресна се нарежда на девето място сред 14-те общини съставлящи област Благоевград.

Равнище на безработица (%)					
	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Република България	5.6%	6.8%	10.2%	11.2 %	12.4%
Община Кресна	7,59%	8.15%	11.06%	14.29%	14.5%

Продължителността на престоя на лицата, регистрирани в Бюрата по труда, зависи от редица фактори – възраст, образование, професия, пол, местоживеење, мотивация за търсене и започване на работа и др.

Най-голяма е групата на лицата с продължителност на регистрацията над 2 години, следвани от тези с регистрацията от една до две години. Тези категории лица се определят като трайно безработни и формират една инертна маса безработни, която като цяло остава с висока численост, слабо влияеща се от сезонния характер на икономиката. Времето за престой на пазара на труда зависи от образованието и квалификацията, което се подкрепя от факта, че по-голямата част от безработните са с основно и начално образование.

Друг важен фактор за групата безработни е образователната степен на лицата. Най-голям е дялът на безработните със средно образование и с начално и по-ниско образование. Недостатъчният образователен ценз затруднява реализацията им на пазара на труда и е причина за образуването на т. нар. “застой на безработица”. При невъзможност за устройване на работа, поддържането на регистрацията им в бюрото по труда за повечето от тях е обусловено от включване в програми за заетост и право на получаване на социална помощ.

Рисковите групи безработни на пазара на труда са лица с намалена работоспособност, лица от ромски произход, самотни родители, майки с деца до 3 год., освободени от МЛС, от социални заведения и др.

Анализът показва, че в демографското състояние на населението неблагоприятните изменения имат траен характер:

- Динамиката на населението на общината и отделните населени места в нея показва, че то постепенно и неизменно намалява.
- Възрастовата структура на населението показва трайна тенденция на застаряване. С бавни, но устойчиви темпове намалява дялът на населението в трудоспособна възраст, а се увеличава дялът на лицата над 65 г..
- Запазване на висок относителен дял на възрастното население и че в общината се проявява траен процес на застаряване на населението.

Независимо от вида на изчислените прогнози, в бъдеще се очаква освен общата тенденция към намаляване на броя на населението (в резултат най-вече от отрицателен прираст) и процесът на остаряване на населението, който се изразява в намаляване на относителния дял на децата до 15 години и увеличаване на дела на населението на 65 и повече навършени години, да се осъществява в по-бавни темпове, отколкото протича този процес в общината и страната. Демографските **проблеми** на Община Кресна са свързани с цялостното ѝ социално-икономическо развитие. Те се отнасят до протичащите процеси и формираните структури на населението - естествено възпроизводство, отрицателен механичен прираст, незначителна полово-възрастова диспропорцията сред населението в селата.

Тенденциите в развитието на населението са: намаляване на общия му брой, по-ниски темпове на застаряване, в сравнение с тези в областта и страната, намаляване на темповете на раждаемост и смъртност.

Изводи за общите тенденции в икономическото развитие и динамиката на общинската икономика.

- **Необходими са мерки за разкриване на работни места и заедно с това подобряване на инфраструктурата, което да улесни достъпа до работни места в други населени места, като се запазва местоживеењето;**
- **Равнището на безработица се е увеличило, като уязвимите групи безработни за общината са: жените, младежите до 29 години, продължително безработните.**
- **В структурата на безработицата най-голям е дялът на ниско образованите и ниско квалифицирани безработни.**

- Наблюдава се влошена качествена характеристика на работната сила, очакваща реализация на трудовия пазар;

Продължава да е валидна тенденцията за неравновесие между търсенето и предлагането на работна сила на пазара на труда.

По отношение на обектите за туризъм и отдих в проекта на ОУП трябва да се определят терените, пригодни за тази функция. На тази база, при съобразяване нормативите съгласно Наредба № 7 на МРРБ да се определи капацитета на тези територии, който да се заложи в перспективния демографски баланс, като се изхожда и от капацитета на туристическите ресурси, ако има такива (минерални извори, езера, археология и др.). Може да се приеме, че трябва да се планира в перспектива за брой обитатели по отношение на зелена система, транспортни комуникации и техническа инфраструктура.

Реалистичният вариант се счита като най-вероятен за събдяване, а оптимистичният очертава възможните максимални отклонения. Трябва да се обърне специално внимание на проблема, засягащ заетостта. В тази посока детайлизирането на проучванията трябва да обхване перспективата за трудова заетост по сектори и очакван брой открити нови работни места. За нуждите на обитаването е препоръчително да се работи със средна големина на едно семейство – 2.6 души.

ИЗВОДИ:

- Броят на населението през периода 2007-2014 г. намалява.
- Процесът по застаряване на населението протича с бързи темпо.
- Налице е отрицателен естествен прираст.
- Механичният прираст е отрицателен.
- Най-голям брой безработни сред населението са лицата над 55 годишна възраст;
- Броят на заетите лица в Производството на текстил и изделия от текстил; производство на облекло е с най-висок дял;
- Налице е тенденция към увеличаване на равнищата на безработица в общината;
- висок дял на продължително безработните лица без квалификация;
- дялът на безработните лица със средно образование е най-висок;

III. ФУНКЦИОНАЛНО - ПРОСТРАНСТВЕНАТА СТРУКТУРА

1. Изграденост на територията

1.1 Опорен план с баланс на територията

Основната цел на опорния план е да създаде цялостна, актуална и достоверна информационна основа в конкретния момент. За състоянието и тенденциите в развитието на територията – респективно функционално-пространствените системи- на общината, която да послужи като изходна информация за изработване на ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН.

Териториалният обхват на опорния план включва урбанизираната територия и земите с друго предназначение в границите на Община Кресна.

Опорен план е само видимата – физическа структура на територията, която се променя, но за няколко години, през които ще бъде разработен новият общ устройствен план, този опорен план е достатъчно стабилна основа за анализ и разкриване на проблеми, изводи и действия за формулиране и допълване заданието за изработване на новия общ устройствен план

Изготвянето на опорния план на ниво зони – подзони до ниво квартал, е прието на този етап, поради това че подробна информация, за най-малкия градоустройствен елемент - сградата, с различните на брой характеристики./вид на градежа, застроена и разгъната площ, степен на осигуреност с техническа инфраструктура и др. п. / има отношение към следващи етапи, програми и разработки, формиращи политиката на общината в по-дългосрочен план.

Опорният план е необходимата основа за разработване баланса на територията. Този баланс е най-бързият начин за установяване на диспропорции между основни елементи на подсистемите на градския организъм и на база тяхното аранжиране по степен на важност, установяване на тенденции в развитието.

Информационната основа за изготвяне на опорния план са кадастралните карти на населените места, картите на възстановената собственост /КВС/ на землището, техническа и др. информация-предоставена от Общинската администрация, огледи и проучване на място и във ведомства и институции с отношение към устройството на територията .

Забележка: Целесъобразно и необходимо за бъдещото проектиране е допълване и актуализиране на информацията и още повече чрез използване на информационни системи и съответните механизми, създаване условия за постоянен контрол и регулиране на всички процеси в населените места за поддържане състоянието му на високо урбанистично ниво.

1.2. Карта на селищната територия, отразяваща структурата на територията по функционално – пространствени системи, съществуващи граници, елементи на уличната мрежа, на площади и пешеходни пространства, квартали и поземлени имоти, в т.ч. имотите държавна и общинска собственост (публична и частна), застрояването в тях, предназначението им, етажността, зелените, водните и спортни терени, обекти на културата – единични и групови недвижими културни ценности и техните охранителни зони, обекти на социалната и техническа инфраструктура, промишлени и складови терени и други.

1.3. Баланси на територията по основните елементи

Балансите на територията /в табличен вид/ са изработени на основата на опорните планове и КВС и включват.

Баланс по вид собственост на имотите по КВС

№	Вид собственост	Имоти бр.	Площ в дка	Площ %
1.	Държавна частна	1317	187331,600	54,370
2.	Частна	7567	23685,582	6,874
3.	Общинска частна	5588	50537,662	14,668
4.	Смесена	54	1584,134	0,460
5.	На юридически лица	135	1414,303	0,410
6.	Държавна публична	342	73101,875	21,217
7.	Общинска публична	191	1061,180	0,308
8.	Изключителна държ. собств.	27	5835,322	1,694
9.	Без код за вид територия!	2	0,000	0,000
	ВСИЧКО	15223	344551,658	100,000

Баланс на територията по предназначение - Извадка от опорен план

№	Вид територия	Кв.м
1	Водни площи	1873867.365138
2	Горски територии	256354458.717204
3	Жилищни	4540508.62759

	територии	
4	Земеделски	
	територии	25226079.131557
5	Земеделски	3316781.531399
	територии-трайни	
	насаждения	
6	Комунално	12532.973877
	обслужване и	
	стопанство	
7	Необработваеми	61256692.622676
	земи	
8	Озеленяване,	53598.831359
	паркове и градини	
9	Производствени	477442.828431
	територии	
10	Рекреационни	35904.762342
	дейности, курорти	
	и вилни зони	
11	Складови	31243.87636
	територии	
12	Спорт и атракции	17711.93843
13	Територии за	20638.158862
	обществено	
	обслужване	
14	Техническа	73210.197947
	инфраструктура	
15	Транспорт и	706584.822111
	комуникации	
	ОБЩО	353997256.385283

Забележка: При започване работа по ОУП да се проверят и актуализират всички данни и да се набавят нови за уточняване на баланса на територията на общината, ако е необходимо.

1.4. Анализ и изводи от състоянието на функционално-пространствената структура на територията на Община Кресна

Изводи и насоки от анализа на територията

Изводите от анализа на опорните планове на землището са насочени към възможностите и ограничителите на бъдещото териториално развитие на общината.

От анализа е видно:

1. Община Кресна има реални възможности за териториално развитие. Не съществуват реални ограничители за разширение на регулационните граници на населените места при доказани потребности, целесъобразност и изисквания за развитие на приоритетни функционални системи.

2. Във връзка с основната характеристика на сегашното и бъдещо развитие на общината, като туристически център е целесъобразно за държавните и общински гори.

- да се въведат забранителни режими за застрояване в терените на горския фонд.
- да се редуцират площите за дърводобив в горите около града.

3. За развитие на зелената система е целесъобразно
- да се въведе препоръчителен и съответно стимулиращ режим за увеличаване дела на трайните насаждения в земеделските земи начин се осигурява естествена визуална, микро климатична и функционална непрекъснатост и пространствена обвързаност на горските масиви на планината и околността със зелената в урбанизираната територия.
4. С цел запазване на земеделска земя, която е предпоставка и за туризма е целесъобразно.
- да се въведе забранителен или щадящ режими за застрояване на висококатегорийната плодородна земя.
  - да се прецени /на база специализирано проучване на пазара и социалните нагласи/ статута и развитието на т.н. „вилни зони” извън градската територия. Има ли необходимост от такива.
5. Общият извод от анализите формира като задължителното условие и изискване
- разработката на **Общия устройствен план да включва в териториалния си обхват землището на общината със зонирание, статут и режими на ползване за всички елементи на територията.**

1.5 Селищна територия

Общата функционално-пространствена структура на градската територия е хармонична и традиционна за малките и средни градове на страната;

При разработването на ОУП за Община Кресна ще се цели постигането на добър баланс между броя на населението и жилищната територии.

Характерът на застрояването на жилищните терени е преобладаващо ниско етажно застрояване, реализирано главно в периферните квартали, с което те се явяват чисто жилищни зони със статут „ЖМ”/съобразно характеристиките от гл. четвърта от Н-7ПНУГ/.

Анализът на изградеността в цялата селищна територия показва голям брой и съответно големи площи на незастроени жилищни терени.

Към системата на общественото обслужване няма реализирано курортно строителство, което в новият план на общината ще се заложи изграждането на вилни и ваканционни селища, за развитие на туризма във всичките му разновидности, с цел развитието на общината като културно-туристически център.

В действащата нормативна уредба няма ограничителни параметри и оразмеряването на необходимите площи се регламентира от специфични правила и нормативи. Поради това не е възможно на този етап да се даде оценка за степента на задоволеност от терени или наличие на диспропорции в териториалното досегашно развитие на подсистемата в границите на селищната територия. Това ще се осъществи в процеса на анализ и прогноза в проектите за ОУП.

При разработването на ОУП е необходимо да се даде оценка за степента на задоволеност от терени или наличие на диспропорции в териториалното досегашно развитие на подсистемата в границите на населените места.

Изводи и насоки от анализа на опорния план на селищната територия

Анализът на данните от опорния план и балансите на селищната територия формира следните изводи:

1. Съществуващите "зони по §4" и застроени имоти извън селищните граници трябва да бъдат регламентирани на основа допълнителни изследвания и инфраструктурна обезпеченост като „зони за отдих” или др.

2. Целесъобразно е да се въведат подобни режими и за територии с доказани качества и ефективност и за терени в близост или непосредствено до регулационните

граница на цялата селищна територия, които да са резервирани за обекти с курортно туристически функции – бази за отдих, зеленина и други.

3. Развитието на промишлено–складовото и комунално стопанство има потенциали за оптимизиране и разширение в досегашните селищни граници. Независимо от това е целесъобразно да се резервират терени за разширение и нови формирания в санитарно хигиенна съвместимост с основните и приоритетни дейности, транспортно и инфраструктурно осигуряване.

IV. ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

1. Комуникационно- транспортна система

1.1 Основни постановки и цели на проекта

При изготвянето на план-схемата на комуникационно - транспортната система, следва да се поставят следните **основни цели**:

- Допълване на пътната мрежа с липсващите транспортни връзки /ако има такива/ и доизграждане на съществуващите.

- Освобождаване във възможната степен на жилищната територия от транзитните потоци

- Рационализиране на връзките с обществен транспорт

- Да се създадат предпоставки и условия за приоритетно използване на алтернативни на личния транспорт превозни средства - като обществен транспорт, велосипеди и други.

- Създаване на условия за паркиране около паметници на културата, в централните зони и др.

- Отчитане принципните промени в транспортните потоци, предизвикани от съществените изменения в териториалното разпределение на работните места, останалите активности и притегателни центрове.

План - схема на транспортно - комуникационната система да се изготви като неразделна част от ОУП, в съответствие с изискванията на НАРЕДБА № 01/ 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, одобреното планово задание за изготвяне на ОУП и ПСТКС към него, както всички действащи към момента на изготвянето законови и нормативни уредби.

1.2. Състояние на комуникационно-транспортната система.

Териториален обхват и разположение

Географското разположение на Община Кресна я характеризира, като маловажен републикански транспортен възел. Основният транспорт, развит на територията на общината, е автомобилния.

Общата дължина на пътищата, включени в списъка на Републиканската пътна мрежа е 57,6 км. От тях :

4. Главен път I-1 София-Кулата – 19 км

5. Път III клас гр.Кресна-с.Сливница-с.Горна Крушица – 5,6 км

6. Пътища IV клас: 33 км, в т.ч.:

IV-10065 гр.Кресна-с.Влахи – 9 км, от тях 4 км са с асфалтово покритие, което на места е нарушено.

IV-10063 гр.Кресна-с.Стара Кресна-с.Ощава - 13 км. Почти цялата асфалтова настилка е нарушена (пукнатини, дупки, разрушени ръбове в зоната на банкетите), отводнителните канавки са засипани.

IV-10074 гр.Кресна-с.Горна Брезница – 4 км с асфалтова настилка.

IV-10426 с.Сливница-с.Будилци – 7 км – без трайна настилка и в лошо състояние.

Всички населени места на територията на общината са достъпни от общинския център гр. Кресна в рамките на едночасовия изохрон. Общинските пътища (четвъртокласната пътна мрежа) се стопанисват от общината. **По-голямата част от пътищата са с трайна настилка, но**

тя е износена и наличните габарити, укрепителни и защитни съоръжения **в повечето случаи не отговарят на съвременните изисквания. Маркировката и знаковото стопанство по тези пътища са занемарени** и затрудняват движението и ориентацията. Това състояние на междуселищните пътища в общината се отразява отрицателно на социално-икономическото ѝ развитие и нейното желание за привличане на посетители за развитие на различни форми на местен туризъм.

Обществен транспорт – с Решение № 538 по Протокол № 47/27.01.1999 г. на Общински съвет-гр. Кресна е одобрена транспортна схема за междуградските и вътрешноградските превози.

Железопътен транспорт

С жп транспорт общината се обслужва от главна жп линия София-Кулата, която на територията на общината има дължина 20 км и разкрити 1 гара и 3 спирки.

Всички елементи на пътната мрежа в общината - габарити, настилки, отводнителни и укрепителни съоръжения, маркировки, сигнализации и т.н. са далеч от европейските стандарти за сигурност и комфорт на пътуване. Много от населените места са труднодостъпни при зимни условия. Отдалечеността на общината от по-важните административни и стопански центрове в страната води до поскъпване на стоките и услугите за населението.

ИЗВОДИ:

- **Транспортната инфраструктура в общината е равномерно разпределена, но е в незадоволително състояние.**
- **Връзките между общинския център с населените места са в добро състояние, както и между общинския център с областния център.**

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- **С ОУПО да се определи необходимостта от доразвиване на пътната инфраструктура изграждане на нова такава или продължаване на съществуващата.**

1.3. Подход при разработването на проекта

Проектът да се разработи в пълно съответствие с плановото задание и изискванията на действащата нормативна уредба по устройство на територията и комуникационно-транспортното планиране и в частност в съответствие с:

- Наредба № 2 за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии:
- Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове съобразен напълно
- Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони
- Наредба № 1 за проектиране на пътища

1.4. Проучвания - диагноза

1.4.1 Целева ориентация на извършените проучвания

Проектът за ОУП да се основава на широк набор от проучвания, характерни при решаване на транспортните проблеми и изясняване на транспортната обстановка и процеси в българската и европейска практики.

1.4.2. Транспортно – техническо райониране на изследваната територия.

За целите на транспортно–техническите и транспортно–социологическите изследвания да се извърши транспортно–техническото райониране на проектната територия, съдържаща основно следните видове транспортни райони:

- Същински – транспортни райони, които се характеризират с определени “потенциали” – брой на населението и брой на работните места, и определена територия за реализиране на съответни социални функции.

- Точкови – транспортни райони, които имат много интензивен пътникооборот, а пренебрежимо малка по площ територия - например жп гари, автогари и др.

- Екрани – това са местата, намиращи се по пресичащите града трасета на републиканската пътна мрежа в края на регулацията (входно-изходни за града), характеризиращи се със своите профили на пътното платно.

1.4.3 Проучване и транспортни връзки на изследваната територия

Да се изследват трасетата, елементи на републиканската и общински мрежи, пресичащи планираната територия и прилежащите зони на влияние.

Да се анализират данните за транспортната статистика на трасетата от републиканската пътна мрежа, пресичащи територията на Община Кресна, както и контактните територии, обработени от Централна лаборатория по пътища и мостове.

1.4.4. Да се извършат проучвания, осигуряващи установяването на пътно-транспортната обстановка и процеси, обхващащи:

- **Фактическо състояние на пътната мрежа и резултати от проучването**
  - структурен тип и пространствена геометрия;
  - система на масовия обществен пътнически транспорт.
- **Организация на движението**
- **Масовия обществен пътнически транспорт (МОПТ)**
- **Системи на външния транспорт**

1.4.5. Проучване и количествен анализ на транспортните функционални процеси

Интензивност на транспортните потоци върху ПУМ

- поточни преброявания

• Да се извършат, обработят и анализират резултатите от интензивността на транспортните потоци на указаните кръстовища приложената към заданието схема в М 1:10000.

• Да се съпостави установената диагнозна интензивност на транспортните потоци с теоретичната пропускателна способност.

Резултатите от проучванията за установяване интензивността на транспортните потоци и съпоставянето им с теоретичната пропускателна способност да се представят в аналитичен и графичен вид.

Като се използват резултатите от преброяванията на Централна лаборатория по пътища и мостове към НАПИ на главните и допълнителни преброителни пунктове, ситуирани на територията на общината, или в съседство /ако по време на проучванията бъдат преценени за съществени/, да се представят и анализират следните резултати по трасетата, елементи на републиканската пътна мрежа:

- Обем на движението за базисната година на преброяване /в реални бройки/
- Състав на транспортните потоци за базисната година на преброяване /в реални бройки/
- Обем на движението за базисната година на преброяване /в ЕЛК/

- Състав на транспортните потоци за базисната година на преброяване /в ЕЛК/
- Прогнозни данни за транспортното натоварване по методиката на Централна лаборатория по пътищата.

1.4.6. Проучване и качествен анализ на транспортните функционални процеси

За реализиране на човешките дейности /труд, обитаване, отдих и др./ заложили се териториалните еквиваленти в ОУП, ПСКТС следва да отговори на нарасналите потребности от комфорт и ефективност при транспортните потребности на населението, за осъществяването на бързи и транспортно-безопасни връзки между различните сфери на човешката дейност.

Количествен анализ не може да изясни причините и елементите на кореспонденциите.

За тази цел се налага да се проведе тип анкетно изследване, което обхваща двата принципно различни типа кореспонденции – вътрешни и външни спрямо територията на Община Кресна.

Типът „външни кореспонденции“ спрямо територията да се изяснят след провеждане, обработка и анализ на „кордонна анкета“

Типът „вътрешни кореспонденции“ спрямо територията да се изяснят след провеждане, обработка и анализ на „анкета за подвижността на населението.“

- **кордонна анкета** – установяване на транзитното, входящо и изходящо за планираната територия движение

Така набрана и структурирана информацията може да бъде всестранно анализирана и да се направят съответните изводи, касаещи предимно качествените характеристики на кореспонденцията. По-важни резултати от тази анкета са следните:

- матрица на въздушните кореспонденции /обем на транспортните средства, вид, насоченост/ за транзитно, входящо и изходящо движения;
- диференциране на транспортните потоци по видове кореспонденции /трудова, културно-битова, делова и др./;
- диференциране на транспортните потоци за отделните времеви интервали

-анкета за подвижността на населението

По-важни резултати от тази анкета са следните:

- матрици на въздушните кореспонденции / обем , вид и насоченост на вътрешноградските кореспонденции, диференцирани по видове кореспонденции – в необходимата степен за изясняване на проблематиката по преценка на проектанта /;
- изводи, по отношение разпределение на движението по начин на придвижване – MSpl;
- изводи, по отношение на коефициентите на използваемост на видовете транспортни средства /предимно ЛЛК и обществен транспорт/;
- изводи, по отношение на коефициентите на пълнене на ЛЛК /лични леки коли/;
- изводи по отношение на семейната структура ;
- изводи, по отношение на специфичните подвижности на по- важните, преценени от проектанта, транспортно – социологически структурни групи.

1.4.7 Проучване на товарите и товарооборотите.

1.4.8 Проучвания, свързани със съображенията на транспорта – автогари, бензиностанции и др.

1.4.9 Проучвания свързани с железопътния транспорт

1.4.10. Прогноза и проект

- **Развитие на моторизацията**

В съответствие с изискванията на Наредба 2 за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии, глава първа, чл. 3, ал.(2), в транспортно-социологическата прогноза да се заложи степен на моторизация от лични леки коли $C_m = 550 - 600/1000$

- **Принципни постановки и предложения за нови трасета при формиране на прогнозната ПУМ /първостепенна улична мрежа / на Община Кресна**

Изхождайки от презумпцията, че всяка градоустройствена структура предопределя обема (количество, брой) и качеството (дължини, скорости и времена) на отделните кореспонденции, чрез които тя функционира в денонощен цикъл, от този аспект да се анализира състоянието на Община Кресна, като единна система.

Предлаганата концепция за комуникационно-транспортна схема да изхожда, както от вътрешните проблеми на територията, така и да отчита перспективата за бъдещото развитие на гр. Кресна като общински и енергиен център.

Да се проектира и структурира прогнозната ПУМ /първостепенна улична мрежа/, като се обвърже с тенденциите за прогнозното развитие на урбанизираната територия, както и с предложенията и функциите за новourбанизираните територии, при достигане на нормативната плътност.

Да се създадат предпоставки и да се предложат трасета за развитие на алтернативни видове транспорт – напр. велосипеден транспорт. Да се изградят велоалеи, като се търси връзка между отделните културно - исторически обекти. Да се предвидят вело маршрути за обиколка на забележителностите и да се включат като атракция и част от туристическите маршрути.

Да се предложат трасета, които с последващо проектиране и строителство да се съоръжат като трасета за обществен транспорт.

Да се създадат предпоставки за разтоварване от индивидуален автомобилен транспорт на трасетата, елементи на ПУМ, ситуирани на територията на защитените територии в общината.

Да се отчете влиянието и да се обвържат в единна система следните видове трасета:

- трасета, елементи на републиканската пътна мрежа
- трасета, елементи на общинската пътна мрежа
- улични трасета /в населените места, производствените зони или други новourбанизирани територии /

Да се доизгради съществуващата улична мрежа, като се структурира при максимално съобразяване с йерархичния принцип и се елиминират тесните места.

- **Оразмеряване прогнозната ПУМ. Моделиране на прогнозните транспортни потоци върху прогнозната улична мрежа.**

Оразмеряването на пътно-уличната мрежа да се извърши на основание на:

- анализите на резултатите от проведените специализирани проучвания,
- прогнозните разчети на Централна лаборатория по пътища и мостове / по отношение на републиканските трасета /.
- прогнозните потенциали, произтичащи от устройството на територията.
- прогнозното транспортно натоварване на прогнозната първостепенна улична мрежа от различните видове транспорт и сумарно - резултат от моделиране на прогнозните транспортни потоци върху ПУМ /първостепенна улична мрежа/.

При дименсиониране на прогнозните трасета и уточняване на техните профили, да се предвидят възможности за изграждане на велосипедни трасета, обвързани в единна система.

Оразмеряването на напречните профили на трасетата, елементи на ПУМ /първостепенна улична мрежа/ да се извърши при спазване изискванията на Наредба №2 за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии.

- **Паркиране и гариране**

Прогнозирането на условията за движение изисква като логично следствие разглеждането на проблемите за паркирането и гарирането на територията за личните леки коли.

В проекта да се съобразят три основни вида паркоместа:

I-ви вид - Открити паркинги около сгради за обществено обслужване, културно-исторически паметници и бр..

II-ри вид - Индивидуални масивни гаражи. Тук са включени индивидуалните масивни гаражи, тоест гаражи, явяващи се лична собственост на притежателите им.

III-ти вид - Обществени гаражи и паркинги в по-големите населени места.

Като се анализират резултатите от „кордонната анкета” – входящи и изходящи транспортни потоци от леки автомобили и се направят прогнозните разчети, да се установи необходимостта и териториалното разпределение на оборотните паркоместа.

1.4.11 Фази на проектиране

Проектната разработка да се извърши в следната последователност и фази на проектиране:

- Предпроектни проучвания и създаване на информационна база
- В тази фаза да се проведат необходимите анкетни изследвания и се създаде необходимата информационна база, необходима за проекта.
- Предварителен проект
- Окончателен проект.

1.4.12. Графични приложения

• Диагноза

1. Диагнозна първостепенна улична мрежа – видове настилки, наклони и ширини. Паркиране. Съоръжения на транспорта.

1. Транспортно райониране.
2. Масов обществен пътнически транспорт – трасета.
3. Матрици на въздушните кореспонденции – транзит.
4. Матрици на въздушните кореспонденции – входящо движение.
5. Матрици на въздушните кореспонденции – изходящо движение.
6. Матрици на въздушните кореспонденции – вътрешноградско движение.
7. Поточна транспортна статистика – интензивност на транспортните

потоци по ПУМ и съпоставка с практическата пропускателна способност.

Забележка: Броят на графичните приложения по т. 4, 5, 6 и 7 може да се определи от проектанта по време на проектиране с цел изясняване на проблематиката в необходимата степен.

• Прогноза

1. Натоварване на прогнозната първостепенна улична мрежа с ЛЛК – прогнозна матрица.
  2. Натоварване на прогнозната първостепенна улична мрежа с ТАД /товарно автомобилно движение/ – прогнозна матрица.
  3. Натоварване на прогнозната първостепенна улична мрежа с входящо, изходящо и транзитно движения.
  4. Сумарна картограма на транспортното натоварване – оразмерително транспортно натоварване.
  5. План – схема на комуникационно-транспортната система.
  6. Трасета на обществения транспорт.
  7. Трасета за велосипеден транспорт.
  8. Етапен план за реализация.
- Други графични и таблични приложения – по преценка на проектанта.

2. Енергийни мрежи и системи

Електропреносна мрежа

"ЧЕЗ Разпределение България" АД е търговско дружество, регистрирано по реда на Търговския закон и получило Лицензия №Л-135-07/13.08.2004г. при условията на Закона за енергетиката за извършване на дейността по "разпределяне на ел.енергия" на територията на Западна България. Като разпределително дружество то осъществява експлоатацията и ремонта на електроразпределителната мрежа на територията на Община Кресна.

Данни за електропроводни съоръжения на територията на област Кюстендил. Ел.мрежата е в добро състояние и би могла да поеме допълнително натоварване при бъдещо разрастване на населението на Общината.

Електроводи 1 kV		Тrafoпостове		Електроводи 20 kV		ВЕИ	
Въздушни /км./	Кабелни /км./	брой	Обща мощност /MVA/	Въздушни /км./	Кабелни /км./	брой	Обща мощност /MVA/
133	15	112	15,4	218	73	21	19

Газоснабдяване

Няма газификация.

Съобщителната инфраструктура

Единната съобщителна система (ЕСС) обхваща комплекс от технически съоръжения, мрежи и дейности, които осъществяват далекосъобщенията, пощенските услуги, радиоразпръскването и телевизионните предавания. Подсистемата на далекосъобщенията включва телефонните и телеграфните услуги и мрежи. Степента за развитие на телефонните съобщения се приема като обобщаващ показател за развитието на цялата подсистема на далекосъобщенията.

Съобщителната инфраструктура в общината е добре развита. Качеството на връзките са на сравнително добро ниво. Всички селища са вързани в националната система за автоматично набиране.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОУПО

- **Нужно е да се изследват възможностите за използване на допълнителни водоизточници, както и да се очертаят потенциалните трасета за изграждане на тръбопроводи за водоснабдяване и канализация.**

- **Необходимо е да се предвидят терени за разполагане на допълнителни тrafoпостове с цел осигуряване на необходимото напрежение на електроенергията в по-отдалечените територии от общината.**

- **Важно е да се очертаят и възможностите за осигуряване на достъп до телефонни услуги и интернет за всички населени места от общината, въпреки наличието на малък брой жители в по-голямата част от тях.**

3. Водоснабдяване и канализация

3.1 Цели и задачи на проекта

Целта на настоящата разработка е да се създаде задание за изготвяне на общ устройствен план на Община Кресна. За тази цел, съществуващото положение на ВиК мрежите е представено, като се направи анализ на съществуващите мрежи и съоръженията към тях, и се очертават тенденциите за перспективно развитие на ВиК инфраструктурата на база целите на устройственото планиране. Прието е, че в проекта на ОУП ще се планира в перспектива по отношение на зеленина, транспортни комуникации и техническа инфраструктура.

Общи цели

Главната цел на тази разработка е да осигури подготовката на инвестиционни инфраструктурни мерки за подобряване на водоснабдителната и канализационната системи.

Целите на инвестиционните мерки в областта на водоснабдяването са:

- Да се осигури снабдяването на населението със задоволително по качество и количество питейна вода;

- Да се ограничат загубите на вода във водопреносната мрежа;
- Да се увеличи дела на свързаните към водопреносната мрежа домакинства, чрез рехабилитация и изграждане на нови водопреносни ситеми.

Целите на инвестиционните мерки в третиращи отпадните води са:

- Да се увеличи броя на домакинствата свързани към канализационни системи;
- Да се намалят течовете и инфилтрацията в канализационните системи;
- Да се извърши рехабилитация на части от съществуващата канализационна система;
- Да се пречисти отпадната вода в пречиствателни станции.

3.2 Водоснабдителна и канализационна система

1. Водоизточници

На територията на общината има изградени 8 водохващания и 2 в строеж, както следва:

- 1.1. гр. Кресна, с. Долна Градешница и с. Сливница – м. "Пещерата", м. "Горни разкол" и м. "Черната вода" – в строеж
- 1.2. гр. Кресна и с. Сливница – м. "Ръзманица" и м. "Старата чешма".
- 1.3. с. Горна Брезница – м. "Буйна" и м. "Кучкарника".
- 1.4. с. Ощава и с. Стара Кресна – мах. "Арнаудовци" и р. Ощавска – в строеж.
- 1.5. с. Влахи – не е изградено водохващане.
- 1.6. с. Будилци – м. "Ямката"

2. Пречиствателни станции – на територията на общината няма изградени пречиствателни станции. Предстои изграждането на ПСОВ гр. Кресна.

3. Външни водоснабдителни мрежи

Всички населени места на територията на община Кресна, с изключение на с. Влахи са захранени с външни водопроводни мрежи:

- 3.1. гр. Кресна – етернитов водопровод ф 60-ф 300 с дължина 26647 м
- 3.2. с. Долна Градешница – етернитов водопровод ф 150 с дължина 1300 м.
- 3.3. с. Сливница – етернитов водопровод ф 60-ф 250 с дължина 8376 м.
- 3.4. с. Горна Брезница – от водохващане м. "Буйна" етернитов водопровод ф 100 с дължина 200 м и от водохващане "Кучкарника" – ф 150 етернитов водопровод с дължина 1500 м.
- 3.5. с. Ощава – етернитов водопровод ф 100 – около 5000 м.
- 3.6. с. Стара Кресна – етернитов водопровод ф 80 – около 5000 м
- 3.7. с. Будилци - етернитов водопровод ф 60 с дължина 222441 м.

4. Резервоари за питейна вода

Изградени са 5 (пет) резервоара на територията на общината:

- 4.1. гр. Кресна – м. "Сухата чешма" с V=180 куб.м., м. "Подината" с V=1500 куб.м
- 4.2. с. Сливница - с V=300 куб.м
- 4.3. с. Горна Брезница – с V=300 куб.м (пред пуск)
- 4.4. с. Ощава – с V=100 куб.м

Първостепенно значение от екологична гледна точка има изграждането на канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения. В град Кресна е бързото изграждане на пречиствателна станция за отпадни води и функционирането на главен събирателен колектор.

Основният екологичен проблем на община Кресна по отношение на водите е свързан с факта, че няма изградени пречиствателни съоръжения и утаечни шахти за канализационните води. В някои населени места няма изградена канализационна мрежа за отвеждане на отпадни води и за целта се използват септични ями (попивни кладенци) или отпадните води се заустват директно в реките и деретата, което създава потенциална опасност за вододайните зони – в селата Ощава, Стара Кресна и Влахи. В гр. Кресна почти 98% от населението е обхванато от канализационната мрежа. В селата Сливница и Долна Градешница – около 50-60%, а в с. Горна Брезница 30-40% от населението е обхванато от канализационната мрежа. В резултат на дългогодишната експлоатация, голяма част тръбите са амортизирани, което също създава риск за здравето на хората. Това налага необходимостта от разширяване и реконструкция на канализационната мрежа в града. Има работен проект за изграждане на довеждащ колектор за отпадни води от канализацията в Кресна, за който се търси финансиране. По действащите разпоредби в община Кресна трябва да бъде построена пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ) в срок до 2012-2014 г.

Проблеми:

- Независимо от високата степен на изграденост на водоснабдителната мрежа не е достигнато максимално задоволяване на нуждите от питейна вода;
- Недостатъчна е водообезпечеността на водоснабдителните системи;
- Недостиг на питейна вода през летните месеци в някои населени места
- Експлоатационния период на водопроводите отдавна е изтекъл
- Експлоатационният възраст на водопроводите е около 40-70г.
- На лице са големи загуби, намалена проводимост, чести аварии и влошено качество на питейната вода.
- Много висок екологичен риск създава липсата на канализационна мрежа в населените места в общината, което води до замърсяване с битово-фекални води. Необходимо е изграждане на канализационна мрежа за отпадни води първо в по-големите населени места.
- Качеството на повърхностните води не може да бъде прецизно оценено поради липса на пълен мониторинг на водите в общината.

Хидромериорации

Изградена е първостепенна канална мрежа с обща дължина около 28 км, която включва следните канали, които се поддържат от “Напоителни системи” – гр. Сандански.

- НК “Асен Итов” с дължина 15 км, от които 12 км е закрит.
- НК “Струма-ляв” с дължина 6 км, от които 3 км е закрит.
- НК “Струма-десен” с дължина 7 км, от които 2 км е закрит.

Изградена е и второстепенна канална мрежа с обща дължина 204 км по населени места, както следва:

• гр. Кресна	- 34 км
• с. Долна Градешница	- 33 км
• с. Горна Брезница	- 16 км
• с. Сливница	- 10 км
• с. Ощава	- 30 км
• с. Стара Кресна	- 10 км

- с. Влахи - 71 км

На територията на общината има и 18 бр. водоеми, от които 3 са заскалени:

- гр. Кресна - 1 бр. (заскален)
- с. Долна Градешница - 1 бр.
- с. Горна Брезница - 2 бр. (1 заскален)
- с. Будилци - 2 бр.
- с. Ощава - 2 бр.
- с. Стара Кресна - 4 бр. (1 заскален)
- с. Влахи - 5 бр.
- м. "Моравска" - 1 бр.

НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕ:

- Подмяна на водопроводната мрежа - реконструкция, модернизация и разширение
- Обезпечаване с достатъчно водни ресурси на изградените водоснабдителни системи чрез изграждане и регулиране на водите;
- Намаляване на ползването на питейни води в промишлеността за сметка на увеличаване ползването на условно чисти води за промишлени нужди (затворени оборотни системи).
- За запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води е необходимо:
- Ускорено изграждане на канализационни мрежи във всички населени места в общината и заустването на отпадните води в ПСОВ.

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА КРЕСНА ИЗГРАЖДАНЕ НА МОДЕРНА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СЕЛИЩНАТА МРЕЖА

Приоритет 1: Административен капацитет

Цел 1.1. Укрепване и развитие на административния капацитет на местната администрация:

➤ *Мярка 1.1.1 Организиране и участия във регионални, национални и международни форуми за обмяна на опит и коопериране;*

Дейности:

- *Участие на общински служители в конференции и семинари*

➤ *Мярка 1.1.2. Провеждане на обучения и осигуряване на консултации с цел изграждане на капацитет и умения на местната администрация за участие в плановия процес и усвояването на средствата от фондовете на ЕС;*

Дейности:

- *Организиране на курсове за обучение на местната администрация за изготвяне на проекти по различните фондове на ЕС;*
- *Организиране на курсове по чуждоезиково обучение и работа с информационни технологии на местната администрация;*
- *Организиране на курсове за работа с компютърна техника – CAD и GIS ориентиран софтуер, база данни;*
- *Провеждане на обучения на ръководителите на дейности за вътрешен контрол по модела "COSO";*
- *Провеждане на обучения на служителите в ОбА по модела "COSO";*
- *Редовно участие на служители на местната администрация в курсовете, организирани от Института за публична администрация;*

➤ **Мярка 1.1.3.** Насърчаване на продължаващото обучение на служителите и поощряване на придобиването на допълнителни административно-управленски умения;

Дейности:

- Насърчаване чрез финансова подкрепа и осигуряване на време за служителите, желаещи да повишат своята образователна и професионална квалификация;
- Проучване на възможностите и евентуално сключване на целеви договори с висши учебни заведения за предоставяне на специализирани образователни услуги на общинската администрация;

Цел 1.2. Качествено административно обслужване на местните хора и бизнеса:

➤ **Мярка 1.2.1.** Създаване на Център за комплексно административно обслужване в общината и постепенно въвеждане на практиката за „обслужване на едно гише“ за местните хора и бизнеса;

Дейности:

- Изграждане на Център за комплексно административно обслужване на гражданите на принципа “Едно гише”;

➤ **Мярка 1.2.2.** Въвеждане на система за автоматизирана обработка на документи в администрацията;

Дейности:

- Проучване на пазара на информационни технологии за решения за нуждите на автоматизирана обработка на документи
- Избор и внедряване на подходяща система за автоматизирана обработка на документи

Приоритет 2: Човешки ресурси и социални дейности

Цел 2.1. Осигуряване на равни възможности за достъп до образование и професионална квалификация:

➤ **Мярка 2.1.1.** Подобряване на образователната структура на населението в общината с акцент върху професионалното обучение на младите хора;

Дейности:

- Извършване на проучване относно образователното ниво на населението в общината и „очертване“ на рисковите контингенти: неграмотни и хора с ниска степен на образование
- Организиране на вечерни курсове за хората с начално, основно и незавършено основно образование с цел повишаване на образователното ниво в общината;
- Организиране на професионални курсове към училищата в общината;

➤ **Мярка 2.1.2.** Организиране на курсове за следдипломна професионална квалификация;

- Организиране на целеви курсове за следдипломна професионална квалификация, съответстваща на конюнктурата на пазара на труда;

➤ **Мярка 2.1.3.** Подобряване на материално-техническата база на обектите от образователната инфраструктура в общината;

Дейности:

- Извършване на проучване на състоянието на МТБ на училищата в региона и избор на приоритети;
- Подобряване на МТБ на училищата, в съответствие с набелязаните приоритети;
- Газификация на училищата;
- Подобряване на учебно-техническата база на училищата в общината;

- Изграждане на нова спортна база към СОУ "Св. Паисий Хилендарски" гр. Кресна и ремонт на съществуваща, в това число подмяна на настилка и спортни съоръжения на спортната площадка на училище СОУ „Св. Паисий Хилендарски“- гр. Кресна.
- Реконструкция, ремонт и оборудване на детските градини в гр. Кресна и селата Долна Градешница и Сливница.

Цел 2.2. Преодоляване на социалните проблеми и безработицата:

➤ **Мярка 2.2.1.** Повишаване на доходите, подобряване на инфраструктурата и качеството на живот на хората;

Дейности:

- Извършване на проучване с цел изясняване на социалния статус на населението в общината и набелязване на приоритети;
- Изготвяне и изпълнение на целева програма за подобряване на инфраструктурата и качеството на живот на хората;

➤ **Мярка 2.2.2** Изграждане на социална инфраструктура на територията на Община Кресна.

- Изграждане на центрове за възрастни хора и закупуване на специализирани транспортни средства за инвалиди.
- Изграждане на детско-юношески центрове за развлечение и осмисляне на свободното време на подрастващото население на общината.

➤ **Мярка 2.2.2.** Диверсификация на икономиката и осигуряване на работни места за задържане на икономически активното население;

Дейности:

- Изготвяне и изпълнение на целева програма за Диверсификация на икономиката;
- Разработване и изпълнение на програма за повишаване на заетостта в общината;

➤ **Мярка 2.2.3.** Участие в националните програми за повишаване на заетостта;

Дейности:

- Осигуряване на работна група за координиране на участието на общината в националните програми за повишаване на заетостта;

➤ **Мярка 2.2.4.** Разработване и реализация на проекти, насочени към създаване на предпоставки за задържане на населението в общината;

Дейности:

- Разработване и реализация на програма за задържане на младото и трудоспособно население в общината;
- Разработване на проекти, генериращи заетост;
- Разработване и прилагане на програми за ограмотяване и професионална квалификация на дългосрочно безработните лица и на безработните жени;
- Усъвършенстване на системата за социално подпомагане чрез засилване на контрола върху лицата, за които социалното подпомагане е начин на живот и за които паричното подпомагане има демотивиращ ефект за активно търсене на трудова реализация.

➤ **Мярка 2.3.1.** Работа с малцинствени групи;

Дейности:

- Проучване на възможности и кандидатстване по програми касаещи проблемите на малцинствените групи;

- Образователна и социална интеграция на деца и младежи от ромски етнос, чрез изграждане на оградителен център, в който отпадналите от училище ромски деца ще се подготвят за завръщане в клас.
- Изграждане на "Защитени жилища";
- Извършване на проучване относно образователното ниво на малцинствените групи в общината и „очертване“ на рисковите контингенти: неграмотни и хора с ниска степен на образование;
- Организиране на вечерни курсове за хората с начално, основно и незавършено основно образование с цел повишаване на образователното ниво;
- Организиране на професионални курсове към училищата в общината;
- Повишаване здравната култура сред малцинствата;
- Превенция на престъпността и наркоманията сред малцинствата;

Приоритет 3: Качествена жизнена среда

Цел 3.1. Опазване на околната среда и културно-историческото наследство:

➤ **Мярка 3.1.1.** Внедряване на съвременни информационни технологии в управлението околната среда и природните ресурси в общината,

Дейности:

- Обучение на администрацията в използването на съвременни технологии за управление на територията;
- Разработване и внедряване на Географски информационна системи (ГИС) за подпомагане вземането на управленски решения в управлението на територията;
- Проучване състоянието на подземната инфраструктура;
- Изработване на подземен кадастър;

➤ **Мярка 3.1.2.** Опазване на околната среда:

Дейности:

- Замяна на традиционните енергоизточници с екологично по-безопасни /слънчева енергия, вятър, биоразградими отпадъци, вода/;
- Изграждане на зелени пояси и зони в град Кресна и селата от общината;
- Залесяване на общински терени с местни дървесни видове;
- Повишаване на екологичната култура на населението, екологичното образование и възпитание на подрастващите;
- По-активно включване на НПО в разработването и реализирането на проекти с екологична насоченост;
- Доставка и инсталиране на измервателни и дозаторни устройства;
- Провеждане на комплекс от мероприятия в горското и селското стопанство за ограничаване на ерозионните процеси и АКМ;
- Почистване, укрепване и залесяване на речни корита и дерета на територията на общината;
- Изграждане на пречиствателни станции за отпадни води в град Кресна;
- Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води на довеждащ колектор – Горна Брезница;
- Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води на довеждащ колектор – Сливница;
- Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води на довеждащ колектор – Долна Градешница;
- Организиране на сметосъбирането и сметоизвозването във всички населени места и трайно решаване на проблемите, свързани с управлението на ТБО;

- Закупуване на нов специализиран автомобил и съдове за битови отпадъци, с цел решаване на проблемите с управлението на ТБО;
- Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци на територията на общината;
- Изграждане на компостери на територията на общината;
- Изграждане на претоварна станция, за разпределяне на ТБО, на територията на общината;
- Закриване /ликвидиране/ на нерегламентирани сметища на територията на общината;

➤ **Мярка 3.1.3.** Опазване на културно – историческото наследство;

Дейности:

- Преглед, оценка и изготвяне на номенклатура на всички паметници на културното и историческо наследство на територията на общината;
- Изготвяне на архитектурен план на с. Влахи;
- Възстановяване и реставрация на църквата “Св. Богородица” с. Влахи;
- Църквата “Св. Богородица” с.Влахи – да бъде обявена за паметник на културата с национално значение;
- Основен ремонт и реставрация на църквите в община Кресна: “Св. Иван Рилски” – град Кресна, “Св. Атанасий Велики” – с. Горна Брезница, “Св. Димитър” – с. Долна Градешница, “Св. Архангел Михаил” – с. Стара Кресна, “Св. Тодор Тирон” – с. Ощавя, “Св. Пророк Илия” – с. Влахи;
- Извършване на археологически проучвания и сондажи на територията на общината;
- Археологически разкопки в местностите “Хилядница”, “Моравска”, “Ново село”, “Драколово”, община Кресна
- Основен ремонт на читалище “Култура” – гр. Кресна;
- Организиране на детски фестивал за народни песни и танци – гр. Кресна;

Цел 3.2. Подобряване на инфраструктурното осигуряване:

➤ **Мярка 3.2.1.** Благоустройство на населените места в общината;

Дейности:

- Газификация на град Кресна;
- Допълнително водоснабдяване на град Кресна – изграждане на външен водопровод “Черната вода”;
- Реконструкция на уличен водопровод – град Кресна;
- Частична реконструкция на уличен водопровод – село Сливница;
- Реконструкция на уличен водопровод – село Горна Брезница;
- Водоснабдяване село Влахи;
- Водоснабдяване с. Ощавя и с. Стара Кресна – ново водохващане и довеждащ водопровод до съществуваща шахтапри кота 1003,26;
- Водоснабдяване на вилна зона “Върбите”;
- Частична канализация и реконструкция на канализационната мрежа в гр. Кресна;
- Довеждащ колектор и частична улична канализация – село Сливница;
- Улична канализация село Горна Брезница;
- Улична канализация село Долна Градешница;
- Канализация село Ощавя;
- Канализация село Стара Кресна;
- Изграждане на паркинги в кварталите на град Кресна;
- Изграждане на детски площадки в кварталите “Моравска”, “Спирката” и “Рила” на гр. Кресна и в селата Сливница, Горна Брезница и Долна Градешница;

- Изграждане на парково осветление в парковете на град Кресна и селата на общината;
- Ремонт на улично осветление в общината;
- Асфалтиране на уличната мрежа на град Кресна;
- Частично асфалтиране на уличната мрежа в с. Сливница;
- Частично асфалтиране на уличната мрежа в с. Горна Брезница;
- Частично асфалтиране на уличната мрежа в с. Долна Градешница;
- Благоустрояване на уличната мрежа в град Кресна;
- Благоустрояване на уличната мрежа в с. Сливница;
- Благоустрояване на уличната мрежа в с. Долна Градешница;
- Благоустрояване на уличната мрежа в селата Стара Кресна и Ощавя;
- Изграждане на улична мрежа във вилна зона м. "Върбите"
- Изграждане на нови автобусни спирки в селата Сливница, Долна Градешница, Горна Брезница, Стара Кресна, Ощавя, Влахи и в кв. "Спирката" на град Кресна;
- Разширяване капацитета на стадион "Перун" в град Кресна и подобряване на съществуващата база;
- Благоустрояване на площадното пространство с. Долна Градешница;
- Монтиране на атракционни – развлекателни съоръжения в парк "Струма" – град Кресна;
- Реконструкция на старата част на поликлиника – гр. Кресна;
- Довършителни работи на новата част на поликлиника – гр. Кресна;
- Основен ремонт на общинска сграда /бивше училище/, находяща се в УПИ I, кв. 10 по ГП на град Кресна;
- Изграждане на подпорна стена на ската на ЖП линия през град Кресна;
- Изграждане на подпорна стена на р. Струма - през град Кресна;
- Изграждане на подпорна стена на р. Брезнишка, за обезопасяване на обществената баня;
- Корекция на дерета в с. Долна Градешница;
- Увеличаване пропускателната способност на дерета и изграждане на система от прагове на ул. "Солунска" и "Пирински бор";
- Изграждане на възен мост на р. Струма в град Кресна;
- Довършване на общинска сграда в УПИ I, кв. 63 в град Кресна;
- Подобряване на топлинната ефективност на сградата на Община Кресна;
- Подобряване на топлинната ефективност на детски ясли – град Кресна;
- Подобряване на топлинната ефективност на ЦДГ "Здраве" – град Кресна;
- Изграждане на дневен център за възрастни хора;
- Електрификация на вилна зона "Върбите";

➤ **Мярка 3.2.2.** Изграждане на автоматизирани системи за управление (АСУ) на помпените агрегати и синхронизирането им с водните нива;

Дейности:

- Изграждане на автоматизирани системи за управление (АСУ) на помпените агрегати и синхронизирането им с водните нива във водоемите;

➤ **Мярка 3.2.3.** Повишаване на продажбите на съществуващите пощенски услуги;

Дейности:

- Превръщане на пощенските станции в центрове за комплексно обслужване на населението, не само с пощенски услуги, а и по договорите за възложителство;
- Създаване на нови услуги – инкасиране на разписки от "ВиК" и НЕК и реклама от големи фирми и учреждения от общината, осъществявана в салоните на пощенските станции и чрез пряка пощенска реклама;

➤ **Мярка 3.2.4.. Усъвършенстване на транспортната инфраструктура в общината;**

Дейности:

- Инвентаризация на състоянието на транспортната мрежа в общината и изготвяне на програма и работни проекти за подобряване на нейното състояние;
- Основен ремонт и асфалтиране на път /общинска собственост/ свързващ град Кресна и Градешки минерални бани;
- Основен ремонт и асфалтиране на път свързващ гр. Кресна и с. Влахи;
- Основен ремонт и асфалтиране на път свързващ гр. Кресна и вилна зона "Върбите";
- Рехабилитация на път Кресна – Горна Брезница;
- Рехабилитация на път IV клас до село Стара Кресна;
- Рехабилитация на път Стара Кресна - Ощавица;
- Обновяване на транспортния парк;

Приоритет 4: Конкурентна икономика, основана на местните условия и ресурси

Цел 4.1. Стимулиране на инвестиционната активност:

➤ **Мярка 4.1.1. Реклама и целеви маркетинг на общината**

Дейности:

- Разработване и реализиране на програма, насочена към рекламиране на общината като възможно място за инвестиции в производство, туризъм или втори имот;
- Организиране на мероприятия и участие в различни форуми с цел привличане на инвестиции в инфраструктурното изграждане, туризма, земеделието и индустрията
- Разширяване на връзките на общината с други общини, области и градове в страната и чужбина;
- Осъществяване на контакти с фирми и агенции, занимаващи се с търсене на нови инвестиционни пазари;
- Разработване на активна програма за промоциране на свободни къщи и имоти, подходящи за второ жилище, както и за привличане инвестиции в недвижими имоти от страните-членки на ЕС;

➤ **Мярка 4.1.2. Икономическо развитие и просперитет**

Дейности:

- Разработване и реализиране на комплексна програма за икономически подем на общината и увеличаване темпа на нарастване на БВП, с цел догонването на други общини, съизмерими по потенциал за развитие с община Кресна;
- Разработване на стратегия за повишаване капацитета за усвояване на средствата от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС след 2014г.;

Цел 4.2. Развитие на конкурентноспособни промишлени производства:

➤ **Мярка 4.2.1. Развитие на малките и средни предприятия**

Дейности:

- Изграждане на преработвателни предприятия за преработка на селскостопанска продукция;
- Разработване и реализация на програма за стимулиране на диверсификацията на промишлените производства;
- Разработване и реализиране на програма за подпомагане развитието на производства, съобразени с местните условия, традиции и трудови ресурси;
- Участие в международни и национални програми за подпомагане на малките и средни предприятия;

Цел 4.3. Развитие на биологично животновъдство и земеделие:

➤ **Мярка 4.3.1.** Преминване към биологично земеделие и животновъдство

Дейности:

- Провеждане на обучителни семинари относно изискванията за екологично производство, условията на европейски пазар, повишаването на пазарните умения и агротехническата култура на земеделските производители;
- Развитие и модернизация на лозаро-винарството, овощарството, зеленчукопроизводството и оранжерийното производство в община Кресна;
- Внедряване на нови сортове и породи в растениевъдството и животновъдството;

➤ **Мярка 4.3.2.** Подобряване на земеделската инфраструктура

Дейности:

- Стимулиране на икономическия интерес за сдружаване на отделните собственици за създаване на по-големи масиви, прилагане на модерни методи на земеделие и защита на общите интереси;
- Възстановяване и разширяване на напоителните системи;
- Изграждане на гравитачен напоителен канал от река Струма;
- Изграждане на селскостопански път в землищата на град Кресна и село Долна Градешница;
- Подобряване на съществуващата и изграждане на нова спомагателна инфраструктура в общината, свързана със земеделието;
- Разкриване на регионална зеленчукова борса в град Кресна;

Цел 4.4. Развитие на жизнеспособен туризъм като алтернативен източник на икономически растеж в общината:

➤ **Мярка 4.4.1.** Развитие на алтернативни форми на туризъм, съобразен с местните ресурси;

Дейности:

- Преглед, оценка, анализ и изготвяне на номенклатура за всички минерални извори на територията на общината;
- Формиране на местен туристически продукт, осигуряващ „разпознаваемост“ на общината на туристическия пазар – широка реклама за популяризиране на възможностите за пешеходен и екотуризъм в Синанишкия дял на Пирин и планинските територии в западната периферия на общината;
- Развитие на балнеоложки туризъм в община Кресна;
- Основен ремонт на “Градешки минерални бани”;
- Основен ремонт на Ощавски минерални бани;
- Изграждане на Център за рехабилитация на Ощавски минерални бани;
- Електроснабдяване на Ощавски минерални бани;
- Цялостно подобряване на качеството на туристическото обслужване.

➤ **Мярка 4.4.2.** Развитие на туристическата инфраструктура;

Дейности:

- Подобряване на туристическата инфраструктура чрез привличане на български и чуждестранни инвестиции;
- Развитие на съпътстващи туристически услуги (транспортни, хотелски, развлекателни и др.) в съответствие с международните стандарти, с цел задоволяване на разнообразните потребности на българските и чуждестранните посетители;
- Разкриване на функциониращ Еко център в с. Влахи;
- Разкриване на туристическа спалня в с. Влахи;

- Възстановяване на туристически маршрути в Пирин и Малешевска планина;
- Разработване на нови туристически маршрути в Пирин и Малешевска планина;
- Маркиране на туристически маршрути;
- Подобряване на туристическата инфраструктура;
- Основен ремонт на лагер "Синаница";
- Разкриване на Туристически информационен център в гр. Кресна;
- Подкрепа за реализацията на инвестиционен проект „Ски и голф комплекс „Кулиното““;

Приоритет 5: Трансгранично сътрудничество

Цел. 5.1. Превръщане на общината в територия за трансгранично сътрудничество и коопериране:

➤ **Мярка 5.1.1. Осъществяване на по-тесни контакти с общини от Гърция и Македония;**

Дейности:

- Активно участие в инициативи на Еврорегионалните структури, на които общината е член;
- Активно участие в Оперативна програма за Транснационално сътрудничество в Югоизточна Европа за изграждане на делови взаимоотношения със страните участващи в програмата.
- Осъществяване на взаимни проекти с Р Македония, с цел създаване на добросъседски контакти.

V. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТНОТО РЕШЕНИЕ НА ОУП

Цели и задачи на ОУП

ГЛАВНА ЦЕЛ

Главната цел на Общия устройствен план е да създаде планова основа за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията в съответствие с Националната стратегия за регионално развитие и основните насоки и принципи на националната политика по устройство на територията

Цели

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологическо равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели:

-Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на землището общината в граници, които не накърняват целостта и стабилността на природната ѝ среда.

-Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на общинския план за развитие, както и на регионалните и национални инфраструктурни проекти, засягащи (отнасящи се до) разглежданата територия;

-Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населеното място и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти.

-Планиране на територията по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно социализиране на природното и културно наследство.

Задачи на плана

Задачите на ОУП са два вида: универсални и специфични.

Универсални са задачите, които всеки ОУП следва да решава и които не се обуславят от конкретните изводи и проблеми, разкрити с анализа, но естествено се съобразяват с тяхната специфика.

Специфични са задачите на ОУП, които произтичат от конкретните изводи и проблеми, формулирани във всеки конкретен случай в зависимост от резултатите на аналитичните проучвания.

Универсални задачи на ОУП са:

- Определяне на общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части – местоположението и границите на урбанизираните територии; земеделските територии; горските територии; защитените територии; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение

- Регламентиране на общия режим на устройство по отношение на всяка от териториите, както и на извънселищните територии – изключителна държавна, публична, държавна и публична общинска собственост, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие.

- Определяне на насоките и устройствените мерки за усъвършенстване на структурата на селищната мрежа, вкл. селищните елементи без собствен демографски ресурс за развитие.

- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура и определяне съответстващото усъвършенстване на транспортните мрежи.

- Обосноваване развитието на системите на техническата инфраструктура на територията и определяне разположението на мрежите и съоръженията им, вкл. връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение

- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията и природната ѝ среда и регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, както и дефиниране на необходимите компенсационни мероприятия.

- Създаване на условия за социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности.

- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита.

- Определяне на териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ.

- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на общата последователност на реализиране на устройствените мероприятия, ангажиращи публични инвестиционни и други ресурси.

Универсални задачи на ОУП по отношение на самия град са:

- Определяне на потребността от териториално разширение на града център на общината и избор на най-подходящите за целта територии.

- Разпределяне на територията на площи с различно функционално предназначение в зависимост от иманентните качества на отделните ѝ части и от възможните насоки за перспективното ѝ развитие

- Установяване на рационална структурна организация на територията, респ. усъвършенстването ѝ и съответстващо развитие на центрова система.

- Териториална организация на мрежата от обслужващи учреждения и заведения, респ. създаване на градоустройствени условия за развитието ѝ.

- Определяне на начините, характера и степените на застрояване на отделните части на територията, регулиращи допустимото им строително натоварване.

- Обосноваване и планиране на устройствени мерки за опазване на околната среда и съобразяване използването (предназначението) на територията с екологическите и санитарно хигиенните условия.

- Интегриране на недвижимото културно-историческо наследство в градските структури, като средство за утвърждаване на индивидуалния им характер и собственото му съхранение.
- Усъвършенстване на общинската комуникационна – транспортна система с оглед постигане оптимално средно времетраене на масовите пътувания при приоритетно развитие на масовия обществен пътнически транспорт.
- Развитие на системите на техническата инфраструктура по начин, осигуряващ равностойно съоръжаване на всички части на територията.
- Определяне на етапността на по-нататъшното усвояване и застрояване на територията от позицията на баланс между предприемаческите и общностните интереси.

Специфични задачи

Това са задачите на ОУП, които произтичат от конкретните изводи и проблеми:

- съобразяване с предвижданията на устройствените схеми от по-горна степен;
- доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в предходни устройствени планове за територията, нейни части или селищни елементи
- съобразяване на устройствените мероприятия с териториалното проявление на различните видове собственост;
- създаване на условия за вариантност при инвестиционната реализация на устройствените решения ;
- осигуряване на възможности за етапност в реализацията на устройствените мероприятия;
- доразвитие на проучвателната основа на плана;
- доразвитие на аналитичните проучвания;
- Прогнозни и перспективни проучвания (очаквано развитие на природния комплекс, демография, икономическа база, жилищни потребности, социална инфраструктура, паметници на културата, техническа инфраструктура – национална, регионална и местна, транспортно-комуникационна система, очаквано развитие на екологичната обстановка, инвестиционна дейност;
- Локализационни проучвания (промишлени комплекси, междуселищна индустрия, атракционни паркове, логистични центрове, високотехнологични паркове и т.н.). Обособяване на Община Кресна, като зона наситена с историко-археологически паметници и взаимовръзката с останалите територии. Отразяване на всички археологически паметници на територията с техните охранителни зони.

Общи устройствени изисквания

- пълноценно отчитане на външните връзки, като импулси за развитие и утвърждаването им като пространствени оси на развитие;
- формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия, преодоляване на установени диспропорции между отделни части на общинската територия, както и между централните и периферните ѝ райони.;
- недопускане на непрекъсната урбанизация по протежение на основните пътни артерии, крайбрежия или предпланински територии, с оглед съхраняване на пространствена непрекъснатост на природната среда;
- развитие на непосредствени контакти междуселищната територия и природната среда.

Изисквания към структурата на територията на землището и проектното предназначение на съставните ѝ части (земеползване):

- разпределение на територията по преобладаващо предназначение
- общи устройствени изисквания /прави се с номенклатурата на баланса/;
- структуриране териториалната организация на дейностите, обслужващи развитието;
- определяне територии за превантивна устройствена защита.

Изисквания към общото устройство на земеделските територии

-определяне устройствени режими съответно за: земи без промяна на предназначението, допустимо застрояване в земи § 4 на ЗСПЗЗ без статут на селищни образувания, териториално обезпечаване на селскостопанската инфраструктура с осигурен достъп, реконструкция и местната пътна мрежа и прокарите при провеждане на нови магистрални пътища.

Изисквания към общото устройство на горските територии

- отразяване предназначението на горите съгласно чл.4 от ЗГ; зони, в които може да се извършва строителство, необходимо за горското стопанство съгласно чл. 81 от ЗГ и Наредба 39 на МРРБ, МЗГ и МОСВ; поемния капацитет на горските паркове и инфраструктурното им обезпечаване.

Изисквания към общото устройство на защитените територии:

-очертаване границите на всички защитени територии (и местоположението на единичните обекти) с охранителните им зони, вкл. и такива, за които е в ход процедура за обявяване, или за които ОУП предлага откриване на такава процедура

/ тези територии се сигнират според вътрешната класификация на защитените територии/;

- за териториите с туристически интерес планът следва да предвиди обезпеченост с достъп и инфраструктура.

Изисквания към общото устройство на водните течения и водните площи и непосредствените им крайбрежия.

Изисквания, свързани с устройствените на дейностите, осигуряващи развитието на икономиката./ междуселищни индустриални зони, високотехнологични паркове, селскостопанска инфраструктура, борси, тържища, рекреационни обекти/

Изисквания към опазването и устройството на ландшафта:

- общи устройствени изисквания към ландшафта;
-необходими защитни и реконструкционни мероприятия за естествените ландшафти;
- развитие и обогатяване на изкуствените ландшафти;
- достъп, панорами, обвързване на ландшафти и панорами, ландшафтно съобразено изграждане на пътища, инфраструктурни мрежи и съоръжения

Режим на териториите – изключителна и публична държавна собственост и публична общинска собственост в землищните граници.

Изисквания към устройството на селищните територии

Изискванията към устройството на селищните територии са отразени в наредба за обем и съдържание на устройствените планове и обхващат:

-обосноваване потребността от териториално развитие на града и определяне на съответна нова граница на урбанизираната територия; определяне на едро модулни терени за налични перспективни инвестиционни начинания;

- **цялостно устройствено зонироване** с определяне вида устройствена зона, като се определят и нежилищни устройствени зони; - статут и параметри на изграждането за всяка зона;

-определяне на центровата система и териториално обезпечаване на социалната инфраструктура;

- **опазване и валоризиране на културно-историческото наследство; /Съгласно действащото законодателство и ЗОКН/.**

- **изисквания към техническата инфраструктура;**

- конкретни изисквания към транспортно - комуникационната система (отразяване и адаптиране на предвижданията на национални и регионални проекти, рационализиране на съществуващата мрежа, пътни връзки към извънселищните съсредоточия);

- изисквания по отношение на железопътния транспорт;
- изисквания по отношение на въздушния транспорт; предвиждане на алтернативен вид транспорт;
- изисквания към водоснабдяването (осигуряване на обоснованата норма, гарантиране на регулиращи обеми и помпени станции, осигуряване на условно чисти води);
- изисквания към канализацията (отводнителна система и система за отклоняване на повърхностни води);
- изисквания към електроснабдяването (до ниво планиране на трафопостове);
- изисквания към топлоснабдяването (възобновяеми енергийни източници);
- изисквания към далекосъобщенията;
- мерки за опазване на околната среда.

Изисквания за осигуряване на инфраструктура за превенция на рискови процеси с природен характер;

-изисквания, свързани с опазването на околната среда, а в това число превантивни **изисквания, свързани с екологичната оценка по ЗООСВ:**

/и в тази връзка създаване на устройствени условия за управление на отпадъците, буферни зони около защитените територии, използване на критерии за енергийна ефективност на устройствените мероприятия/.

- специфични правила и норми за прилагане на ОУП

- програма за реализиране предвижданията на плана; в тази връзка- изисквания за етапно реализиране на устройствените мероприятия и ползване на европейски и републикански фондове.

Информационно осигуряване изработването на ОУП

Възложителят осигурява изходната информация за изготвяне на ОУП в съответствие с изискванията на наредбата за обем и съдържание на устройствените планове, както следва:

- Картна и кадастрална основа
- Предходни устройствени планове и устройствени схеми на по-високи териториални нива
- Планови и програмни документи по ЗРР, ОПР, ОС, обществени форуми и др.п.;
- Опорен план;
- Планово задание за изработване на ОУП, одобрено от ОС
- Информационни материали по темите на ОУП – допълнителна информация от Централните и Териториални администрации и Експлоатационни дружества.
- Данни, карти и планове , съгласно чл. 115, ал. 1,2,3 и 4 от ЗУТ.
- Данни /копия/ от влезе в сила или в процедура подробни устройствени планове и схеми.
- Данни за екологичното и санитарно – хигиенно състояние на територията на града и землището.
- Справка в табличен вид с идентификационните номера на ПИ за размера, наименованието и статута на терените общинска собственост /публична и общинска/ и държавна собственост / публична и общинска/.
- Справка в табличен вид и схема за недвижимите културни ценности /паметници на културата/.
- Справка с данни /ПИ/ вид и капацитет /заета работна ръка / на промишлени, складови и др. производствени предприятия.
- Справка за издадени визи и строителни разрешения за по значими обекти.
- Статистически данни за състоянието и използването /стандарт на обитаване/ на жилищния и общосграден фонд.
- Обобщено резюме /или копия/ с актуални решения от органите на местно самоуправление, относно аспекти на териториалното устройство - Данни обработени от

Централна лаборатория по пътища и мостове за транспортната статистика на трасетата от републиканската пътна мрежа, пресичаща територията на общината по преброятелни постове.

- Данни за защитени територии и локализации и мероприятия по превенция на риска в землището на града.

- Справка за наличната информационна система и софтуер, с които ще се ползва ОУП в Общината.

Изискване относно обема и съдържанието на общия устройствен план

Обемът и съдържанието на ОУП – Община Кресна да се разработи за прогнозен период от 20 години и в съответствие с Наредба № 8 – ПНУТ за обем и съдържание на Устройствовите схеми и планове, като обхваща следното:

Текстови материали

- Обща част - въведение;
- Природни фактори и условия;
- Екологични условия;
- Демографски проучвания;
- Културно - историческо наследство;
- Система обитаване и жилищен фонд;
- Система труд - /зони за производствена дейност и прилагане на труд/;
- Отдых и спорт;
- Здравеопазване, образование и култура;
- Техническа инфраструктура;
- Изводи от анализа на състоянието – общи и специфични проблеми;
- Прогнозно развитие общо за землището и конкретно за града;
- Териториални прогнози за развитие през прогнознния период и след него;
- Режимы за устройство и развитие на урбанизираните терени с устройствени показатели и баланс на територията;
- Правила и нормативи за прилагане на ОУП.

Графични материали

- Актуализиран опорен план в М 1:500 / М 1:2000/
- Варианти /концепции/ за териториално развитие през прогнознния период от 20 год. и след него за период от 40 до 50 год. в М 1:10000/ М 1 :20 000/
- ОУП в М : 5000 и М 1:20 000 – Предварителен проект и Окончателен проект.
- Схеми в М 1 : 10 000:
- План-схема на транспортно-комуникационната система
- Схема на мрежите и съоръженията на водоснабдяването и канализацията
- Схема на мрежите и съоръженията на електрификацията
- Схема на далекосъобщителните съобщения
- Схема на зелената система
- Схема на съществуващото разположение, вида и категорията на обектите на културно-историческото наследство – недвижими културни ценности.
- Други по избор на проектанта.

Фази и етапи на проектиране

Общия устройствен план да се изработи в две фази:

ФАЗА *А*/ Предварителен проект

Етап ПЪРВИ

- Ескизен проект /визия във варианти за териториално устройствено развитие
- Представяне и приемане на вариант от ОЕСУТ и ОС.

Етап ВТОРИ

- Предварителен проект на ОУП
- Съгласуване, представяне и приемане на предварителния проект
- Възлагане на ОВОС

ФАЗА *Б*/ Окончателен проект

Вид на материалите за представяне на ОУП-

Общият устройствен план да се представи

1. В САD – формат съобразно информационната обеспеченост на Общината
2. В копие на хартиен носител за текста и на недеформируема основа за графичната част.

Срокове за изработка на ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН

Срокът и графици по фази за изработване на ОУП на Община Кресна ще се определят на база предложени оферти от кандидати на Обществена поръчка.

Нормативни изисквания при изработване на ОУП

Общият устройствен план трябва да бъде съобразен с изискванията на Законите и подзаконовни уредби, които имат отношение към териториалното устройство :

- ЗУТ
- Наредба № 7/03 на МРРБ за ПНУТ
- Наредба № 8 /01 на МРРБ за обем и съдържание на устройствените схеми и планове
- Наредба № 2 /01 на МРРБ за ПТКС
- Закон за водите
- Закон за биологичното разнообразие
- Закон за ОСВ
- Закон за ОСЗЗ
- Закон за горите
- Закон за културното наследство.
- Национален план за регионално развитие.
- Областен план за развитие на област Благоевград.
- Общински план за развитие на общината
- Стратегически план за развитие
- Програма за развитие на туризма – Община Кресна.
- Влезли в сила ПУП-ПР и ПЗ

Забележка: При започване работа по ОУП да се проверят и актуализират всички данни и да се набавят нови за уточняване на баланса на територията на общината, ако е необходимо.

VI. ПРИЛОЖЕНИЯ

- Писмо от Общинска служба по земеделие и гори
- Писмо от Министерство на околната среда и водите- Регионална инспекция гр. Благоевград
- Писмо от "Агенция „Пътна инфраструктура" - Благоевград
- Писмо от Министерство на околната среда и водите- Басейнова дирекция Западнобеломорски район - Благоевград
- Писмо от Национален институт за недвижимо културно наследство с приложения за паметниците на културата на територията на общината
- Писмо от "ЧЕЗ Разпределение България" АД

- Писмо от Министерство на земеделието и храните
- ДП"Национална компания железопътна инфраструктура"
- Писмо от АГКК -Агенция по геодезия, картография и кадастър

Използвани материали:

- ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ. НА ОБЩИНА КРЕСНА ЗА ПЕРИОДА 2014–2020г..
- Официална страница на Община Кресна www.kresna-bg.com/
- Статистически данни от НСИ - <http://www.nsi.bg>
- Публикации в <http://bg.wikipedia.org>
- <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Natura2000ProtectedSites>

Списък с използваните съкращения

ОУП	Общ устройствен план
ОУПО	Общ устройствен план на Общината
ОПР	Общинският план за развитие
ЗРР	Закона за регионалното развитие
ППЗРР	Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие
НСИ	Национален статистически институт
АЗ	Агенция по заетостта
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ТСБ	Териториално статистическо бюро
БДС	Брутна добавена стойност
БВП	Брутен вътрешен продукт
ДМА	Дълготрайни материални активи
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ДГС	Държавно горско стопанство
РУГ	Регионално управление на горите
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
ОДК	Общински детски комплекс
СОУ	Средно общообразователно училище
ЦДГ	Целодневна детска градина
ОДЗ	Обединено детско заведение
ГЧЕ	Гимназия за чужди езици
ПГ по КОХТ	Професионална гимназия по кожарство, облекло и химични технологии
ОУ	Основно училище
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ОВИ	Инсталация за отопление и вентилация
РЗИ	Районна здравна инспекция
МТБ	Материално техническа база
ОПРР	Оперативна програма Регионално развитие
НЗК	Национална здравна каса
РЗОК	Регионална здравно осигурителна каса
НЗОК	Национална здравно осигурителна каса
МК	Министерство на културата
ДВ	Държавен вестник
АИР	Архитектурно-исторически резерват
НСОПК	Националният съвет по опазване на паметниците на културата
РИМ	Районен исторически музей

УЕФА	Европейска асоциация по футбол
СК	Спортен клуб
ФВС	Физическо възпитание и спорт
УСИ	Училищни спортни игри
СЗРП	Северозападен район за планиране
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
РПМ	Републиканска пътна мрежа
ОПМ	Общинска пътна мрежа
РЗП	Разгъната застроена площ
ЕЕ	Енергийна ефективност
ПМГ	Природо-математическа гимназия
ВЕИ	Възобновяемо енергийни източници
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ВЕЦ	Водно електрическа централа
ФПЧ	Фини прахови частици
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
АИС	Автоматична измервателна станция
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ПДК	Пределнодопустими концентрации
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ТБО	Твърди битови отпадъци
ПУП-ПРЗ	Подробен устройствен план - план за регулация и застрояване
ТУП	Териториално-устройствени планове
ПЧП	Публично-частно партньорство
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

бул. „Мария Луиза“ №110, София 1233
тел.: (+359 2) 932 3446
факс: (+359 2) 932 6140

www.rail-infra.bg
kadastar_1@rail-infra.bg

ДО
Г-Н ИЛИЯН КРЪСТЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА КРЕСНА
ГР. КРЕСНА, 2840
На Ваш изх. № 238-05-3/19.05.2014 г.

1-333
Д. Кръстев
03.07.2014

ДП НК „ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
Централно управление
п.к. 1233 София, бул. „Кн. М. Луиза“ № 110, тел.: 932 6112
ШУ-19456/02.07.2014

Относно: *Предстоящо изготвяне на Общ устройствен план на гр. Кресна*

ОБЩИНА КРЕСНА
38-05-3/11
03.07.2014

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КРЪСТЕВ,

Във връзка с горното Ваше писмо относно предстоящо изготвяне на Общ устройствен план на град Кресна, приложено Ви изпращаме специализирана информация, предоставена от поделенията на ДП „НКЖИ“ и информация за имотите на предприятието в електронен вариант.

Приложение:

1. писмо рег. № ЖИ-15791/02.06.2014 г. на Поделение „Железен път и съоръжения“
2. писмо рег. № ЖИ-15950/03.06.2014 г. на Поделение „Управление движението на влаковете и гаровата дейност“
3. писмо рег. № ЖИ-15941/03.06.2014 г. на Дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“
4. писмо рег. № ЕРП-2227/26.05.2014 г. на Поделение „Електроразпределение“

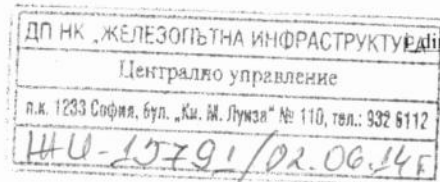
С уважение,

инж. Милчо Ламбрев
Генерален директор

бул. „Мария Луиза” №114А, София 1233
тел.: +359 2) 932 2636
факс: +359 2) 932 3920

www.rail-infra.bg
dimitrov@rail-infra.bg

ДО
ДЖОАННА ДИМИТРОВА
ДИРЕКТОР „ФИНАНСИ И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА”

На Ваш изх. ЖИ-14532/22.05.2014 г.

Относно: Изготвянето Техническо задание за изработване на Общ устройствен план на община Кресна.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Във връзка с Ваше писмо №ЖИ-14532/22.05.2014 г. относно изготвянето Техническо задание за изработване на Общ устройствен план на община Кресна, изпращам Ви информацията, касаеща Поделение „Железен път и съоръжения”.

- Категоризацията на жп линията, преминаваща през територията на община Кресна съгласно „Наредба за категоризация на железопътните линии в Република България, включени в железопътната инфраструктура, и закриване на отделни линии или участъци от линии“ е железопътна магистрала.
- Класификация на жп линията, преминаваща през територията на община Кресна, съгласно Нормативната уредба на ДП „НК ЖИ” по товаронапряжение е V^{III} клас.
- Дължина на железопътната мрежа на територията на община Кресна – 18.181 км;
- Габарит на натоварване съгласно Инструкция за натоварване и превозване на негабаритни и тежки товари е „GB“ на жп линията, преминаваща през територията на община Кресна.
- Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

С уважение,

инж. Видин Колев
Директор

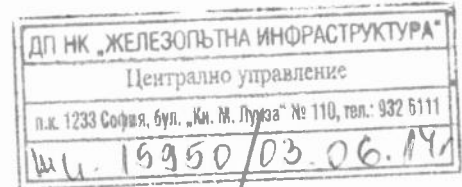
ПОДЕЛЕНИЕ „УПРАВЛЕНИЕ ДВИЖЕНИЕТО НА ВЛАКОВЕТЕ И КАПАЦИТЕТА“

бул. „Мария Луиза“ №110, София 1233
тел.: (+359 2) 932 6035
факс: (+359 2) 932 3839

www.rail-infra.bg
g.borisov@rail-infra.bg

ДО
ИНЖ. ГЕОРГИ МИТОВСКИ
РЪКОВОДИТЕЛ ОТДЕЛ „УС и К“

Към № ЖИ-14532/22.05.2014 год.

Относно: Осигуряване на информация от ДП „НК ЖИ“ за изготвяне на Планово задание за изработване на Общ устройствен план на община Кресна.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РЪКОВОДИТЕЛ ОТДЕЛ,

Във връзка с постъпило писмо с вх. № ЖИ-14255/20.05.2014 г. на инж. Ил. Кръстев кмет на община Кресна, Ви давам информация по точки, както следва:

По т.1. Територията на общината по железен път обхваща от км. 150+800 до км.170+000 с обща дължина от 19 км. и 200 метра.

По протежение на железният път са изградени следните спирки и гари:

на км.151+235 се намира спирка Стара Кресна.

на км.161+705 се намира спирка Кресна.

на км.168+292 се намира спирка Градешница.

Гара Пейо Яворов е разположена на километър 158+150 по жп линия №5 между гарите Черниче и Кресна, гарата е втора категория и обслужва селата Стара Кресна и Ощавя. Гарата е съоръжена с релейна уредба за ключова зависимост на стрелките с входните и изходните сигнали има два стрелкови поста. В двете междугария гарата е съоръжена с Полуавтоматична блокировка. Височина на гарата над морското равнище е 203+163 метра.

Гара Кресна се намира на км.164+600 по жп линия № 5 между гарите Пейо Яворов и Струмляни, същата е втора категория гара и обслужва град Кресна и селата Влахи, Брезница, Сливница и Градешница. Гарата е съоръжена с релейна уредба за ключова зависимост на стрелките с входните и изходните сигнали има два стрелкови поста. В двете междугария гарата е съоръжена с Полуавтоматична блокировка. Височина на гарата над морското равнище е 158+827 метра.

Гарите Пейо Яворов и Кресна са построени при построяване на нормалната жп линия Симитли- Кулата през 1944-1945 г.

По т. 2. Не е от наша компетентност.

По т. 3. Железният път и съоръженията му са изправни и в добро техническо състояние.

По т. 4. Не е от наша компетентност.

С уважение,

инж. Валентин Кънчев

Директор отделение „УС и К“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

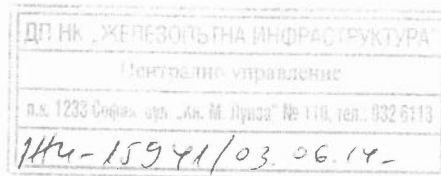

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

бул. „Мария Луиза” №110, София 1233
тел.: (+359 2) 932 3226
факс: (+359 2) 932 2266

www.rail-infra.bg
e.atanassova@rail-infra.bg

ДО

Г-Н ГЕОРГИ МИТОВСКИ
РЪКОВОДИТЕЛ ОТДЕЛ УСК
ДИРЕКЦИЯ „ФИНАСИ И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТА”

На Ваш №: ЖИ - 14532/22.05.2014 г.

Относно: *Предстоящо изготвяне на Общ устройствен план на гр. Кресна*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИТОВСКИ,

Във връзка с горе цитираното писмо и приложеното към него писмо на община Кресна, Ви предоставяме исканата информация на електронен носител, както следва:

- Данни от ГИС – CD 1
- Чертежи с идейните трасета в обхвата на общината, част от разработвания в момента идеен проект за железопътната линия Радомир – Кулата – CD 2

Предвижда се до края на 2014г. да бъде избран окончателен вариант на идейно трасе, който ще бъде предоставен на всички засегнати общини.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Съгласно текста

С уважение,

Николета Стоянова

И. д. Директор дирекция СРИП

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

ПОДЕЛЕНИЕ „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ“

бул. „Мария Луиза“ №110, София 1233
тел.: (+359 2) 932 3443
факс: (+359 2) 932 3341

www.rail-infra.bg
vladev_n@rail-infra.bg

ДО
ГОСПОДИН ГЕОРГИ МИТОВСКИ
РЪКОВОДИТЕЛ ОТДЕЛ „УСИК“

ДП „НКЖИ“	
ПОД „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ“ СОФИЯ	
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ	
бул. „Мария Луиза“ № 110, СОФИЯ	
ж.п.тел.: 66 11	гр.тел.: 02/932 60 11
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА	
ЕРП-2227 / 26.05.2014	

На Ваш №ЖИ – 14532/22.05.2014г.

Наш № ЕРП-2193/22.05.2014г.

ДП НК „ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
Централно управление
п.к. 1233 София, бул. „М. Луиза“ № 110, тел.: 932 6112
ШУ-14839 / 26.05.2014г.

Относно: *Предстоящо изготвяне на Общ устройствен план на община Кресна.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИТОВСКИ,

На територията на Община Кресна, по V-та главна железопътна линия, попадат следните съоръжения на поделение „Електроразпределение“:

1. Дължина на контактната мрежа – 22150 метра;
2. Брой стълбове за контактна мрежа:
  - Железорешетъчни стълбове – 139 броя;
  - Железобетонни стълбове – 262 броя;
3. Изолатори за контактна мрежа:
  - Порцеланови изолатори – 307 броя;
  - Полимерни изолатори – 828 броя;
4. Компенсиращи устройства за контактна мрежа – 44 броя;
5. Секционни разединители за контактна мрежа – 13 броя;
6. Трансформатори за захранване на нетягови консуматори 25кV/220V – 11 броя.

Съоръженията на поделение „Електроразпределение“, намиращи се на територията на община Кресна, са въведени в редовна експлоатация през 2001 година.

С уважение,

инж. Стоян Стоянов;
Директор поделение „Електроразпределение“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Благоевград

Изх. № 1621/11
06.06. 2014 г.

ДО
ИНЖ. ИЛИЯН КРЪСТЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА КРЕСНА

Адрес за кореспонденция:

2840 гр. Кресна
ул. „Македония“ №96

г. кмет И. Кръстев
11.06.2014

ОБЩИНА КРЕСНА
ул. „Македония“ № 96
тел. № 24061711
11.06.2014

На Вх. № 1621 / 10.05.2014 г.

Относно: Информация във връзка с изготвянето на „Планово задание за изработване на общ устройствен план на община Кресна“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КРЪСТЕВ,

Във връзка с исканата от Вас информация за наличните на територията на община Кресна защитени зони от европейската екологична мрежа „Натура“ 2000 и защитени територии, Ви уведомяваме за следното:

На територията на община Кресна попадат следните защитени зони по смисъла на Закона за биологично разнообразие (зони от европейската екологична мрежа „Натура“ 2000):

1. Защитените зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

- защитена зона „Кресна-Илинденци“ с код BG0000366, приета с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ, бр.21/2007 г.); изм. и доп. с Решение № 811/16.11.2010 г. на Министерски съвет (ДВ, бр.96/2010 г.);
- защитена зона „Пирин“ с код BG0000209, приета с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ, бр.21/2007 г.).

2. Защитени зони за опазване на дивите птици:

- защитена зона „Кресна“ с код BG0002003, обявена със заповед № РД – 748/24.10.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.97/2008 г.);
- защитена зона „Пирин-Буфер“ с код BG0002126, обявена със заповед № РД – 352/11.04.2013 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.48/2013 г.);
- Защитена зона „Пирин“ с код BG0000209, обявена със заповед РД-572/08.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 84/26.09.2008 г.).

На територията на община Кресна попадат следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии:

- Национален парк „Пирин“;
- Резерват „Тисата“;
- Защитена местност „Моравска“;
- Защитена местност „Кресненско дефиле“;
- Защитена местност „Естествено находище на чинари“;
- Защитена местност „Естествено находище на чинари-Буйна“;
- Защитена местност „Естествено находище на чинари-Кучкарника“;

Забраните и режимите, които трябва да се спазват в границите на защитените територии са определени от Закона за защитените територии в зависимост от категорията, от заповедта за обявяване на защитената територия и от плановете за управление, ако има изготвени и влезли в сила такива.

Приложено Ви представяме на електронен носител границите на защитените зони и защитените територии попадащи на територията на община Кресна. Файловете са във SHP формат, координатна система WGS84, зона N35.

За защитените територии, които са в териториалния обхват на РИОСВ-Благоевград са представени сканирани заповедите за обявяването им. Национален парк „Пирин“ и Резерват „Тисата“ се управляват от Дирекция на Национален парк „Пирин“, към която можете да се обърнете за предоставяне на по-подробна информация относно границите, заповедите за обявяване и плановете за управление на тези две защитени територии.

Приложение: съгласно текста;

С уважение

ИНЯ. ТАЯНА ДУКОВА
Директор на РИОСВ-Благоевград

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДИРЕКЦИЯ “ПОЗЕМЛЕНИ ОТНОШЕНИЯ И КОМАСАЦИЯ”

ПРИЕМАТЕЛНО – ПРЕДАВАТЕЛЕН ПРОТОКОЛ

Днес, 27.05.2014 г., представител на Дирекция “Поземлени отношения и комасация”, в изпълнение на договор № РД 50 – 7929.04.2013 г. предостави по писмена заявка, вх. № 07 – 288/20.05.2014 г. на представител на ОБЩИНА КРЕСНА, файлове с графична и текстова информация от цифровите модели на 8 бр. землища:

ЕКАТТЕ	Селище	Област	Община	Актуалн и към
06834	Будилци	Благоевград	Кресна	5/8/2014
11569	Влахи	Благоевград	Кресна	5/8/2014
14492	Кресна	Благоевград	Кресна	5/8/2014
16136	Горна Брезница	Благоевград	Кресна	5/8/2014
22068	Долна Градешница	Благоевград	Кресна	5/8/2014
39699	Стара Кресна	Благоевград	Кресна	5/8/2014
54537	Ощава	Благоевград	Кресна	5/8/2014
67369	Сливница	Благоевград	Кресна	5/8/2014

Данните са взети от динамичен регистър и са най-актуални към настоящия момент.

На Вашето внимание: Уведомяваме Ви, че програмните продукти с които обработвате предоставените данни от МЗХ, следва да се приведат в съответствие с актуализираната структура на записа на картата на възстановената собственост в цифров вид (ZEM – Единен формат) **версия 3.03**, която е публикувана на интернет страницата на МЗХ:

http://www.mzh.government.bg/mzh/bg/Documents/other_documents.aspx

ПРЕДАЛ:

инж. Катя Велинова

ПРИЕЛ:

До
Община Кресна
гр.Кресна 2840
ул. „Македония“ № 96

Относно: Писмо Ваш изх. № 30-337-3/08.05.2014г., регистрирано в деловодната система на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД с вх. рег. 1201474499/10.05.2014 г. във връзка с изработване на: „Планово задание за изработване на устройствен план на община Кресна“

Уважаеми господин Иванов,

Във връзка с писмо Ваш изх. № 30-337-3/08.05.2014г., регистрирано в деловодната система на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД с вх. рег. 1201474499/10.05.2014 г. във връзка с изработване на: „Планово задание за изработване на устройствен план на община Кресна“ Ви уведомяваме следното:

„ЧЕЗ Разпределение България“ АД е търговско дружество, регистрирано по реда на Търговския закон /ТЗ/ и получило Лицензия № Л-135-07/13.08.2004г. при условията и реда на Закона за енергетиката /ЗЕ/ за извършване на дейността по „разпределение на ел. енергия“ за територията на Западна България. Като разпределително дружество то осъществява експлоатацията и ремонта на електроразпределителната мрежа на територията на област Кюстендил, като следва да се има предвид, че дружеството използва схеми на електрическите съоръжения, включени в диспечерски софтуер, поради което не е възможно предоставянето им на цифров или хартиен носител. Исканите данни за съществуващи електропроводи и съоръжения на територията на областта, Ви предоставяме в табличен вид, както следва:

Електропроводи 1 kV		Трафопостове		Електропроводи 20 kV		ВЕИ	
Въздушни	Кабелни	брой	Обща мощност	Въздушни	Кабелни	брой	Обща мощност
/км./	/км./		/MVA/	/км./	/км./		/MVA/
133	15	112	15,4	218	73	21	19

Разпределителната мрежа на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД е в добро техническо състояние и би могла да поеме допълнително натоварване при бъдещо разрастване на населението в територията на Вашата община.

Надяваме се, че предоставените данни ще ви бъдат полезни за изготвяне на : Планово задание за изработване на устройствен план на община Кресна“.

С уважение:

Ръководител Направление „ППМ“,
Дирекция „Развитие на мрежата“

Инж. Йордан Стоянов /

Изготвил:
Свилен Евгениев Пешев

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

 НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
София 1125, кв.Изток, ул.“Лъчезар Станчев” № 7, тел.: 02/4484811, E-mail: ninkn-sof@ninkn.bg

Изх. № 0401-1394/23.05.2014 г.
Вх. № 0401-1394/23.05.2014 г.

04-28-7/11
30.05.2014

ДО
Г-Н ИЛ. КРЪСТЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА КРЕСНА
ул.”Македония” № 96
гр.КРЕСНА 2840
обл.БЛАГОЕВГРАД
На Ваш № 04-28-7/08.05.2014 г.

КОПИЕ: арх. УЛЯНА МАЛЕЕВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ “КНМИИ”
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
гр.СОФИЯ
На Ваш № 08-00-567/21.05.2014 г.

ОТНОСНО: Списък на недвижимите културни ценности на територията на община Кресна

УВАЖАЕМИ ГОСОДИН КРЪСТЕВ,

В отговор на Вашето искане до Министерство на културата, препратено в НИНКН за отговор, да Ви бъде предоставена информация за недвижимите културни ценности /паметници на културата/ на територията на община Кресна във връзка с изготвяне на планово задание за изработване на Общ устройствен план на община Кресна, приложено Ви изпращам извадка от справочника за недвижимото културно-историческо наследство в област Благоевград, съдържаща списък на обектите на територията на община Кресна със статут на недвижими паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ /отм./, които съгласно §10, ал.1 и §12, ал.1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за културното наследство /ЗКН/ /ДВ бр.19 от 2009 г., изм. ДВ бр. 92 от 2009г. и бр. 54 от притежават статут на НКЦ. /Приложение № 1/. Копие на електронен носител на Списъка на НКЦ в общ. Кресна можем да Ви предоставим на електронен адрес на общината.

Техническите данни за недвижимите културни ценности – адрес, квартал, планоснимачни номера и др. са към датата на придобиване на статута им, поради което моля за тяхното актуализиране към днешна дата, което може да се извърши на място.

Информирам Ви, че съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН недвижимите археологически обекти притежават статут на НКЦ с категория “национално значение” до установяването им като такива по реда на този закон.

С Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата, по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §10, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ с категория "национално значение" /Приложение № 2/.

Информация за наличие на археологическите обекти на територията на община Кресна, които са със статут на НКЦ паметници на културата по смисъла на чл.12, чл.1 от ЗПКМ /отм./ и на ценности по смисъла на чл.146, ал.3 от ЗКН се съдържа в Регионален исторически музей - Благоевград.

С писмо № 4349 от 04.12.1992 г. на НИПК всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години са декларирани като исторически паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §12, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ /Приложение № 3/.

Съгласно ЗКН искания за намеси в недвижимите културни ценности се съгласуват от министъра на културата или от оправомощени от него длъжностни лица след писмено становище на НИНКН.

Информирам Ви, че НИНКН не е провеждал дейности по актуализация на списъка на НКЦ на територията на общината и в института не са постъпвали предложения от общинската администрация за реализиране на такава дейност. Дейностите по актуализация на списъка включват актуализирана оценка на културната и научна стойност на обектите, на състоянието им, определяне на режими за опазването им, както и идентифициране на нови обекти с потенциал на НКЦ. Въз основа на проведените дейности НИНКН предлага на министъра на културата определяне на режими на опазване и актуализация на списъка на НКЦ /отписване на обекти, които са загубили стойността си на НКЦ и евентуално деклариране на нови идентифицирани обекти. Редът за провеждане на дейности по идентифициране на НКЦ, въз основа на които се актуализира списъка, е регламентиран в „Наредба №12 от 21 ноември 2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности“.

Приложение: съгласно текста.

ДИРЕКТОР:

/арх.Д. ДЖУРКОВА/

Шумковешче №1

ОБЛАСТ: БЛАГОЕВГРАД

ОБЩИНА: КРЕСНА

с.ГОРНА ГРАДЕШНИЦА

№ по ред	Населено място	ОБЕКТ /собственост/	АДРЕС	Деклариран с: писмо № / протокол №/ списък	Обявен в: ДВ бр./год. /протокол на НСОПК	Свален с: писмо №/ протокол №/ ДВ бр./год.	Вид	Категория
1	с.Горна Градешница сега - с.Долна Градешница	Градеще, м."Хилядница", 2.5км югозападно			ДВ бр.32 от 1965г.		архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
2	с.Горна Градешница сега - с.Долна Градешница	Античен некропол, м."Хилядница", 1км южно			ДВ бр.63 от 1973г.		археологически	Местно

ОБЛАСТ: БЛАГОЕВГРАД

ОБЩИНА: КРЕСНА

с.КРЕСНА, с.СТАРА КРЕСНА

№ по ред	Населено място	ОБЕКТ /собственост/	АДРЕС	Деклариран с: писмо № / протокол №/ списък	Обявен в: ДВ бр./год. /протокол на НСОПК	Свален с: писмо №/ протокол №/ ДВ бр./год.	Вид	Категория
1	с.Кресна	Антично и късноантично селище и некропол, м."Моравска		писмо №187 от 13.02.1995г. Протокол от 01.02.1995 г. /граници и режими/			археологически	
2	с.Кресна	Историческо място /площада/			ДВ бр. 18 от 1973г.		исторически	местно
3	с.Кресна	Стар мост, 2км южно от Кресненското ханче			ДВ бр.63 от 1973г.		археологически	местно
4	с.Стара Кресна	Църква "Св.Арх.Михаил"			Списък от 12.1976г.		художествен	

ОБЛАСТ: БЛАГОЕВГРАД

ОБЩИНА: КРЕСНА

с. ОЦАВА

№ по ред	Населено място	ОБЕКТ /собственост/	АДРЕС	Деклариран с: писмо № / протокол №/ списък	Обявен в: ДВ бр./год. /протокол на НСОПК	Свален с: писмо №/ протокол №/ ДВ бр./год.	Вид	Категория
1	с. Оцава	Родна къща на Ангел Димитров			ДВ бр. 18 от 1973г.		исторически	местно

Трикопсене № 2

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Протокол № 30
на Бюрото на МС
от 18.IX.1962 г.

РАЗПОРЕЖДАНЕ № 1241

НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

от 22 септември 1962 год.

ЗА: обявяването на селищните и надгробни могили и на средновековните отбранителни валове за паметници на културата от национално значение

ПО ДОКЛАД № М-168 ОТ 10 август 1962 ГОД
на Министерството на просветата и културата

БХ, № 4-175

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ РАЗПОРЕЖДА:

1. Селищните и надгробните могили в България, както и Ломският, Хайрединският и Островският валове в Еркесията се обявяват за паметници на културата от национално значение.

Ломският вал и Западната Еркесия – между р.Тунджа в р.Марича – да останат в обработваемата площ и се обозначат с дървесни насаждения, които да не пречат на обработването на земята.

Хайрединският и Островският валове да се изключат от обработваемата площ и се обозначат по подходящ начин.

2. С оглед запазването на обявените за паметници на културата надгробни и селищни могили и отбранителни валове, начините на използване и обработване на земите от тях терени, включени в обработваемата площ на разходния фонд, да се уточняват от отделите "Просвета и култура" и отделите "Селско стопанство" при окръжните /градски/ народни съвети. Възникващите строкове по използването и обработването на надгробните и селищни могили да се решават от Министерството на земеделието, Министерството на просветата и културата и Главното управление на горите.

3. Възлага на изпълнителните комитети на окръжните /градски/ народни съвети, по указание на Министерството на просветата и културата - съответно на Института за паметниците на културата, съгласувано с Министерството на земеделието, Главното управление на горите при Министерския съвет в Българската академия на науките до края на 1964 година да обозначат с трайни знаци седищните и надгробни могили и оторонителните валове.

Изпълнението на разпоредбата се възлага на Министерството на просветата и културата, Министерството на земеделието, Българската академия на науките, Главното управление на горите при Министерския съвет и всички окръжни народни съвети.

София,   октомври 1962 година

Дипломатическо № 3

2

МИНИСТЕРСТВО
НА КУЛТУРАТА

ДО ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА

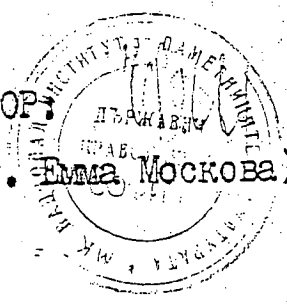
4349 / 4.12 1992

СОФИЯ

бул. „Дондуков“ 44 тел. 88-57-82

Уведомяваме Ви, че съгласно чл. 5 от ЗПКМ, чл. 1
и чл. 11 от ПУЗНИПК и Наредба № 5 на Министерство на кул-
турата НИПК декларира като исторически паметници възпеме-
нателните знаци издигнати по повод участието на България
във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 го-
дини. Основание за това е отношението на тези обекти към
значимите събития от българската история, тяхната съхране-
на автентичност, историческа документалност и художествена
стойност на част от тях, дело на видни български монумента-
листи. По смисъла на ЗПКМ тези обекти стават част от култур-
но-историческото наследство на страната и за тях са задъл-
жителни всички нормативни актове, регламентиращи неговото
опазване.

ДИРЕКТОР:
(арх. Емма Москова)

С. Кръстев
26.05.2014

1892 · 1921 · 1948

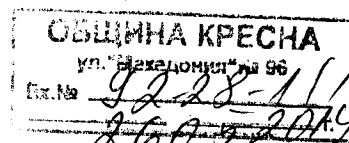
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
**НАЦИОНАЛЕН
АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ С МУЗЕЙ**

Директор

Тел.: 00359 2 980 65 12
Факс: 00359 2 988 24 05
E-mail: naim@naim.bg
Web-site: http://www.naim.bg

Изх. № 483/22.05.2014 г.

До
Инж. Ил. Кръстев
Кмет на община Кресна

Уважаеми господин Кръстев,

Във връзка с Ваше писмо № 92-28-1 от 19.05.2014 г. Ви уведомяваме, че до сега в компютърната система „Археологическа карта на България“ (АИС АКБ) от територията на община Кресна са регистрирани 26 археологически обекти. Необходимо е да изясним, че справките от АИС АКБ се изготвят в съответствие с разпоредбите на чл. 16 от Наредба № Н-2 на Министерството на културата за създаване, поддържане и предоставяне на информацията от автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България“ (ДВ бр. 32 от 19.04.2011 г.). Тези справки се заплащат по тарифа, одобрена с ПМС № 290 от 20.10.2011 г. (ДВ, бр. 84 от 28.10.2011 г.) в организацията, която предоставя услугата.

За да получите подробна информация за местоположението, границите, вида и хронологията на известните археологически обекти, трябва да преведете на посочената по-долу сметка на Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките обща сума от 312 (триста и дванадесет) лева.

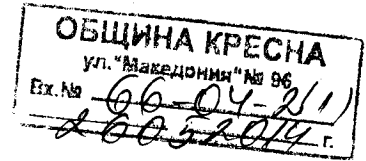
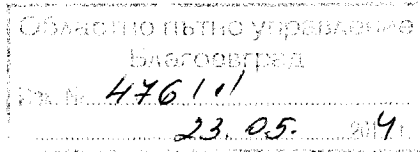
Уникредит Булбанк, София ул. Княз Батенберг 12
IBAN BG 45 UNCR 96603119754610 BIC UNCRBGSF
Булстат BG 000670919

Доц. д-р Л. Вагалински

ОБЛАСТНО ПЪТНО УПРАВЛЕНИЕ БЛАГОЕВГРАД

2700 Благоевград, ул. "Т.Александров" №21 тел.073 884688, факс 073 884692

С. Кривош
26.05.2014

ДО
**ОБЩИНА
КРЕСНА**

Относно: Ваше писмо № 66-04-2 / 19.05.2014 г.

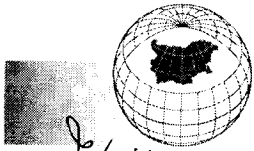
Във връзка с изготвяне на „Планово задание за изработване на общ устройствен план на община Кресна“, Областно пътно управление Ви предоставя следната информация за пътищата от РПМ минаващи през територията на Вашата община.

- 1. Път I-1 „Благоевград – Кулата“ – участък км 392,5 - 406,5 – 14,00 км**
  - Състоянието на настилката е добро. Не се предвиждат ремонтни дейности в средносрочен план. Пътя е с носимоспособност 10 т/ос. Средно-денонощна годишната интензивност на автомобилното движение е 11493 бр.
- 2. Път III-1082 „Рибник – Кресна“ – участък км 25,2 – 29,4 - 4,200 км**
  - Състоянието на настилката е средно. Не се предвиждат ремонтни дейности в средносрочен план. Не се извършва преброяване на автомобилното движение на този път. Натоварването на този участък от пътя е в параметри „средно-интензивно“ движение.

Общата дължина на пътищата минаващи през Вашата община е **18,200 км**

инж. Христо Атанасовски
Директор на Областно пътно управление
Благоевград

**АГЕНЦИЯ ПО ГЕОДЕЗИЯ,
КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР**

София 1618, кв. ПАВЛОВСКО, ул. МУСАГА №1
ТЕЛ.: 02/818 83 83, ФАКС: 02/955 53 33
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

*П. Устав
23.05.2014*

Изм. № 09-57/12.05.2014 г.

[Handwritten signature]

23.05.2014
Д. Кръстанов
ДО

ОБЩИНА КРЕСНА
ул. "Македония" № 96
Вх. № 15-13-1/111
23.05.2014

ИЛИЯН КРЪСТЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА КРЕСНА
ул. Македония № 96
2840 Кресна
№ Ваш № 15-13-1/08.05.2014 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КРЪСТЕВ,

По повод Ваше писмо до Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК) вх. № 09-57/12.05.2014 г., с искане за предоставяне информация за всички населени места на територията на община Кресна във връзка с изготвяне на планово задание за изработване на общ устройствен план на Община Кресна, Ви уведомявам за следното.

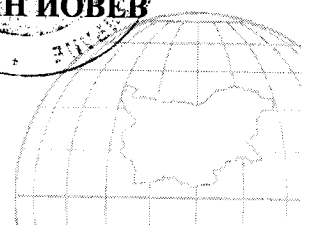
За нито едно землище от съставните села на Община Кресна няма одобрена и влязла в сила кадастрална карта, поради което АГКК не може да Ви предостави данни от кадастрална карта.

Съгласно §4, ал. 1, т. 2 и 3 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за кадастър и имотния регистър до одобряване на кадастралната карта и кадастралните регистри: кадастралните планове и регистрите към тях се поддържат от общинската администрация, като в тях се отразяват всички настъпили изменения в недвижимите имоти; картите и регистрите, одобрени по реда на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд (КВС) се поддържат в актуално състояние от общинските служби по земеделие. Данни за имотите от КВС може да получите от Министерство на земеделието и храните.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

ИНЖ. ВАЛЕНТИН ЙОВЕВ

[Handwritten signature]
ИНЖ. ВАЛЕНТИН ЙОВЕВ

11/11/2014
23.05.2014

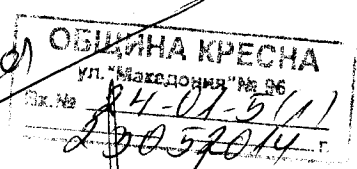
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция Западнбеломорски район – Благоевград

изх. № PA-11-121/21.05.....2014 г.
гр.Благоевград

ДО
КМЕТА НА ОБЩИНА КРЕСНА
ул. "Македония" №96
КРЕСНА

г.г. Ч. Чавдар Молдов
23.05.2014

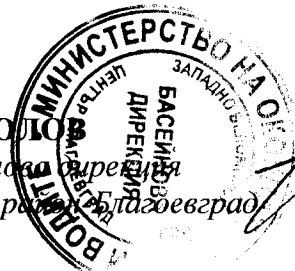
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КМЕТ,

В отговор на Ваше писмо с Изх.№24-01-5/08.05.2014 г. Ви уведомяваме, че след преглед на наличната информация се установи, че БДЗБР Благоевград не разполага с поименен поземлен имотен регистър, съдържащ информация за площта на водоизточници, язовири, езера, реки и дерета на територията на община Кресна.

На територията на община Кресна разполагаме с информация за повърхностни и подземни водохващания за които към момента има издадени разрешителни съгласно ЗВ.

С уважение,

ИНЖ. ЧАВДАР МОЛДОВ
Директор на Басейнова дирекция
Западнбеломорски район – Благоевград

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ОБЩИНСКА СЛУЖБА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ гр. КРЕСНА

НАЧАЛНИК на ОСЗ: .....
/МАРИО МИРАЗЧИТСКИ/

РЕГИСТЪР на ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ, ГОРИ и ЗЕМИ в ГФ

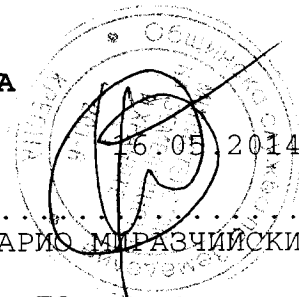
БАЛАНС по ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ ПО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ОБЩО за ОСЗ

(участват имоти и групи каг. единици)

№	Вид на територия по предназначение	Имоти бр.	Площ в га	Площ %
1.	за нуждите на селското стопанство	13389	89049.321	25.845
2.	за нуждите на горското стопанство	1461	249287.113	72.351
3.	населени места	88	4138.957	1.201
4.	водни течения и водни площи	215	1308.625	0.380
5.	за нуждите на транспорта	68	767.642	0.223
6.	без ког за вид територия!	2	0.000	0.000
	ВСИЧКО	15223	344551.658	100.000

ОБЩИНСКА СЛУЖБА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ гр. КРЕСНА

НАЧАЛНИК на ОСЗ: .....
/МАРИО МИРАЗЧИЙСКИ/

РЕГИСТЪР на ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ, ГОРИ и ЗЕМИ в ГФ

БАЛАНС по ВИДОВЕ СОБСТВЕНОСТ ОБЩО за ОСЗ

(участват имоти и групи каг. единици)

№	Вид собственост	Имоти бр.	Площ в га	Площ %
1.	държавна частна	1317	187331.600	54.370
2.	частна	7567	23685.582	6.874
3.	общинска частна	5588	50537.662	14.668
4.	смесена	54	1584.134	0.460
5.	на юридически лица	135	1414.303	0.410
6.	държавна публична	342	73101.875	21.217
7.	общинска публична	191	1061.180	0.308
8.	изключителна държ.собств.	27	5835.322	1.694
9.	без код за собственост!	2	0.000	0.000
	ВСИЧКО	15223	344551.658	100.000

ОБЩИНА КРЕСНА – ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД
2840 гр.Кресна, ул. "Македония" № 96, факс 07433/87-30, <http://kresna-bg.com>

38-05-3
19.05.2014

ДО НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
„ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”
ГР.СОФИЯ 1233
БУЛ.„МАРИЯ ЛУИЗА” №110

Във връзка с изготвянето на "ПЛАНОВО ЗАДАНИЕ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА КРЕСНА" ни е необходима следната информация:

1. Налични на територията на общината жп гари и жп линии, в т.ч. трасе и дължина на съответната жп линия;
2. Категоризация, класификация и габарит на натоварване;
3. Техническо състояние на съоръженията;
4. Перспективи за развитие на жп мрежата за следващия планов период;

Благодарим Ви предварително за бързия и компетентен отговор.

СК/СК

КМЕТ:

/инж.Ил.Кръстев/

Списък на производствените обекти и заеманата от тях територия в обхвата на общината

Наименование на собственика	Обща площ на имота м2	Застроена площ м2
1.Енергоремонт Кресна АД	115001 м2	27792 м2.
2.АЛТ-КО АД	197318 м2	3275 м2.
3. Милчо Иванов Караджов/БКС/	9357 м2.	1287 м2.
4.ЮЗДП ТП ДГС	2320,76 м2	28345м2.
5.ЕТ"Васил Георгиев-Гергана"	436,28м2	436,28м2
6. „ЕКО ЕЛЕКТРА"	3268,00 м2.	0
7."АВЕЯ"	27007 м2.	1091 м2
8.ЕТ"Николай Георгиев-66"	11756м2	0
9."Елиат- К"	3689 м2	1081 м2
10.ЕТ"Пчел 60-Васил Иванов"	215,11м2	215,11м2
11."Мода Актуал" ЕООД	400,00м2	150,00м2
12.Боян Смиленов Смиленов	4455м2	920,00м2
13."Пастир" ЕООД	13367м2	648.00м2
14.Гръцки мрамор"	16596 м2	830,00м2
15."Никос транс"	7681,00м2	60,00м2
16.ЕТ"Милка Стоева-Рим Комерс"	940,00м2	611,52м2
17. „МАК БЕЛ" ЕООД	940,00м2	611,52м2
18."Ниагара"	2486 м2	717,20м2
19."Октопус Коунатидис"	1920,00 м2	400,00м2
20. „Енерджи систем 2009"	9598,00м2	0
21. Снабдяване, заготовка и монтаж	3542,00м2	128,50м2
22. РОУД ЕНЕРДЖИ	360,00м2	54,00м2
23.Кресна електрик	2990,00м2	147,00м2
24.Хидрокоеенерго – тас	14233м2	436,00м2

Изготвил: /В.Мелезимова/